ઝવાહીરે-જરથોસ્તી સંગીત માળા

યાને

જરથોસ્તી ધર્મના સાહિત્ય અને ભક્તિનીતિના ગાયનો
સ્વર તાલ નોટેશન સાથે.

ભાગ ૧ લો

આ પહેલા ભાગમાં મહાન કવિઓથી રચાએલાં
જરથોસ્તી મજહબનાં તેમજ ભક્તિનીતિનાં ચુંટી કાઢેલાં
૬૦ ઉત્તમ ગાયનો લગભગ ૩૦ પ્રસિદ્ધ રાગોમાં
સ્વર તાલ નોટેશન સાથે આપવામાં આવ્યાં
છે. તે સાથે એ રાગોનાં સ્વરોની
કંઈ સમજણ પણ આપવામાં
આવી છે.

રચી છપાવી પ્રગટ કરનાર:

ફીરોઝ ફ્રામજી

"હિંદુસ્થાની સંગીત શિક્ષા" તથા "એનસાઈક્લો-
પીડીઆ" ના કર્તા.

૧૧, મેન સ્ટ્રીટ, કેંપ, પુના.

ઈ૦ સ૦ ૧૯૨૭

કિંમત રૂ. ૧-૮-૦

MUSIC.

હિન્દુસ્થાની

સંગીતની એનસાઈક્લોપિડિયા.

કિંમત રૂ. ૩-૮

આ પુસ્તકમાં **૧૦** થાટોનાં **૧૬૫** રાગોની સુમારે **૩૨૫** ઉત્તમ ઉરદુ તથા હિંદી ચીજો, જેવીકે **સરગમ, ધ્રૂપદ, ધમાર, ચતરંગ, તરાના,** વગેરેને પદ્ધતીસર ગોઠવી સ્વર તાલ નોટેશનમાં સંગ્રહ કરવામાં આવ્યો છે. એ ઉપરાંત સર્વ રાગોની આરોહી અવરોહી, પકડ, વાદી સંવાદી સ્વરો, જાતિ, વગેરેની સંપૂર્ણ શાસ્ત્રીય માહિતી આપવામાં આવી છે, અને એ સર્વ રાગો દિવસે તથા રાત્રે કયા કયા સમયે ગવાય છે તેનું વિગતવાર વર્ણન તથા **Time Theory** નો એક રંગીન **Chart** આપવામાં આવ્યો છે. આ પુસ્તક સર્વ કોમનાં સંગીત પ્રેમીઓને ઉપયોગી થઈ પડે તે માટે બાલબોધ લીપીમાં છપાવી પ્રગટ કરવામાં આવ્યું છે. સંગીતનાં એકે એક શોખીનને આ પુસ્તક ખરીદ કરવાની જરૂર છે. સંગીતના નવા અભ્યાસીઓને તેમજ સંગીતના ભલા જાણકારોને પણ આ પુસ્તક એકસરખું જ ઉપયોગી છે. આ પુસ્તકમાં સમાવેલી સર્વ બાબતો, ગાયનો, વગેરેની માહિતીનું પત્રક કર્તાને લખવાથી મુફત મોકલી આપવામાં આવશે.

ફીરોઝ ફરામજી

કર્તા.

૧૧, મેન સ્ટ્રીટ, કેંપ, પુના.

ઝવાહીરે

જરથોશતી સંગીત માળા

યાને

જરથોશતી ધર્મના સાહિત્ય અને ભકિતનીતિના ગાયનો
સ્વર તાલ નોટેશન સાથે.

ભાગ ૧ લો

આ પહેલા ભાગમાં મહાન કવિઓથી રચાએલાં
જરથોશતી મજહબનાં તેમજ ભકિતનીતિનાં ચુંટી કાઢેલા
૫૫ ઉત્તમ ગાયનો લગભગ ૩૦ પ્રસિદ્ધ રાગોમાં
સ્વર તાલ નોટેશન સાથે આપવામાં આવ્યાં
છે, તે સાથે એ રાગોનાં સ્વરોની
ટુંક સમજણ પણ આપવામાં
આવો છે.

રચી છપાવી પ્રગટ કરનાર:

ફીરોઝ ફરામજી

"હિંદુસ્થાની સંગીત વિદ્યા" તથા "એનસાઈકલો-
પીડીઆ" ના કર્તા.

૧૧, મેન સ્ટ્રીટ, કેંપ, પુના.

ઈ૦ સ૦ ૧૯૨૭

કિંમત રૂ. ૧-૪-૦

અર્પણ પત્રિકા

દખણના માનવંત મરહુમ વડા દસ્તુરજી સાહેબ

શમ્સ-ઉલ-ઉલમા સરદાર દસ્તુર ડાક્ટર

કયકોબાદ દસ્તુર આદરબાદ નૌશિરવાન

જેઓ દખણના પહેલા વર્ગના સરદાર હોવાનું મોટું
માન ધરાવી સરકાર દરબારનો અને પ્રજાનો વિશ્વાસ
જીતેલા હતા, તેવા એક કહેલ અને પહેલ દસ્તુરજી
સાહેબની મજહબ તરફની સંપુર્ણ યકીનદારી,
અને નાનાં બાળકોમાં ધર્માભિમાન અને
કોમાભિમાન વધારવાની ઉત્કંઠાની
અદના પિછાનમાં

દાદાર એમના પાક રૂહને સદા શાન્તિ બક્ષે

એવી અંતકરણની દુવા સાથે

આ જરથોશતી ધર્મનીતિનું સંગીત પુસ્તક
તે મરહુમને ચરણે ધરૂં છું.

ખાકસાર

ફીરોઝ ફરામજી

કર્તા

૧૧, મેન સ્ટ્રીટ, કેંપ,
પુના, તા. ૧૫મી ઓગસ્ટ
સન ૧૯૨૭.

દખણનાં

માનવંત મરહુમ વડા દસ્તુરજી સાહેબ

શમ્સ-ઉલ-ઉલ્મા સરદાર દસ્તુર ડોકટર

કયકોબાદ દસ્તુર આદરબાદ નૌશીરવાન

જનમ — તા. ૩ જી નવેમ્બર ૧૮૬૧

મરણ — તા. ૨૩ જાન્યુઆરી ૧૯૨૭

બે બોલ

"**હિંદુસ્થાની સંગીત વિદ્યા**" તથા "**એનસાઈકલોપિડીઆ**" નાં મારાં પુસ્તકો પ્રકટ થવા પછીથી તેઓને શોખીન આલમે ટેકો આપી મારાં કામમાં જે મદદ કરી છે, તે સઘળાંઓનો હું આ ટકે આભાર માનું છું. અત્યાર સુધીમાં મારી તરફથી પ્રકટ થયલાં પુસ્તકોમાં **હિંદી** તથા **ઊરદુ** ભાષાનાં ગાયનોનો સમાવેશ કરેલો હોવાથી, મારા કેટલાક પ્રિય મિત્રો તેમજ આપણી જરથોસ્તી નિશાળોનાં વડાઓ તરફથી આપણા **મજહબ**નાં તેમજ **ભકિત નીતિ**નાં ગાયનોની "**નોટેશન**" માં માંગણી થવાથી આ પુસ્તક જરથોસ્તી કોમ સમક્ષ રજુ કર્યું છે, અને મારી ખાતરી છે કે કોમ પોતાની હમેશ મુજબની ઉદારતાથી તેને ટેકો આપશે.

આ પુસ્તકની અંદર આપણા મશહુર પારસી કવિ મરહુમ **શેઠ ફિરોઝ વાટલાવાલા,** તથા મરહુમ શેઠ કે**ખુશરૂ કાબરાજી**નાં રચેલાં ઉત્તમ ગાયનોમાંથી થોડાં ગાયનોનો **નોટેશન**માં સમાવેશ કરવા ઉપરાંત, રાહનુમાએ માઝદયસ્નાંન સભા તરફથી પ્રકટ થયલાં "**જરથોશ્તી ધર્મનીતિ**" નાં પુસ્તકમાંથી થોડાં ગાયનોની ચુંટણી કરવાંમાં આવી છે, જે **મરહુમ એરવદ શેહેરીયારજી ભરૂચા**એ રચ્યાં હતાં. **શેઠ પેસતનજી કાપડીયા (હયરત)** તેમજ બીજા કેટલાક સાહેબોએ રચેલાં ગાયનો જે આપણા મજહબને માટે જોમ અને જોશ આપે એવાં છે, જેથી આપણી ઉછરતી ઓલાદમાં ગાયન વિદ્યાના શોખનાં ફેલાવા સાથે ધાર્મિક ચર્ચાનદારી પણ વધે એવા હેતુથીજ આ પુસ્તકમાં તે દાખલ કરી, આ નાનકડું પુસ્તક પ્રકટ કર્યું છે. આ સર્વ સાહેબોનો તે માટે હું મારો આભાર જાહેર કરૂં છું.

આ પુસ્તકમાં સમાવેલાં સર્વે ગાયનો હાલનાં હિંદી તથા ઊરદુ મધુર ગાયનોના ચુંટી કાઢેલા રાગો ઉપરથી ખાસ નોટેશનમાં રચ્યાં છે. જેથી કરીને હાલનાં જમાનાનાં સંગીતનાં અભ્યાસીઓને મદદગાર થઇ પડશે, અને બીજા હાથ ઉપર આપણો ઉછરતો વર્ગ તે સઘળાં ગાયનો હોંશે હોંશે ગાઇ શકશે.

આ કાર્ય માટે શી શી મુશ્કેલીઓ વેઠવી પડી છે, તેનો ખ્યાલ કોણ મેળવી શકશે ? અંગ્રેજીમાં એક કહેવત છે કે " He, who wears it,

knows where the shoe pinches," યાને "જોડો ક્યાં ડંખે છે તે તો જે તે પહેરે તેનેજ માલમ પડે છે." આ મારો પ્રયાસ કાંઇ પણ સ્વાર્થિક લાભ વગર **માત્ર કોમની સેવા ખાતરજ છે,** અને તે પ્રયાસનું ફળ આ પુસ્તકથી રજુ કરવાની અતિ ભાગ્યશાળી ઘડી મને પ્રાપ્ત થયલી હોવાથી તે બાબે મને સ્વાભાવિક રીતે બહુ આનંદ થાય છે, અને કોમ તરફથી મને સારો ટેકો મળવે એવો આનંદ વધુ અને વધુ મેળવવા બીજાં પુસ્તકો જરથોસ્તી ધર્મનીતિનાં ગાયનોમાં પ્રકટ કરવા જોમ અને જોશ મળશે.

ભાન ભૂલા આપણા કેટલાક સંગીત શિક્ષકો અને તેઓની ફરમાસુ વાજીંત્ર ગાઇડો–એક ચેતવણી.

આજ કાલ સંગીતથી બીનમાહિતગાર લોકોમાં એવી કાંઇ સમજુતી છે કે રાગ રાગણીવાળાં ગાયનો એટલે બસ **હિંદી** અથવા **ઊરદુ** ગાયનો. આ સરીયામ ખોટો ખ્યાલ છે, જેનો સચોટ પૂરાવો આ મારૂં અદના પુસ્તક છે, જેનાં અભ્યાસથી કોઇની પણ ખાતરી થશે કે આપણા મહાન કવિઓએ રચેલાં ઉત્તમ ગુજરાતી ગાયનો પણ સુંદર રાગ રાગણીઓમાં સહેલાઇથી ગવાઇ શકાય એવાં બુલંદ અને મધુર છે. કમનસીબે આવાં ગાયનો અને તેનાં રચનારા મહાન કવિઓ આપણી કોમમાંથી ભૂલાઇ જાય છે, તો મારી ખાતરી છે કે આ મારી અદના કોશીશથી તે મહાન કવિઓની યાદ ઉછરતી ઓલાદમાં જળવાઇ રહેશે.

આ ગાયનોને અલબતાં તેઓને અનુસરતા તથા પ્રસંગોપાત રાગોમાં બરાબર તાલ સુરમાં નોટેશનમાં ગોઠવવાની ખાસ જરૂર છે. એ માટે રાગ નિયમોની માહિતી, અને તાલ સુરનો ઉંડો અભ્યાસ હોવો જોઇયે છે, તોજ આ કાર્ય થઇ શકે એમ છે. આજ સુધી આવો પ્રયત્ન કોઇ પણ જરથોસ્તી તરફથી કરવામાં આવ્યો નથી એ દલગીરી ભરેલું છે. તેનું મુળ કારણ એજ કે બીજી કોમો કરતાં આપણી નાની કોમ સંગીતનાં વિશાળ ક્ષેત્રમાં હજી ઘણીજ પછાત છે. સંગીતના મારા ૩૦ વર્ષના અનુભવે મને શીખાડયું છે કે આજ કાલ તો, આંગળીનાં કાપાપર ગણાય એટલા અપવાદો બાદ કરતાં, માત્ર પાંચ પચાસ નાટકી ગીતો લેભાગુ રીતીએ ગાતાં વગાડતાં આવડયાં કે આપણા આ કહેવાતા સંગીત શાસ્ત્રીઓ "**મ્યુઝીક ગાઇડ**" ગુજરાતીમાં છપાવવા બાહેર નીકલી પડે છે. સંગીતના અભ્યાસીઓના લાભઅર્થે આ ટકે એ કહેવાતી મ્યુઝીક ગાઇડો માટે ચેતવણી આપવાની મારી પવિત્ર ફરજ સમજું છું. મે દલગીરી વચ્ચે જોયું છે કે એવી કેટલીક ગાઇડોમાં કેટલાંક ગાયનોના જે રાગો આપવામાં આવ્યા છે તે

તદ્દન ખોટા છે એટલુંજ નહીં, પણ નોટેશન રચના બીલકુલ કંગાળ છે. આ ભાનભૂલા કર્તાઓને ગાયનના શબ્દો કેમ તાલસૂરમાં ગોઠવવા તેનું કાંઇ પણ ભાન હોય એમ જરા પણ દીસતું નથી. કેટલીક વેળા વળી કેટલાક કર્તાઓએ રાગોની સમજણ આપી હસવા સરીખા છબરડાઓ કર્યા છે, જે જોઇ અફસોસ ઉપજવા સાથે એવા કર્તાઓ તરફ દયા ઉત્પન્ન થાય છે. એવાં પુસ્તકો મારી પાસે અનેક છે. આવા સાહેબોને મારી તો નમ્ર સલાહ છે કે આવાં ચેડાંઓ સંગીત જેવી એક મહાન વિદ્યા સાથે કાઢતાં અટકવું. મોટા અભ્યાસીમાં ખપવાનો દાવો કરવા યા પાંચ પૈસા પેદા કરવાની હોંશ કરતાં, સમજુ સમાજની અંદર કેટલી બધી હાંસી થાય છે, તેમજ આ પુસ્તકો અભ્યાસીઓને કેટલું નુકશાન કરે છે, તેનો ખ્યાલ કરવાની ખાસ જરૂર છે. ટુંકમાં સંગીતના સર્વ અભ્યાસીઓને આ લખી સલાહ અને ચેતવણી આપું છું કે લેભાગુ સંગીત શિક્ષકોની આ કહેવાતી " **મ્યુઝીક ગાઈડ** " થી સદા દૂર રહેવું અને તેમની અડાસે પણ જવું નહીં, કેમકે તમારા અભ્યાસની અંદર આ કંગાળ પુસ્તકો તમને શ્રાપ સમાન થઇ પડશે.

નાટકી ગાયનો દૂર કરવાની જરૂરીયાત.

આપણે દલગીરી વચ્ચે અનુભવીએ છીએ કે આપણા ઘરોમાં કેટલીક વેળા હલકી મનોવૃત્તિનાં નાટકી ગાયનો હોંશથી ગવાય છે. આવા ગાયનો ઉધરતાં બાળકોનાં કુમળાં મગજપર બહુ માઠી અસર કરે છે. નાટકી ગાયનો કેટલીક વેળા ખોટે રસ્તે દોરવી લઇ જાય છે. અલબતાં સઘળાંજ નાટકી ગાયનો વિષે એમ ધારવાની કાંઇ પણ જરૂર નથી એમ મારે સાફ જણાવવાની જરૂર છે, છતાં સામાન્ય રીતે આ નાટકી ગાયનો બીલકુલ ઇચ્છિવાજોગ નથી. એવાં ગાયનો ઘરોમાં કે જાહેર મેળાવડાઓમાં રજુ થાય તે કરતાં આપણા ચુનંદા કવિઓએ રચેલાં ઉત્તમ ભક્તિભાવનાં ધર્મ-નીતિનાં ગાયનોને સ્થળ આપવાની ખાસ જરૂર છે, અને તેમ થતાં ઉધરતાં બાળકો બચપણથીજ ધર્મના સાચા હેતુ સમજતાં થશે, અને તેઓમાં ભક્તિભાવ, ધર્મ તરફનું યકીન, અને મજહબ તરફનો ચાહ વધવા સાથે વડીલો તરફ માન અને મોહબતથી જોતાં શીખશે. **સાદા લખાણો** કુમળાં જીગરપર જેટલી અસર કરે છે, તે કરતાં વધારે માનવી જાતની અંદર **ગાયન** ઉંડી અસર કરી શકે છે, અને તેથીજ બચપણથીજ બાળકોનાં જીગરમાં ઉપલા જણાવેલા સઘળા ગુણો ખીલે તે માટેજ આવાં ગાયનોની ખાસ જરૂર છે.

આ પુસ્તકમાં ગાયન વિદ્યા શીખનારાઓ માટે જે **સુચનાઓ** આપવામાં આવી છે તે બરાબર ધ્યાનથી વાંચવા મારી અરજ છે. **સ્વર** જ્ઞાન

ઉપર સૌથી પહેલાં ધ્યાન આપી એ અભ્યાસ પાકો કરી **તાલ**ની માહિતી મેળવ્યા પછીજ આ ગાયનો વગાડવામાં કશી પણ અડચણ નડશે નહીં.

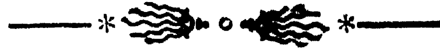
આ પુસ્તક અમારા દખણના માનવંત મરહુમ વડા દસ્તુરજી સાહેબ **શમ્સ-ઉલ-ઉલ્મા સરદાર દસ્તુર ડોકટર કયકોબાદ દસ્તુર આદરબાદ નૌશીરવાનનાં** નામ સાથે જોડતાં મને બહુ ખુશી તેમજ દલગીરી ઉપજે છે. દલગીરી એટલાજ માટે કે તે મરહુમ આજે આપણા વચ્ચે નથી. તે છતાં તે મરહુમનો ગેબી હાથ આપણા ઉપર હશેજ એવી આપણી આશા છે. મરહુમ દખણના પહેલા વર્ગના સરદાર હોવાનું મોટું માન ધરાવતા હતા. સરકાર દરબારનો તથા પ્રજાનો વિશ્વાસ તેઓ ઉપર બેહદ હતો. મરહુમ ઉંચી રૂવાબદાર પેશાની, સદા હસમુખો તથા મલતાવડો સ્વભાવ, તેમજ માયાળુ અને એક નાનાં બાળક જેવું ભોળું જીગર ધરાવતા હોવાથી કોમ તેમજ પરકોમમાં અતિશય પ્રિય હતા. મરહુમની ધાર્મિક યકીનદારી, મજહબ તરફનો ચાહ, અને નાનાં બાળકોને નીતિરીતિના સબકો શીખાડી તેઓમાં ધર્માભિમાન અને કોમાભિમાનનો જુસ્સો જાગૃત કરવાની અજબ પ્રકારની લાગણી હતી, તેની અદના પિછાનમાં આ જરથોશ્તી ધર્મનીતિનું સંગીત પુસ્તક તે મરહુમને અર્પણ કરતાં મને ભારે ખુશાલી ઉપજે છે. **પરવરદેગાર એમના પાક રૂહને સદા શાન્તિ બક્ષો!**

છેવટે, આ પુસ્તક રચવામાં મારા કેટલાક સંગીત પ્રેમી મિત્રો તરફથી અનેક રીતે કિંમતી મદદ મળતી રહી હતી, જે માટે તે સર્વેને અત્રે મારો આભાર પ્રદર્શીત કરૂં છું, અને આશા રાખું છું કે આ પુસ્તકને કોમ તરફથી સારો આવકાર મળશે, જેથી મારી મહેનત તથા કોમસેવાની ઇચ્છા સફળ થયલી ગણાશે.

11, મેન સ્ટ્રીટ, કેંપ,
પુના, તા. ૧૫ મી ઓગસ્ટ ૧૯૨૭

ફીરોજ ફ્રામજી
કર્તા.

ગાયન વિદ્યા શિખનારાઓને થોડી અગત્યની સુચના.

(૧) ગાયન વિદ્યા શીખનારાઓને ખાસ ધ્યાનમાં રાખવાની જરૂર છે કે આ વિદ્યામાં મુખ્ય આધાર "**સ્વરો**" નો છે, અને પ્રથમ તેનો અભ્યાસ કરવાની જરૂર છે. એ અભ્યાસ એવો પાકો હોવો જોઇએ કે આપણને કોઈ એકાદ સ્વર ઉચ્ચારવા કહે તો તુરતજ તે સ્વરને તેના અસલ નાદમાં ઉચ્ચારવો, અથવા "**આ સ્વર કયો છે?**" એમ કોઈ સવાલ કરે, તો તુરત તે સ્વરને **ઓળખવો** આટલી શક્તિ જ્યારે પ્રાપ્ત થાય ત્યારેજ આ અભ્યાસ પાકો થયલો સમજવો. **સ્વર** એ સંગીતનો કેવળ જીવ છે. ગોયા માનવીનાં કમરનો કાંઠો જે અગત્યનો ભાગ ભજવે છે, તેવો ભાગ ગાયન વિદ્યામાં સ્વર ભજવે છે. આ સ્વરજ્ઞાન ઉપર આપણા પારસીઓ જરા પણ ધ્યાન આપતા નથી, એ બહુજ દલગીરી ભરેલું છે. આપણા કહેવાતા સંગીત શિક્ષકોની પણ સ્વરજ્ઞાનની બેખબરીને લીધે તેઓ જેમ ગમે તેમ ગાયનો શિખાડે છે, અને અનુભવપરથી પુરવાર થયું છે કે આપણા પારસી અભ્યાસીઓ વર્ષોની મહેનત લીધા પછી પણ એવા અજ્ઞાન શિક્ષકો પાસેથી પોપટીયું જ્ઞાન વગેરે મેળવી શકતા નથી. **સ્વરજ્ઞાન** ઉપર શરૂઆતમાં થોડી મહેનત લેવાથી ભવિષ્યમાં એ જ્ઞાન બહુજ મદદગાર થઇ પડશે, એ સર્વ અભ્યાસીઓએ ખુબ ધ્યાનમાં રાખવું, અને પ્રથમ જરા જહેમત ખેંચી ધીરજથી એ અભ્યાસ પાકો કરવો.

(૨) એક ગાયન તમો શિખો તે અગાઉ તે ગાયનનો જે રાગ હોય તે રાગના **વાદી, સંવાદી, અનુવાદી** તથા **વિવાદી** સ્વરો કયા કયા છે તે જાણવાનું અવસ્યનું છે, કેમકે ભલતા સ્વરો લેવાથી રાગનો નાશ થવાનો સંભવ રહે છે. ત્યાર પછી રાગના જે સ્વરો હોય તેના **આરોહી અવરોહી**નો અભ્યાસ કરી તે સ્વરોને આકારમાં "**આ આ આ**" એમ તેમના નાદ પ્રમાણેજ ગળામાંથી કાઢી વિસ્તારતાં શીખવું. દાખલા તરીકે **યમન** રાગ લઇએ. આ રાગમાં "સા રે ગ મેં પ ધ ની" આ પ્રમાણે સાત સ્વરો લેવાય છે, જેમાં **ગંધાર વાદી** (મુખ્ય) સ્વર છે, **નિષાદ સંવાદી** (એટલે મુખ્ય સ્વરનો મદદગાર) સ્વર છે, તથા બાકીના "સા રે મેં પ ધ" આ પાંચ સ્વરો **અનુવાદી** (એટલે રાગને લગતા એક રાજાની રૈયત જેવા) સ્વરો છે. **શુદ્ધ મધ્યમ** તેમજ **કોમલ સ્વરો** આ રાગના **વિવાદી** (એટલે શત્રુ જેવા) સ્વરો છે, જે સ્વરો લેવાતાંજ રાગહાની થાય છે. **વિવાદી શુદ્ધ મધ્યમ** સ્વરનો થોડો ઉપયોગ આ રાગમાં જરા પણ રાગહાનિ કર્યા વગર ફક્ત **અવરોહીમાં** કરી શકાય છે; જેમકે "સાં ની ધ પ મેં ગ મ ગ રે સા." આ

ઉપરથી રાગના **વાદી, સંવાદી, અનુવાદી** તથા **વિવાદી** સ્વરોનો ખુલાસો સ્પષ્ટ સમજ પડશે. હવે **યમન** રાગની **આરોહી અવરોહીના** સ્વરો નીચે મુજબ છે:—

સા રે ગ મં પ ધ ની સાં | સાં ની ધ પ મં ગ રે સા.

એ સ્વરોનો વિસ્તાર નીચે મુજબ કરતાં શીખવું.

સા; સા રે સા; સા રે ગ રે સા; સા રે ગ મં ગ રે સા;
સા રે ગ મં પ મં ગ રે સા; સા રે ગ મં પ ધ પ મં ગ રે સા;
સા રે ગ મં પ ધ ની ધ પ મં ગ રે સા; સા રે ગ મં પ ધ ની સાં,
ની ધ પ મં ગ મ ગ રે સા.

રાગના સ્વરોનાં જ્ઞાન માટે નવા શીખનારાઓને ઉપલો સ્વરવિસ્તાર પુરતો છે, પણ જેઓ ઉત્તમ સ્વરજ્ઞાન ધરાવતા હોય તેઓએ વધુ અલંકારોનો અભ્યાસ કરવો, જે મારાં "**હિન્દુસ્થાની સંગીત વિદ્યા**" નાં પુસ્તકમાં ખુલાસેવાર આપવામાં આવ્યા છે. આ અભ્યાસ કર્યા પછી **યમન** રાગનું **સ્વરૂપ** કેવું છે તે જાણવું અવશ્યનું છે, જે માટે તમારા શિક્ષક પાસેથી **યમન** રાગની એકાદી નાની **સરગમ** શીખવી, જેથી આ રાગમાં સ્વરો કેવી રીતે લેવામાં આવે છે તેની, એટલે **રાગરચનાની**, સમજ મેળવી શકાશે. આ પ્રમાણે અભ્યાસ કરવાથીજ તમો **યમન** રાગનાં ગાયનો ઘણાં સહેલાઇથી ગાઇ વગાડી શકશો. આ અભ્યાસ માટે પ્રથમ તમોને મહેનત પડશે, પરંતુ ખુબ ધ્યાનમાં રાખજો કે આ અભ્યાસથી તમો જે જ્ઞાન મેળવશો તે તમોને સદાનું મદદગાર થઇ પડશે. અભ્યાસીઓને અત્રે મારી ખાસ સુચના છે કે સર્વ ગાયનો, તેમના રાગોનો ઉપર જણાવ્યા મુજબ પ્રથમ અભ્યાસ કરીનેજ, શીખતા રહેવું. આ પુસ્તકમાં જે ગાયનો આપવામાં આવ્યાં છે, તેઓના **રાગોનાં સ્વરોની** ટુંક સમજણ અભ્યાસીઓનાં લાભઅર્થે આ પુસ્તકમાં આપવામાં આવી છે.

(૩) જેમ **સ્વર** સંગીતનો જીવ છે તેમ **તાલ** પણ છે. સંગીતનું સર્વ બંધારણ આ બેજ ઉપર છે, જેથી **સ્વર** માફક **તાલ**ના અભ્યાસની પણ ખાસ જરૂર છે. જે તાલમાં ગીત ગાવાનું હોય તે તાલમાં કેટલા **પીંડ** યાને ભાગ આવે છે, કેટલી **માત્રા** હોય છે, **તાલી** તથા **ખાલી** કયા પીંડ ઉપર અને કઇ માત્રાપર પડે છે, વગેરે બાબતોની પ્રથમ સમજણ તમારા શિક્ષક પાસેથી મેળવી લેવી, અને તેનો પાકો અભ્યાસ કરવો.

(૪) **નોટેશનપરથી** ગીત ગાતાં શીખવા **આગમચ**, આપણે એક નાની વાર્તા જેમ વાંચતા હોઇયે તેમ, **સ્વરો** જે કાળમાં લખ્યા હોય તે

કાળ મુજબ બરાબર લાંબા ટુકા ઉચ્ચારી તાલી તથા ખાલી હાથથી દેખાડી ફક્ત **વાંચવાનો** અભ્યાસ કરવો. આ અભ્યાસથી **તાલનું** જ્ઞાન ઘણું ઉત્તમ થવે સ્વરોને પણ તેના નાદ મુજબ ગાતાં શીખી શકશો. આ જ્ઞાન મેળવ્યા પછી ગીતનાં શબ્દો તમોને બરાબર તાલસૂરમાં ગાતાં જરા પણ તકલીફ પડશે નહીં. ફક્ત નોટેશન વાંચીને સ્વરો બરાબર તાલસૂરમાં ગાવાની જ્યારે તમોને શક્તિ પ્રાપ્ત થાય, ત્યારે એમજ સમજજો કે સંગીતનો અર્ધો માર્ગ તમો પાર પામ્યા છો. આવા ઉત્તમ જ્ઞાનથી ભવિષ્યમાં તમોને શિક્ષકની પણ જરૂર પડશે નહીં. અસલના અભણ જમાનાને લગતી પોપટની માફક ખાલી મોંએ શીખવવાની બેહુદી રૂઢીવાળા એકાદ શિક્ષકની દયા અને મહેરબાનીપર સદાકાળ પડી ન રહેતાં નોટેશન રૂઢીનો પાકો અભ્યાસ કરવાથી **સ્વર તાલ** તમો એવી સરસ રીતે શીખી શકશો કે તમો કોઇ પણ ગાયન કોઈ પણ વખતે શિક્ષકની મદદ વગર તત્કાળ ગાઈ વગાડી શકશો, અને વળી નોટેશનમાં લખેલું ગાયન વંશપરંપરા તમો પાસે જળવાઈ પણ રહેશે.

(૫) જેમ એક ભાષા શીખતી વખતે શબ્દોના **ઉચ્ચાર** ખાલી પુસ્તકો વાંચ્યાથી શીખી શકાતા નથી, તેમ આપણાં સંગીતના **સ્વરો** માટે પણ સમજવું. સંગીત વિદ્યા "**ગુરુગમ્ય**" યાને ગુરૂ વગર કદી પણ શીખાય નહીં એવી વિદ્યા છે. એ વિદ્યા શરૂઆતમાં પુસ્તકો ખાલી વાંચ્યાથી શીખી શકાય એવી નથીજ. આપણા સંગીતમાં સ્વરો એક બીજામાં લપેટીને, કંપાવીને, વગેરે અનેક રીતે ઉચ્ચારવામાં આવે છે, જે ક્રિયાઓનો સમાવેશ "**સંગીત કળા**" માં થાય છે. હવે આ કળા માટે નોટેશનમાં ગમે એટલી નિશાનીઓ મુકરર પણ કરવામાં આવે, તોપણ શિક્ષકની મદદ વગર એ કળા શીખી શકાય એમ તો નથીજ. સ્વરો બરાબર ગમકથી ઉચ્ચારવાની કળા પણ સંગીતમાં મુખ્ય ભાગ ભજવે છે, માટે એ કળા દરેક અભ્યાસીને એકાદ કુશળ શિક્ષકની મદદ લઈ શીખવાની ખાસ જરૂર છે, જે વગર તમારૂં ગાનું મીઠાં વગરનાં ફીક્કાં પકવાન જેવું લાગશે, એ યાદ રાખવું.

(૬) નવા શીખનારાઓ માટે એક કુશળ શિક્ષકની પસંદગી અર્ધો દરીયો પસાર કરવા બરાબર છે. એકાદ સુરીલાં ગળાંવાળા લેભાગુ ગાયકનાં ખાલી મધુર અવાજથી, યા એકાદ ભાગું તુટું વગાડનારાની ફક્ત હાથની તૈયારીથી અંજાઈ જશો નહીં, પરંતુ જેને **સ્વર, તાલ, રાગનિયમો** તથા **નોટેશનનો** પાકો અભ્યાસ કર્યો હોય તેવા ગુણોવાળાજ શિક્ષક ઉપર તમારી પસંદગી ઉતારજો.

(૭) ગાયકોના અનેક ગુણદોષો છે, જે સર્વનું વિગતવાર વર્ણન

મારી "**હિંદુસ્થાની સંગીત વિદ્યા**"નાં પુસ્તકમાં આપવામાં આવ્યું છે, જેનો પણ દરેક ગાયકે અભ્યાસ કરવાની જરૂર છે. ખાસ કરીને ગુંગણા અવાજે નાકમાંથી ગાવાની ટેવ કદીબી રાખવી નહીં.

(૮) ગાયનો ગાતાં વખતે શરૂઆતમાં **તાનોની** ભાંજગડમાં પડવું નહીં. સ્વરનું જ્ઞાન પાકું થવે તેમજ તાલોની બરાબર માહિતી મળવે નાની નાની તાનોનો અભ્યાસ કરતા રહેવું, અને એ અભ્યાસ રફતે રફતે આગળ વધારવો જેથી "**આલાપ**"નો વિષય સહેલાઇથી પ્રાપ્ત થશે.

(૯) સ્વરોનો અભ્યાસ શરૂઆતમાં **હારમોનિયમ** વાજીંત્રની મદદે કરવો, અને સ્વરોનું થોડું જ્ઞાન થતાંજ એ વાજીંત્રને રૂખસદ આપી **તંબુરા** સાથે ચાલુ અભ્યાસ કરતા રહેવું, જેથી સ્વરોનું જ્ઞાન બહુજ ઉંચા પ્રકારનું થશે. આપણું સંગીત ગાવા માટે **તંબુરો** સૌથી ઉત્તમ વાજીંત્ર ગણાય છે, જેનું વિગતવાર વર્ણન આ પુસ્તકના બીજા ભાગમાં આપવામાં આવશે. ગાયકોને ગાતી વખતે સ્વરોમાં વધુ મદદ કરવા માટે **દિલરૂબા,** વગેરે વાજીંત્રોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, જ્યારે **આલાપ, મીંડકામ** તથા **ગતો** વગાડવા માટે **બિન** તથા **સિતાર** વાજીંત્રોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, જેથી રાગોનાં નિયમોનું જ્ઞાન બહુજ પાકું થાય છે. **તાલ** માટે ચાલુ વ્યવહારમાં હમેશ **તબલા**નો ઉપયોગ થાય છે. **ધ્રુપદો** ગાતી વખતે ખાસ **પખવાજ**નો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

(૧૦) આ પુસ્તકમાં ગાયનના ફક્ત **પહેલા** અંતરાના શબ્દોની નોટેશન આપી છે. બાકીના અંતરાના શબ્દો શિક્ષકની મદદથી નોટેશનના પહેલા અંતરા મૂજબ તાલ સૂરમાં ગોઠવી લેવા.

આ પુસ્તકમાં સહેલામાં સહેલી, ગુંચવાડા વગરની **નોટેશન** આપવામાં આવી છે. નોટેશનની નિશાનીઓની સમજણ નીચે આપવામાં આવી છે, જેનો પ્રથમ બરોબર અભ્યાસ કરવો, જેથી ગાયનો ગાતાં અથવા કોઇ પણ વાજીંત્ર ઉપર વગાડતાં શીખતી વખતે કાંઇ પણ ગુંચવાડો ઉત્પન્ન થવાનો સંભવ રહેશે નહીં.

આ પુસ્તકની નોટેશનની નિશાનીઓની સમજણ

શુદ્ધ સ્વરો:—સા રે ગ મ પ ધ ની | **કોમલ સ્વરો:**—રે ગ ધ ની
તીવ્ર સ્વર:—મેં

(મંદ્ર સપ્તકનાં સ્વરો)	(મધ્યમ સપ્તકનાં સ્વરો)	તાર સપ્તકનાં સ્વરો
ગ્ મ્ પ્ ધ્ ની્	સા રે ગ મ પ ધ ની	સાં રેં ગં મં પં

કોમલ તીવ્ર સ્વરો માટે પણ ઉપલીજ નિશાનીઓ સમજવી.

એક માત્રા – | **એક માત્રાના સ્વરો:**—સા, સારે, સારેગ, ઇ૦

સમની તાલી + | **સાદી તાલી** – | **ખાલી** ૦

નોટેશનમાં જ્યાં | આવા એક ઉભા કાપાની નિશાની હોય ત્યાં **તાલીની** અથવા **ખાલીની** માત્રાઓ, એટલે તાલનો **પાંડ,** પુરો થાય છે એમ સમજવું, અને જ્યાં || આવા બે ઉભા કાપાઓની નિશાની હોય ત્યાં તાલનું **આવૃત્ત** પુરૂં થાય છે એમ સમજવું.

જ્યાં |: :| આ પ્રમાણે નિશાનીઓ હોય ત્યાં એ નિશાનીઓની વચ્ચેની સર્વ નોટેશન **બે વાર લેવી.**

|: **સા રે ગ** | **મ પ ધ** |
રે ગ મ | **પ ધ ની** :| એટલે | **સા રે ગ** | **મ પ ધ** | **રે ગ મ** | **પ ધ ની**
ઓ – – | પ્ર ભુ – | ઓ – – | પ્ર ભુ – | ઓ – – | પ્ર ભુ –

|: **સા રે ગ** | **મ પ ધ** |
રે ગ મ | **પ ધ ની** :| એટલે | **સા રે ગ** | **મ પ ધ** | **રે ગ મ** | **પ ધ ની**
ઓ – – | પ્ર ભુ – | ઓ – – | પ્ર ભુ – | વ ર ણું | શું – –
વ ર ણું | શું – –

R.-1, 2, ઇ૦ એટલે **નોટેશનની** પહેલી, બીજી, વગેરે, લાઇનો પાછી ગાવી વગાડવી. ધ્યાનમાં રાખવું કે **સ્વરો** તથા ગાયનના **શબ્દો** મળીને **નોટેશનની** એક **લાઇન** કહેવાય છે.

સ્વર મરજી મુજબ લંબાવવો *

(સા) = રે સા ની સા, (રે) = ગ રે સા રે, (ગ) = મ ગ રે ગ, ઇ૦

ગાયનનાં **અંતરાની** શરૂઆત ×

જ્યાં ગાયનનાં શબ્દની પછવાડે , અથવા – નિશાની હોય ત્યાં તે શબ્દ સ્વરોનાં કાળ મુજબ લંબાવવો, જેમકે

રેગ મપ | એટલે | રેગ મપ | આ પ્રમાણે લેવું
મે, – | | મેએ એએ |

આ પુસ્તકનાં રાગોનાં સ્વરોની ટુંક સમજ.

પ્રથમ લઈ અહુરનું નામ, કરૂં ભલો વિચાર,
ગુજરાતી ભાષામાં લખું "રાગ ચંદ્રિકાસાર."

કલ્યાણ થાટના રાગો

(કલ્યાણ થાટના સ્વરો—સા રે ગ મંં પ ધ ની.)

યમન—મધ્ય તીવ્ર, બાકી શુદ્ધ, સંપૂર્ણ રૂપ જણાય,
ગ, ની વાદી સંવાદીથી રાગ **યમન** ગણાય.

(રાત્રે ૭ થી ૧૦) સા રે ગ મંં પ ધ ની સાં | સાં ની ધ પ મંં ગ રે સા

પકડ—ગ, રે, ની રે, સા; ગ. રે ગ. પ મંં, ગ, રે; પ, રે, સા.

યમન કલ્યાણ—યમન અને યમન કલ્યાણનો ભેદ આ તું જાણ,
યમન રાગમાં અવરોહે શુદ્ધ મધ્યમ પણ માન.

(રાત્રે ૭ થી ૧૦) સા રે ગ મંં પ ધ ની સાં | સાં ની ધ પ મંં ગ રે,
ગ મ ગ રે સા.

હમીર મધ્યમ બન્ને, બાકી શુદ્ધ, ધૈવત વાદી જાણ,
ગંધાર જ્યાં સંવાદી, હમિર રાગ માન.

(રાત્રે ૭ થી ૧૦) સા, રે સા, ગ મ ધ, ની ધ, સાં | સાં, ની ધ, પ;
મંં પ, ધ પ, ગ મ રે સા.

પકડ—સાં ની ધ પ, મંં પ, ગ મ ધ.

(આ રાગમાં આરોહે **નિષાદ** તથા અવરોહે **ગંધાર** વક્ર રીતે લેવામાં આવે છે. વ્યવહારમાં જો કે આ રાગમાં **ધૈવત** સ્વરને વાદી માનવામાં આવે છે, તોપણ આ એક રાત્રે ગવાતો પૂર્વાંગવાદી રાગ હોવાથી **પંચમ** અથવા **ષડજ** સ્વરનું વાદિત્વ વધારે અનુકુળ છે. આરોહે **રિષભ** અલ્પ છે.)

બિલાવલ થાટના રાગો

(બીલાવલ થાટના સ્વરો—સા રે ગ મ પ ધ ની.)

શુદ્ધ બિલાવલ—સઘળા શુદ્ધ, સંપુર્ણ - સંપુર્ણ ગવાય,
ધ, ગ વાદી સંવાદીથી રાગ બિલાવલ જણાય.

(સવારે ૭ થી ૧૦) સા રે ગ મ, પ ધ, ની સાં | સાં, ની ધ, પ મ,
ગ મ રે સા.

પકડ—ગ મ રે, ગ પ, ધ, ની સાં.

(**બિલાવલ** રાગ અને તેના સર્વ મિશ્ર પ્રકારોમાં અવરોહીમાં **ગંધાર** સ્વર " **ગ મ રે સા** " આ પ્રમાણે વક્ર રીતે લેવામાં આવે છે.)

અલ્હૈયા બિલાવલ-બંન્ને નિષાદ,બાકી શુદ્ધ,આરોહે મ અલ્પ જાણ,
ધ, ગ વાદી સંવાદીથી રાગ અલ્હૈયા માન.

(સવારે ૭ થી ૧૦) સા, રે, ગ રે, ગ પ, ધ, ની ધ, ની સાં |
સાં ની ધ, પ; ધ ની ધ પ, મ ગ, મ રે, સા.

માંડ—શુદ્ધ સ્વરોમાં જ્યાં વક્ર ગતિ જણાય,
સાં વાદી મ સંવાદીથી માંડ રાગ મનાય.

(કાઇભી વખતે) સા ગ, રે મ, ગ પ, મ ધ, પ ની, ધ સાં |
સાં ધ, ની પ, ધ મ, પ ગ, મ રે, ગ સા.

(આ રાગમાં અવરોહે થોડો **કોમળ નિષાદ** લેવામાં આવે છે.)

પહાડી—શુદ્ધ સ્વરોમાં જ્યાં આરોહે મ, ની નો ત્યાગ,
સા, પ વાદી સંવાદીમાં થાય પહાડી રાગ.

(કોઇભી વખતે) સા રે ગ પ, ધ ની, પ ધ સાં | સાં ની ધ પ,
મ ગ, રે સા.

પકડ—સા રે સા ની ધ; ગ મ ગ રે સા ની ધ; પ, ધ સા.

(આ રાગમાં **ભુપ** તથા **માંડ** રાગોનું મિશ્ર સ્વરૂપ દેખાશે. આ રાગમાં થોડો **તીવ્ર મધ્યમ** પણ લેવાનો ચાલ છે. આ રાગ **મંદ્ર** અને **મધ્ય** સપ્તકોમાં ગાવામાં આવે છે. **મંદ્ર સપ્તકના ધૈવત** સ્વર ઉપર વારંવાર ન્યાસ કરવાથી આ રાગ તુરત ઓળખાઇ આવે છે.)

ખમાજ થાટના રાગો

(ખમાજ થાટના સ્વરો—સા રે ગ મ પ ધ ની.)

આ થાટના રાગોમાં આરોહે શુદ્ધ નિષાદ લેવાનો ચાલ છે.

ઝિંઝોટી—ની કોમળ, બાકી શુદ્ધ, આરોહે ની અલ્પ જાણ,
ગ વાદી, ધ સંવાદીમાં રાગ ઝિંઝોટી માન.

(કોઇપણ વખતે) સા ની ધ પ, ધ સા; રે ગ મ પ ધ ની, પ ધ સાં;
સાં ની ધ પ, મ ગ, રે સા.

પકડ—ધ સા, રે મ ગ; પ, મ ગ, રે સા, ની ધ પ;
ધ સા, રે મ ગ.

ખમાજ—ની કોમળ, બાકી શુદ્ધ, આરોહે રિષભ વર્જ,
ગ, ની વાદી સંવાદીમાં ખમાજ રાગ સમજ.

(રાત્રે ૧૦ થી ૧૨) સા, ગ મ, પ, ધ ની સાં | સાં ની ધ, પ, મગ,
રે સા.

પકડ-ગ મ, ધ ની સાં, ની સાં; ની ની સાં રેં, સાં ની ધ;
ની ધ, મ પ, ધ, મ ગ.

(આરોહે રિષભ સ્વર લેવાથી "જીલ્લા ખમાજ" રાગ થશે.)

દેશ—ની કોમળ, બાકી શુદ્ધ, આરોહે ગ,ધ અલ્પ જણાય,
રે વાદી પ સંવાદીમાં દેશ રાગ ગણાય.

(રાત્રે ૧૦ થી ૧૨) સા, રે, મ પ, ની, સાં | સાં ની ધ પ, મ ગ રે,
ગ સા.

પકડ--રે, મ પ, ની ધ પ; પ ધ પ મ ગ રે, ગ સા.

ભૈરવ થાટના રાગો.

(ભૈરવ થાટના સ્વરો -સા રે ગ મ પ ધ ની.)

ભૈરવ—રે, ધ કોમળ, બાકી શુદ્ધ, સંપુર્ણ રૂપ જણાય,
ધ, રે વાદી સંવાદીથી ભૈરવ રાગ મનાય.

(સુર્યોદય વખતે) સા રે ગ મ, પ ધ, ની સાં | સાં ની ધ, પ, મ ગ,
રે, સા.

પકડ--સા, ગ, મ પ, ધ પ; મ ગ, રે; ગ મ પ, મ ગ,
મ રે; સા.

(આ રાગમાં રિષભ તથા ધૈવત સ્વરોપર અંદોલન કરવાની જરૂર છે. અવરોહીમાં થોડો કોમળ નિષાદ પણ લેવામાં આવે છે.)

કાલીંગડા—ભૈરવનાં સૂરમાં પંચમ વાદી થાય,
(સુર્યોદય આગમજ ષડજ સંવાદીથી કાલીંગડા ગણાય.
અથવા રાત્રે ર વાગે) સા રે ગ મ, પ ધ ની સાં | સાં ની ધ પ, મ ગ રે સા.

પકડ--ગ મ, પ ધ, મ પ મ ગ; ની, સા રે ગ, મ ગ.

(વ્યવહારમાં આ રાગમાં તીવ્ર મધ્યમ સ્વર પણ લેવાનો ચાલ છે.)

પ્રભાત—મ બન્ને, રે, ધ કોમળ, બાકી શુદ્ધ જાણ,
મ વાદી સા સંવાદીથી રાગ પ્રભાત માન.
(સૂર્યોદય આગમજ) સા રે ગ મ, પ ધ, ની સાં | સાં ની ધ, પ, મ ગ રે;
ગ મ, મં, ગ મ ગ, રે, સા.
પકડ--ગ મ ગ, રે, સા; રે સા, ધ, ની સા; ગ, મ, ધ,
પ, મ ગ, રે, ગ મ, મં.

(આ રાગમાં ભૈરવ, કાલીંગડા, લલિત તથા ગૌરી રાગો મિશ્ર થયલા જણાશે.)

જોગિયા—ગ વર્જ ભૈરવમાં નિષાદનો આરોહે ત્યાગ,
મ વાદી, સા સંવાદીમાં જાણ જોગિયા રાગ.
(સૂર્યોદય આગમજ) સા, રે મ, પ ધ, સાં | સાં, ની ધ પ, ધ મ,
રે સા,

સાવેરી—ભૈરવ સૂરમાં આરોહે ગંધાર નિષાદ વર્જ,
પ વાદી સા સંવાદીથી સાવેરી રાગ સમજ.
(સુર્યોદય આગમજ) સા, રે મ, પ ધ, સાં | સાં ની ધ પ, મ ગ, રે સા.

(દક્ષિણ દેશનો આ જોગિયા રાગ છે. ચાલુ વ્યવહારમાં પણ આ રાગને "જોગિયા" કરીનેજ ઓળખવાનો ચાલ છે, જો કે આ રાગમાં જોગિયા સાથે ભૈરવ રાગનું મિશ્રણ છે.)

કાફી થાટના રાગો.

(કાફી થાટના સ્વરો--સા રે ગ મ પ ધ ની.)

☞ ખમાજ થાટના રાગો મુજબ આ થાટના રાગોમાં પણ આરોહે શુદ્ધ નિષાદ લેવાનો ચાલ છે.

કાફી–ગ, ની કોમળ, બાકી શુદ્ધ, સંપુર્ણ રૂપ જણાય,
પ વાદી સા સંવાદીથી રાગ કાફી ગણાય.

(મધ્યરાત્રે) સા, રે ગ, મ પ, ધ ની સાં | સાં ની ધ પ, મ ગ, રે સા.

પકડ--સા સા, રે રે, ગ ગ, મ મ, પ.

(આ રાગમાં આરોહે શુદ્ધ ગંધાર તથા અવરોહે કોમળ ધૈવત પણ લેવાનો ચાલ છે.)

સૈંધવી–કાફીનાં સ્વરોમાં આરોહે ગ, નો વર્જ,
પ વાદી સા સંવાદીમાં રાગ સૈંધવી સમજ.

(મધ્ય રાત્રે) સા, રે મ પ, ધ, સાં | સાં, ની ધ પ, મ ગ, રે સા.

ધનાશ્રી–કાફીના સ્વરોમાં આરોહે રે, ધ નો ત્યાગ,
પ વાદી, સા સંવાદીમાં માન ધનાશ્રી રાગ.

(દીવસના ૧ થી ૪) ની સા, ગ મ પ, ની સાં | સાં, ની ધ પ; ગ મ પ ગ, મ ગ, રે સા.

પકડ--ની સા, ગ મ પ, ધ પ; ની ધ પ, ગ; મ ગ, રે સા.

(અવરોહે થોડો કોમળ ધૈવત લઇ શકાય છે.)

ભિમપલાસી–કાફીનાં સ્વરોમાં આરોહે રે, ધ વર્જ,
મ, સા વાદી સંવાદીથી ભિમપલાસી સમજ.

(દીવસના ૧ થી ૪) ની સા, મ, મ ગ, મ પ, ની સાં|સાં, ની ધ પ; મ પ, ગ મ, ગ રે સા.

પકડ--ની સા, મ, ગ, રે સા; ની ધ પ, મ પ ની સા; મ પ ગ મ, ગ રે સા.

ધાની—કાફીનાં સ્વરોમાં રે, ધ જ્યાં ન દેખાય
ગ વાદી, ની સંવાદીથી રાગ ધાની ગણાય.

(દીવસના ૧ થી ૪) **ની઼ સા ગ, મ પ, ની સાં | સાં, ની પ, મ ગ, સા.**
પકડ—**ગ મ ની પ, સાં ની પ મ ગ રે ની઼ સા, ગ સા.**

(આ રાગમાં અવરોહીમાં થોડો **રિષભ** લેવાનો ચાલ છે.)

મધ્યમાદી સારંગ—ની કોમળ, બાકી શુદ્ધ, ગ, ધ જ્યાં ન જણાય,
રે વાદી, પ સંવાદીમાં મધ્યમાદી ગણાય.

(દીવસના મધ્યભાગે) **સા, રે, મ પ, ની, સાં | સાં, ની પ, મ રે, સા.**
પકડ—**ની઼ સા રે; રે, મ પ, ની પ, મ રે, સા.**

બાગેશ્રી—કાફીનાં સ્વરોમાં પંચમ જ્યાં અલ્પ જણાય,
મ વાદી, સા સંવાદીથી રાગ બાગેશ્રી ગણાય.

(મધ્યરાત્રે) **સા, ગ મ, ધ, ની સાં|સાં, ની ધ, પ મ, ગ રે સા.**

(આ રાગમાં **પંચમ** સ્વર બહુ થોડો લેવામાં આવે છે, તેમજ આરોહે **રિષભ** સ્વર પણ અલ્પ છે. **પંચમ** સ્વર વર્જ કરીને પણ આ રાગ ગાવામાં આવે છે, જેને કેટલાક ગવૈયાઓ " **કૌશિક કાનડા** " કરીને કહે છે, જેમકે—

સા, ની઼ ધ઼ ની઼ સા, મ ગ, મ ધ ની સાં |
સાં ની ધ, મ ગ; મ ગ રે સા.

પકડ—**સા, ની઼ ધ઼ ની઼ સા, મ; ગ મ ધ ની, ધ મ; ગ, રે સા.**

સુહા કાનડા—કાફીનાં સ્વરોમાં જ્યાં ધૈવત સ્વરનો ત્યાગ,
મ વાદી, સા સંવાદીથી થાય સુહા રાગ.

(દીવસના મધ્યભાગે) **ની઼ સા, રે ગ, મ રે, સા; મ પ, ની પ, ની સાં|**
સાં, ની પ, મ પ, ગ મ, રે સા.

(**કાનડા** રાગના સર્વ પ્રકારોમાં **સારંગ** રાગનું અંગ હોવાથી **ગંધાર** તથા **ધૈવત** સ્વરો અલ્પ જણાશે, તેમજ અવરોહીમાં **ગંધાર** સ્વર " **ગ મ રે સા** " આ પ્રમાણે વક્ર રીતે લીધેલો નજરે પડશે.)

શહાના કાનડા—ગ, ની કોમળ, બીજા શુદ્ધ, આરોહે ધ વર્જ,
પ વાદી, સા સંવાદીમાં રાગ શહાના સમજ.

(મધ્યરાત્રે) ની સા, રે ગ, મ રે, સા; ની ધ પ, મ પ, સાં;
ની પ, ની સાં | સાં, નીધ ની પ, મપ, ગ,
મ રે, સા.

પીલુ—રે, ગ, ધ કોમળ, બાકી શુદ્ધ, ગંધાર વાદી જાણ,
પ્રકાર ૧ લો. નિષાદ સંવાદીથી મિયાનો પીલુ માન.
(દીવસના ૩ થી ૪) સા રે ગ મ પ ધ ની સાં|સાં ની ધ પ મ ગ રે સા
પકડ—ની સા, ગ, રે, સા; ની સા, ની ધ પ, ધ ની સા:
ગ, રે, સા.

(મિયા તાનસેનના ઘરાણાના ગવૈયાઓ પીલુ રાગ આજ પ્રમાણે ગાયે છે.)

પીલુ—નિયમ નથી કશો કાંઈ, બારે સ્વરો જાણ,
પ્રકાર ૨ જો. ગ, ની વાદી સંવાદીમાં પીલુ રાગ પિછાન.
(દીવસના૩થી૪) પકડ—ની સા, ગ રે, ની સા; ગ, મ પ, ગ, ની, સા;
રે ની, ધ પ; મ પ, ની સા.

(પીલુ રાગનો આ પ્રકાર વ્યવહારમાં ઘણો પ્રસિદ્ધ છે. ભિમપલાસ, ભૈરવી, ગૌરી, વગેરે રાગો આ પ્રકારમાં મિશ્ર થયલા જણાશે. મિશ્ર રાગો માટે કોઇ નિયમિત આરોહ અવરોહ આપી શકાય તેમ નથી એ ધ્યાનમાં રાખવું.)

બરવા-ગ, ધ, ની બંન્ને, બાકી શુદ્ધ, મિશ્ર સ્વરૂપ જણાય,
રે, પ વાદી સંવાદીમાં બરવા રાગ ગણાય.
(કોઇબી વખતે) પકડ—રે ગ રે સા, રે મ પધ મપ, રે ગ રે સા, રે ની સા.

(આ રાગમાં કાફી, સૈંધવી, પીલુ, દેશી, વગેરે, રાગો મિશ્ર થયલા જણાશે.)

જંગલો—ઝિંઝોટી સાથ પીલુ મેળવી મિશ્ર સ્વરૂપ ગાય,
રે, પ વાદી સંવાદીથી રાગ જંગલો ગણાય.
(કોઇબી વખતે) પકડ—સા ની ધ પ, ધ સા, રે ગ રે; રે ગ મ પ,
ગ મ પ, મ રે; રે, રે ગ, સા રે, ની સા.

આસાવરી થાટના રાગો.

(આસાવરી થાટના સ્વરો:-સા રે ગ઼ મ પ ધ઼ ની઼)

આસાવરી-ગ,ધ,ની કોમળ, બાકી શુદ્ધ, આરોહે ગ.ની નો ત્યાગ,
ધ, ગ વાદી સંવાદીથી થાય આસાવરી રાગ.

(દીવસના ૯ થી ૧૧) સા, રે, મ પ, ધ઼, સાં|સાં, ની઼ ધ઼, પ; મ પ, ગ઼;
રે, સા.

પકડ—રે, મ પ, ધ઼, પ; ની઼, ધ઼, પ; મ પ ધ઼ મ, પ ગ઼,
રે, સા.

જોનપુરી-ગ, ધ, ની કોમળ, બાકી શુદ્ધ, ગ આરોહે ન જણાય,
ધ, ગ વાદી સંવાદીથી તે જોનપુરી મનાય.

(દીવસના ૯ થી ૧૧) સા, રે, મ પ, ધ઼, ની઼ સાં | સાં. ની઼ ધ઼, પ, મ પ,
ગ઼; રે, સા.

દરબારી કાનડા-ગ,ધ,ની કોમળ, બાકી શુદ્ધ,અવરોહે ધ નો ત્યાગ
રે વાદી, પ સંવાદીમાં જાણ દરબારી રાગ.

(મધ્યરાત્રે) ની઼ સા, રે ગ઼, રે સા; મ પ, ધ઼, ની઼ સાં | સાં, ધ઼,
ની઼ પ, મ પ, ગ઼, મ રે, સા.

પકડ--ગ઼, રે રે, સા, ધ઼, ની઼ સા; મ, પ ધ઼, ની઼ પ,ગ઼;
મ રે, સા.

(આ રાગમાં **ગંધાર** તથા **ધૈવત** ઉપર અંડોલન કરવાની જરૂર છે.)

સીંધ ભૈરવી-ગ,ધ ની કોમળ, બાકી શુદ્ધ, સંપુર્ણ રૂપ જણાય.
પ. સા વાદી સંવાદીથી સીંધ ભૈરવી ગણાય.

(દીવસના ૯ થી ૧૧) સા રે ગ઼ મ પ ધ઼ ની઼ સાં|સાં ની઼ ધ઼ પ મ ગ઼ રે સા.

પકડ—પ઼ ગ઼ રે ગ઼, સા રે ની઼ સા, ધ઼ પ઼, ધ઼ સા. ની઼ ધ઼ પ઼.

(**પંચમ** સ્વરને **ષડજ** સ્વર માનીને **ભૈરવી** રાગ ગાતાં આ રાગનું રૂપ જણાશે. આ રાગમાં આરોહીમાં થોડો **શુદ્ધ ધૈવત** લેવાનો ચાલ છે.)

ભૈરવી થાટના રાગો

(ભૈરવી થાટના સ્વરોઃ—સા રે ગ મ પ ધ ની સાં.)

ભૈરવી—સઘળા કોમળ, સંપુર્ણ-સંપુર્ણ ગવાય,
ધ, ગ વાદી સંવાદીથી ભૈરવી રાગ મનાય.

(દીવસના ૯ વાગતે, સા, રે ગ મ, પ ધ, ની સાં|સાં ની ધ પ, મ ગ, અથવા કોઈબી વખતે) રે સા.

પકડ—ગ, સા રે સા; ધ, ની સા, ગ રે, સા રે સા.

(આ રાગમાં શુદ્ધ રિષભ, તથા અવરોહીમાં તીવ્ર મધ્યમ પણ થોડો લેવાનો ચાલ છે.)

માલકોશ—ભૈરવીનાં સૂરમાં રે, પ સ્વરોનો ત્યાગ,
મ વાદી, સા સંવાદીમાં જાણ માલકોશ રાગ.

(રાત્રે ૧ થી ૪) ની સા, ગ મ, ધ, ની સાં | સાં ની ધ, મ, ગ મ ગ સા.

પકડ—મ, ગ, સા; ધ, ની સા, ગ મ.

વધારો (પાનું ૧૨ મું)

ખમાજ રાગમાં અવરોહે થોડો કોમળ ગંધાર લઇ શકાય છે.

☞ બાકી રહેલા સર્વ લોકપ્રિય રાગોનાં ગાયનો તથા સ્વરોની સમજણ આ પુસ્તકના બીજા ભાગમાં આપવામાં આવી છે.

સમાપ્ત.

આ પુસ્તકના ગાયનોનાં તાલોની માત્રા, નિયમ તથા બોલ.

તાલનું નામ.	માત્રાની સંખ્યા.	નિયમ તથા બોલ.
કેરવા	૪	+ ० ધાગિ નતિ | નક ધિન
દાદરા	૬	+ ० ધીં ધીં ધા | ધા તીં ના
ખેમટા	૬	+ ધી ત્રાધિ નક તિ ત્રાતિ નક
તેવરા	૭	+ − − ધા દીં તા | તિટ કટ | ગદિ ગન
પશ્તો (ગઝલ)	૭	० − − તીં − તક | ધીં − | ન્ધા ન્ધા
લાવણી	૮	+ − ० − ધીં ધીં | ધા તીં | ત્રક ધીં | ધાગિ ત્રક
ચૌતાલ તથા એક તાલ	૧૨	+ ० − ० − − ધા ધા | દીં તા | કિટ ધા | દીં તા | તિટ કટ | ગદિ ગન ધીં ધીં | ધાગિ ત્રક | તૂ ના | ક ત્તા | ધીં તૂક | ધી ના
દિપચંદી	૧૪	+ − ० − ધીં ધીં − | ધા ગ તીં − | તા તીં − | ધા ગ ધીં −
ત્રિતાલ	૧૬	+ − ० − તા ધીં ધીં ધા | તા ધીં ધીં ધા | ધા તીં તીં તા | તા ધીં ધીં ધા

☞ તાલોનો વિગતવાર ખુલાસો મારાં "હિંદુસ્થાની સંગીત વિદ્યા"ના પહેલાં પુસ્તકમાં આપેલો જણાશે.

શુદ્ધિ પત્ર

પાનું	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૮	રે ની – તુ જ	રેં ની – તુ જ –
૧૨	દ્વાદશ તાલની તાલી તથા ખાલીની નિશાનીઓ ૦ – ને બદલે + ૦ આ પ્રમાણે સુધારવી.	
૨૪	ની સાં રેં ગં – રેં વા,,, – ન	ની સાં રેં ગં – રેં વા,,, – ન
૩૧	મપ ધની ધા, –	મપ ધની ધા, –
૩૪	ધ પ રેંસાં નીધ ત લ	ધ પ રેંસાં નીધ ત લ
૪૨	ની ધ ની ધ ભ ગ	ની ધ ની ધ ભ ગ
૪૫	‖	|
૪૭	"સાચું બોલવા વિષે" ના ગાયનની નોટેશનમાં ‖ ને બદલે | સુધારવું.	
૪૮	સા ની ધ સા – – :| મા – –	સા ની ધ સા – – :| મા – –
૫૬	સા – – :|: ગ મ ના – – ન વ	સા – – :|: ગ મ ના – – ન વ

"**બે બોલ**" ના પહેલા પાનામાં **ફિરોઝ વાટલીવાલાને** બદલે **ફિરોઝ બાટલીવાલા** કરીને સુધારો કરવો.

———

સાંકળ્યું.

અર્પણ પત્રિકા, બે બોલ, અભ્યાસીઓને સૂચના, નોટેશનની, સ્વરોની તથા તાલોની સમજણ, શુદ્ધિપત્ર, વગેરે.

ગાયનો.

ગાયનો

સંગીતમાં સ્વરોની મહત્વતા વિષે.

જીલ્લા ખમાજ-ત્રિતાલ.

સાખી.

સખી રાખો જો ઇચ્છા તમે, મેળવવા સંગીત જ્ઞાન,
તો સદા આપો તમે, **સ્વર જ્ઞાન** ઊપર ધ્યાન.

ગાયન.

સાત સ્વરોને શુદ્ધ કહીયે, કોમળ તીવ્ર બે રૂપ કરીએ,
કોમળ, શુદ્ધ, તીવ્ર મળી બાર સ્વરોનો મેળ રચિએ.—સાત
કોમળ, તીવ્ર, શુદ્ધથી નીચ ઊંચ,
સા, પ શુદ્ધ, **રે ગ ધ ની** શુદ્ધ ને કોમળ,
મધ્યમ શુદ્ધ તીવ્ર મળી બાર સ્વરોને ધ્યાન ધરીએ.—સાત
બાર સ્વરો છે સંગીતનો જીવ, પ્રથમ તેનો પાઠ કરીએ,
સ્વરોનું પાકું જ્ઞાન મેળવી, સંગીત સાગર તરીએ.—સાત

સાખી.

પ સાં, ની, ની ની, ની ની ની, ધ ની સાં; ની ધ પ;
સ ખી, રા, ખો જો, ઇ ચ્છા ત, મે,,; – ;

મ, ગ મ, પ ધ ની; ધ ની સાં; ની ધ પ મ; ધ ધ, પ;
મે, ળવ વા, સં,, ; – ; – ; ગી ત, જ્ઞાન;

સા, સા રે, ગ, મ, પ; મ પ ધ,* પ મ ગ; રે સા;
તો, સ દા, આ, પો, ત; મે,,; – ; – ;

સા રે સા ગ; ગ મ પ ધ, પ, ગ, રે; સા રે ગ રે, સા
સ્વ ર જ્ઞા આન; ઊ,,, , –, –, પર; ધ્યા ,,,, આન

\+ – ° –

|: – પ પ સાં | ની ધ પ – | – મગ રે ગ
|: – સા ત સૂ | રે – ને – | – શુ, – દ્ધ

મ મ પ –:| – – – – |:મ – ગ ગ | ગ મ રે ગ
ક હી યે –:| – – – – |:કો – મ ળ | તી – વ ર

મ પ ગ મ | રે ગ સા –:| સા – ગ મ | પ – ની ની
એ – રૂ પ | ક રી એ –:| કો – મ ળ | શુ – દ્ધ ની

સાં ગરેં સાં સાં | ની ધ પ સાં | ની ધ પ – | – મગ રે ગ
વ ર, મ ળી | – બા ર સૂ | રો – નો – | – મે, – ળ

મ મ પ – |: – પ પ સાં | ની ધ પ – | – મગ રે ગ
ર ચિ એ – |: – સા ત સૂ | રો – ને – | – શુ, – દ્ધ

×

મ મ પ –:| – – – – | મ – ગ મ | પ – ની ની
ક હી યે –:| – – – – | કો – મ ળ | તી – વ ર
| બા – ર સુ | રો – છે –

સાં – સાં સાં | સાં રેં ની સાં | પ ની ની ની | ની ની ધ ની
શુ – દ્ધ થી | ની ચ ઉ ચ | સા પ શુ દ્ધ | રે ગ ધ ની
સં – ગી ત | નો – ઉ વ | પ્ર – થ મ | તે – નો –

સાં રેં ની સાં | ધ ની પ પ | – મ ગ મ | પ – ની ની
શુ – દ્ધ ને | કો – મ ળ | – મ ધ્ય મ | શુ – દ્ધ ની
પા – – ઠ | ક રી એ – | – સૂ રો નું | પા – કું –

સાં ગરેં ની સાં | ધ ની પ સાં | ની ધ પ પ | – મગ રે ગ
વ ર, મ ળી | – બા ર સૂ | રો – ને – | – ધ્યા, – ન
જ્ઞા – ન મે | – ળ વી – | સં – ગી ત | – સા, ગ ર

મ મ પ – |: – પ પ સાં | ની ધ પ – | – મગ રે ગ
ધ રી એ – |: – સા ત સૂ | રો – ને – | – શુ, – દ્ધ
ત રી એ – |

મ મ પ –:|
ક હી યે –:|

———

સંગીત કેળવણી.

બિહારી-લાવણી. (ગરબી)

સજની સંગીત કેળવણી, રે સજની સંગીત કેળવણી,
શીખો બહેનો પદ્ધતીથી “ **સા રે ગ મ** ” ની મેળવણી.-સજની
આરોહી અવરોહી રૂપ દરશાવીએ,
વાદી સંવાદીથી રાગ બતાવીએ,
રાગો ગાવાનો વખત સાચવીએ,
રે કરીએ રચના થાટોની.-શીખો
થાટ **બિલાવલ** દીવસના પહેલે પોહરે,
ભૈરવી, ટોડી, આસાવરી બીજે પોહરે,
થાટ **કાફી** લલકારીએ ત્રીજે પોહરે,
રે ચોથે **સંધિ** થાટોની.-શીખો
થાટ **કલ્યાણ** રાત્રે પહેલે પોહરે,
થાટ **ખમાજ** ગાવો બીજે પોહરે,
થાટો **મધ્યાન્હ** પુન ગાવો ત્રીજે પોહરે,
રે ચોથે **સંધિ** થાટોની-શીખો

(“ **સંધિ થાટો** ” એટલે **ભયરવ, પુર્વી** તથા **મારવા** થાટો, તેમજ “ **મધ્યાન્હ થાટો** ” એટલે **ભયરવી, આસાવરી** તથા **કાફી** થાટો સમજવા.)

+	-	0	-	+	-	0	-
	:- **મ**	**ગ રે**	**સા રે**	‖ **સાની -**	**ની ની**	**ની સા**	**સા રે**
	:- રે	સ જ	ની -	‖ સં, -	ગી ત	કે -	ળ વ
ગ - :	- -	- -	- -	‖: **ગ ધ**	**- ધ**	**ધ -**	**પ ધ**
ણી - :	- -	- -	- -	‖: શી ખો	- બ	હે -	નો -
મ ધ	**પ મ**	**ગ મ**	**રે ગ**	‖ **મ ધ**	**પ મ**	**ગ મ**	**રે ગ**
પ દ્ધ	તી -	થી -	સા રે	‖ ગ મ	ની -	મે -	ળ વ

×

સા - | - - | - - | - - :|| સા મ | મ - | મ - | પ મ

ણી - | - - | - - | - - :|| આ - | રે - | હી - | અ વ

|| વા - | દી - | સં - | વા -

ગ - | ગ રે | ગ પ | મ ગ || રે ગ | સા - | - - | - -

રે - | હી - | રૂ પ | દ ર || શા વી | એ - | - - | - -

દી - | થી - | રા - | ગ બ || તા વી | એ - | - - | - -

સા મ | મ - | મ - | પ મ || ગ - | ગ રે | ગ પ | મ ગ

રા - | ગો - | ગા - | વા - || નો - | - વ | ખ ત | સા -

રે ગ | સા :| મ | ગ રે | સા રે || સા ની | ની - | - ની | સા રે

ચં વી | એ :| રે | ક રી | એ - || ર ચ | ના - | - થા | - ટો

ગ - | - :| - | - - | - - ||: ગ ધ | - ધ | ધ - | પ ધ

ની - | - :| - | - - | - - ||: શી ખો | - બ | હે - | નો -

મ ધ | પ મ | ગ મ | રે ગ || મ ધ | પ મ | ગ મ | રે ગ

પ દ્ધ | તી - | થી - | સા રે || ગ મ | ની - | મે - | ળ વ

સા - | - - | - - | - - :|| (ગાયનની બાકીની લાઇનો અંતરા

ની - | - - | - - | - - :|| મુજબ લેવી.)

અહુરમજદનાં ભજનો, મુનાજાતો, વગેરે

અષો જરથોસ્ત તથા સોષ્યંતોની આરાધના

પ્રભાત-દાદરો

માન સાથ કરીએ યાદ તુજને, જરથોસ્ત પયગંબર,
અશોઇના સરદાર તુજને, તું હમારો છે રહેબર.—માન૦
કરી યાદ પાક કલામ, લાવ્યો જે તું આ જેહાન,
દીન સાચી કબુલી તમામ તુજની, જરથોસ્ત પયગંબર.—માન૦
કરીએ યાદ રહી દીલશાદ, સોષ્યંતો લેજો હમ દાદ,
કરો હમારાં ઘર આબાદ, તું જરથોસ્ત પયગંબર.—માન૦
ફરોહર તુંજના યાદ કરીએ, આરાધીને દીલમાં ધરીએ,
સત સખુનો સદા ઉચરીએ—તુંજના, જરથોસ્ત પયગંબર—માન૦

	+			0			+			0		
।:	ગ	મ	ગ	રે	–	સા	ની	ની	ની	સા	–	ધ
	મા	–	ન	સા	–	થ	ક	રી	એ	યા	–	દ
	ની	ની	સા	ગ	–	સા	ગ	–	ગ	મ	–	– :।
	તુ	જ	ને	જર	–	થોસ્ત	પય	–	ગં	બર	–	–
	મ	મ	મ	મ	ગ	મ	ગમ	પધ	ધ	ધ	પ	મ
	અ	શો	ઇ	ના	–	સર	દા,	–	ર	તુ	જ	ને
	ગમ	પધ	ધ	પ	–	મ	ગ	–	રે	ગ	મ	મં
	તું,	–	હ	મા	–	રો	છે	–	ર	હે	–	બર
												R. 1–2
	×											
।:	ધ	ધ	–	ની	–	ની	સાં	–	સાં	સાં	સાં	–
	ક	રી	–	યા	–	દ	પા	–	ક	ક	લામ	–
	ધ	–	ધ	ની	–	સાં	રેં	–	રેં	સાં	–	સાં :।
	લા	–	વ્યો	જે	–	તું	આ	–	જે	હા	–	ન
	ધ	–	ધ	ધ	પ	ધ	મ	ધ	પ	મ	ગ	મ
	દી	–	ન	સા	–	ચી	ક	બુ	લી	ત	મા	મ
	ધ	ધ	ધ	પ	–	મ	ગ	–	રે	ગ	મ	મં
	તુ	જ	ની	જર	–	થોસ્ત	પ	–	ય	ગં	–	બર
												R. 1-2

(બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ ગાવી વગાડવી.)

આતશની આરાધના

ભયરવી-ત્રિતાલ

આરાધીએ ઓ આતશ તૂં તુરે ખોદા, અશોઇ નેકીની કરી ફ્જો અદા
જીગર જાન કરી તુજ પર ફીદા—આરાધીએ૦

અહુરમજદના પુત્ર તને નમસ્કાર, સહાય થા તું અમને કરવા નેક કાર
ખુશાલ રાખ અમને તુંજ મહેરથી સદા—આરાધીએ૦

+				−				°				−			
								સાં	ગં	રેં	સાં	ની	ધ	પ	ધ
								આ	-	રા	-	ધી	એ	ઓ	-
સાં	-	સાં	ની	ધ	ની	પ	ધ	સાંગં	ગંરેં	રેંસાં	સાંની	નીધ	ધપ	પ	ધ
આ	-	તશ	તૂ	તુ	રે	ખો	દા	આ,	-	રા,	-	ધી,	એ,	ઓ	-
સાં	-	સાં	ની	ધ	ની	પ	ધ	સાંગં	રેંસાં	નીરેં	સાંની	ધસાં	નીધ	પ	ધ
આ	-	તશ	તૂ	તુ	રે	ખો	દા	આ,	-	રા,	-	ધી,	એ,	ઓ	-
સાં	-	સાં	ની	ધ	ની	ધપ	મપ	ગ	પ	ધ	ની	ધ	પ	ગ	ગ
આ	-	તશ	તૂ	તુ	રે	ખો,	દા,	અ	શો	ઇ	ને	કી	ની	ક	રી
સાગ	મપ	ગ	ગમ	રે	રે	સા	-	ની	-	સા	ગ	મ	મ	ધ	ધ
ફ,	-	ર	-	જો	અ	દા	-	જી	-	ગ	ર	જા	ન	ક	રી
મ	મ	ધ	ની	સાંરેં	સાંની	ધ	ની	સાંગં	રેંસાં	નીરેં	સાંની	ધસાં	નીધ	પ	ધ
તુ	જ	પ	ર	ફી,	-	દા	-	આ,	-	રા,	-	ધી,	એ,	ઓ	-
								×							
સાં	-	સાં	ની	ધ	ની	ધપ	મપ	: ધ	ધ	ધ	ધ	ધ	મ	ધ	ની
આ	-	તશ	તૂ	તુ	રે	ખો,	દા,	અ	હુર	મ	જદ	ના	-	પુ	ત્ર
સાં	સાં	સાં	સાં	નીસાં	ગંરેં	સાં	-	ની	ગં	રેં	ગં	રેં	સાં	સાંરેં	ગંમં
ત	ને	ન	મસ	કા,	-	આર	- :	સ	હા	-	ય	થા	તું	અમ	ને,
સા	રેં	સાં	ની	પ	ધ	પ	- :	ગં	ગં	-	રેં	સાંરેં	સાંની	ધ	ધ
ક	ર	વા	-	ને	ક	કાર	-	ખુ	શા	-	લ	રા,	ખ,	અમ	ને
મ	મ	ધ	ની	સાંરેં	સાંની	ધ	ની	સાંગં	ગંરેં	રેંસાં	સાંની	નીધ	ધપ	પ	ધ
તુજ	મ	હેર	થી	સ,	દા,	-	-	આ,	-	રા,	-	ધી,	એ,	ઓ	-

દાદાર અહુરમજદની સિતાયશ

ભયરવી-લાવણી

ઉઠો લોકો, જગત સારી, સિતાયશમાં અહુરમજદની,
જમાના ને જુબાંદારી, સિતાયશમાં અહુરમજદની—ઉઠો૦
ઉભા પર્વત, ઉભાં દરખત, ઉઠે મોજા સમૂદરમાં,
નદી નાળાં વહે જારી, સિતાયશમાં અહુરમજદની—ઉઠો૦
સિતારા આસમાન ઉપર ખુરો-માહતાબ નક્ષત્રો,
સદા છે માર્ગ--સંચારી, સિતાયશમાં અહુરમજદની—ઉઠો૦
જમીનપર જાનવર ફરતાં રહીને મુરગો--માહી સંગ,
કરે છે નાદ લલકારી, સિતાયશમાં અહુરમજદની—ઉઠો૦
જીહાં જુમબેશ અહુર યાદે, અરે ઇનસાન, તૂં કાં સુસ્ત ?
રહો કાયમ, નરો--નારી, સિતાયશમાં અહુરમજદની—ઉઠો૦

+	–	o	–	+	–	o	–
– –	– સા	સા રે	ની સા	– સા	મ મ	મ મ	મ ગ
– –	– ઉ	ઠો –	લો –	– કો	– જ	ગ ત	સા –
– –	– જ	મા –	ના –	– ને	– જુ	બાં –	દા –
ગમ પ	– મ	ગ મ	ગ –	– સા	– રે	ગ –	સા રે
રી, –	– સિ	તા –	યશ –	– માં	– અ	હુર –	મ જદ
રી, –	– સિ	તા –	યશ –	– માં	– અ	હુર –	મ જદ
	×						
સા –	– સા	પ –	પ પ	પ –	– પ	પ –	પ મ
ની –	– ઉ	ભા –	પ ર	વત –	– ઉ	ભાં –	દ ર
ની –							
મપ ધ	– મ	પ મ	ગ –	– મ	– પ	ધ –	મ પ
ખ,અત	– ઉ	ઠે –	મો –	– જા	– સ	મૂ –	દ ર
મ –	– સા	સા રે	ની સા	– સા	મ મ	મ –	મ ગ
માં –	– ન	દી –	ના –	– ળાં	– વ	હે –	જા –
ગમ પ	– મ	ગ મ	ગ –	– સા	– રે	ગ –	સા રે
રી, –	– સિ	તા –	યશ –	– માં	– અ	હુર –	મ જદ

સા –
ની – | (બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ ગાવી વગાડવી.)

ખોદા સર્વને ખોરાક પુરો પાડે છે.

સિંધ ભયરવી-ત્રિતાલ (વિલંબિત લય)

શુકર તારી ન્યામતોનાં, દાતા, ઓ અન્નદાતાર,
તારા વિના નથી અમારો કોઇ પાલનહાર—શુકર૦
આકાશ, પૃથ્વી, સુર્ય, મેઘ, વાયુ, રાત દીન,
તારા હુકમે ભોજન સઉનાં કરે તૈયાર—શુકર૦
પેદા કીધો પોષણને કાજ અમારો તેં ખોરાક,
તારી ખુબીઓનો કદી પણ થાય ના શુમાર.
ખોરાક હોય જો નહીં તો પ્રાણી જીવે કેમ,
ખોરાકથી મલેછે સઉને મોજ સુખ અપાર—શુકર૦
ભુખો ઉઠે છે ખાબથી સદા ખલક તમામ,
ભુખ્યું નથી સુવાડતો કોઇને તું દાદાર.
ભોજન જમી, તુને નમી, થઇ નિમકહલાલ,
આભારમાં રહીશું શબોરોજ, દાતા, ઓ અન્નદાતાર—શુકર૦

												–	–	પ	ધ
												–	–	શુ	ક
												–	–	તા	–
+				–				૦							
સા	–	–	પ	સા	–	–	રે	ગ	મ	ગ	રે	ગ	સા	સા	રે
તા	–	–	રી	ન્યા	–	–	મ	તો	–	નાં	–	–	–	દા	–
રા	–	–	વિ	ના	–		ન	થી	–	મા	–	રો	–	કો	ઇ
												×			
ગ	રે	ગ	પ	મ	–	–	ગ	રે	ગ	સા	–	સારેગમ	પધ	ધ	–
તા	–	–	ઓ	અ	–	–	ન્ન	દા	–	તાર	–	:એ,,,	–	આ	–
પા	–	–	–	લ	–	–	ન	હા	–	આર	–				
(ધ)	–	–	ધ	ધપ	મગ	સા	ગ	સાગ	મપ	મ	–	–	–	સા	રે
કા	–	–	શ	પૃ,	–	–	થ્વી	સુ,	–	ર્ય	–	–	–	મે	ઘ
ગ	રે	ગ	પ	મ	ગ	મ	ગ	રે	ગ	સા	–:	–	–	પ	ધ
વા	–	–	યુ	રા	–	–	ત	દી	–	ઇન	–:	–	–	તા	–
સા	–	–	પ	સા	–	–	રે	ગ	મ	ગ	રે	ગ	સા	સા	રે
રા	–	–	હુ	ક	–	–	મે	ભો	–	–	–	જ	ન	સ	ઉ
ગ	રે	ગ	પ	(મ)	–	–	ગ	રે	ગ	સા	–	–	–	પ	ધ
ના	–	–	ક	રે	–	–	તૈ	યા	–	આર	–	–	–	શુ	ક

(ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લઇ બાકીની લાઇનો ઉપલી સર્વ નોટેશન મુજબ ગાવી વગાડવી.)

દાદાર અહુરમજદની આરાધના.

કાલીંગડા-લાવણી.

દયાવંત અહુરમજદ તું દાદાર, નુરેમંદ જગ કીરતાર.
યાદ કરીએ દાદાર તુંજને, બ્હોલી ખુશાલી દેનાર,
હીમ્મત બક્ષનાર સવાબકાર સાહેબ, વૃદ્ધીના કરનાર,—દયાવંત૦
સર્વોત્તમ તું સઉથી સોહામણો, ડહાપણનો ભંડાર,
અશોઇમાં છે સર્વથી શ્રેષ્ટ તું, ફત્તેહનો બક્ષનાર,—દયાવંત૦
હસ્તીમાં લાવ્યાં તેં અમને, તું રક્ષણ કરનાર,
ઝ્જિન કરીએ તને આ મીજલસમાં, “આવ પાક દાદાર”—દયાવંત૦

\+ − ૦ − + − ૦ −
− − | − સા | રે સા | ની ની || સા રે | ગ ગ | મ ગ | રેસા ની
− − | − દ | યા − | વં ત || અ હુર | મ જદ | તું − | દા, −

સા − | સા રે | રેસા ની | ની ની || સા રે | ગ ગ | મ ગ | રેસા ની
દા − | આર દ | યા, − | વં ત || અ હુર | મ જદ | તું − | દા, −

સા − | − − | − − | મ ગ || ગમ પધ | − ધ | ધ ધ | પ ધ
દાર − | − − | − − | તુ રે || મં, − | − દ | જ ગ | કી ર

મ પ | મ ગ | રે સા | ની ની || સા રે | ગ ગ | મ ગ | રેસા ની
તા − | ર દ | યા − | વં ત || અ હુર | મ જદ | તું − | દા, −

×
સા − | − − | − − | − − ||: − મ | − મ | મ પ | પ −
દાર − | − − | − − | − − ||: − યા | − દ | ક રી | એ −

− ધ | ધ ધ | પ ધ | સાં − || − સાંની | ધ ધ | પ મ | ગમ પધ
− દા | દા ર | તુ જ | ને − || − બ્હો | લી ખુ | શા લી | દે, −

પ − | − − | − − | − − :||: − મ | મ મ | મ મ | ગ મ
નાર − | − − | − − | − − :||: − હી | મ્મ ત | બ ક્ષ | નાર સ

પ ધ | પ મ | મ પ | ગ − :|| − ધ | ધ − | ધ − | પ ધ
વા બ | કા ર | સા − | હેબ − :|| − વૃ | દ્ધી − | ના − | ક ર

મ પ | મ ગ | રે સા | ની ની || સા રે | ગ ગ | મ ગ | રેસા ની
ના − | ર દ | યા − | વં ત || અ હુર | મ જદ | તું − | દા, −

સા - | સા રે | રેસા ની | ની ની || સા રે | ગ ગ | મ ગ | રેસા ની
દા - | ર દ | યા, - | વં ત || અ હુર | મ જદ | તું - | દા, -

સા - | - - | - - | - - || (બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ
દાર - | - - | - - | - - || લેવી.)

દાદાર અહુરમજદ અને તેની કુદરતને નમાજ

જોગિયા આસાવરી-ત્રિતાલ

નમાજ તને અહુરમજદ દાદાર, અમ તુજના પરસ્તાર.
અમશાસ્પંદો યજદો સઘળાં રાહનુમાઇ કરનાર,
ભજી તેઓને સર નમાવી, કરીએ ખુશાલ અપાર—નમાજ૦
ખોરશેદ મહેરને નમન કરીએ, એ ચશ્મો તુંજની તેજદાર,
ગાવ્યોદાદ ને ગઇઓમર્દના ફરોહરને નમીએ આ વાર—નમાજ૦
ફરોહર જરથોસ્ત વળી કુલ અશોનાને, નમી ઉતરીએ પાર,
પયદાયશો અહુરમજદની વખાણીએ, જે છે હજારો હજાર—નમાજ૦

\+ ° ×

- - - મ | ગ રે સા સા | રે - મ મ | પ પ ધ -
- - - ન | મા - જ ત | ને - અહુ ર | મ જદ દા -

પ - પ મ | ગ રે સા સા | રે - મ મ | પ પ ધ -
દા - ર ન | મા - જ ત | ને - અહુ ર | મ જદ દા -

પ - - - | - - - - | ધ ધ ધ ધ | ધ - પ ધ
દાર - - - | - - - - | અ મ તુ જ | ના - પ રસ

મ ધ પ મ | ગ રે સા સા | રે - મ મ | પ પ ધ -
તા - ર ન | મા - જ ત | ને - અહુ ર | મ જદ દા -

પ - - - | - - - - | ધ ધ - ધ | ધ - ધ -
દાર - - - | - - - - |: અમ શા - સ | પં - દો -

- ધ પ પ | પ ધ સાં - | સાં ની ધ પ | મ મ પ ધ
- ય જ દો | સ ઘ ળાં - | રા - હ નુ | મા ઇ ક ર

પ - - - | - - - - :|: - પ પ ધ | સાં સાં સાં -
નાર - - - | - - - - :|: - ભ જી એ | તે ઓ ને -

રેં ગં રેં સાં	ની ધ પ –	ની ની ની ધ	પ – પ ધ
સ – ર ન	મા – વી – :|	ક રિ એ ખુ	શા – ળ અ
મ ધ પ મ	ગ રે સા સા	રે – મ મ	પ પ ધ –
પા – ર ન	મા – જ ત	ને – અહુ ર	મ જદ દા –

(અસ્તાઇ પાછી લઇ બાકીની લાઇનો અંતરા મૂજબ લેવી.)

ખલકનાં ખુદાવંદની આરાધના

આસાવરી–દીપચંદી

ખલકના ખુદાવંદ કિર્તાર તૂં છે, અહુરમજદ ! હસ્તી બખશનાર તૂં છે.
થયું ને થશે નહીં કદી કોઇ તુજ સમ, ખરે બંદગીને સજાવાર તૂં છે—
બુલંદી ફલકની કરામત પુકારી, ગવાહી દિયે પાક દાદાર તૂં છે—
જમીનો જમાના ભણે કીર્તિ તારી, જગત રંગભૂમી સરજનાર તૂં છે.—
અજબ સર્વ મહિમા, અજબ ભેદ તારો, અજબથી અજબ કામ કરનાર તૂં છે.
પળે પળ નવાજે અમોને સુખો તૂં, વળી મુશ્કિલોમાં મદદગાર તૂં છે—
હમેશાં છુપો તૂં બધે છેજ હાજર, સહુના વિચારો સમજનાર તૂં છે—
શુકર બક્ષિશોના, અહુરમજદ ! દાતા ! ખુદાવંદ ! હરદમ ખરો યાર તૂં છે—

+	–	०	–
	– – :| – સા	રે મ –	પ – સાં –
	– – – ખ	લ ક –	ના – ખુ –
ધ – –	પ – પ –	ધ મ –	પ – – ધ
દા – –	વં – દ –	કિ ર –	તા – – ર
ગ – –	રે – :| સા –	રે સા –	ધ – – ધ
તૂ – –	છે –	અ –	હુ ર –	મ – – જદ
સા – –	રે – સા –	રે મ –	પ – – ધ
હ – –	સ્તી – બ –	ખ શ –	ના – – ર
ગ – –	રે – – સા	રે મ –	પ – સાં –
તૂ – –	છે – – ખ	લ ક –	ના – ખુ –
		×	
ધ – –	પ – – –	:મ પ –	ધ – – ધ
દા – –	વંદ – – –	થ યું –	ને – – થ
સાં – –	સાં – સાં –	ધ ધ –	ગં રેં સાં –
શે – –	ન – હીં –	ક દી –	કો – ઇ –

રે	ની	-	ધ	-	પ	- :	પ	ગં	-	રેં	સાં	-	રેં
તુ	જ	-	સ	-	મ	-	ખ	રે	-	બં	-	-	દ
ની	ધ	-	પ	-	પ	-	ધ	મ	-	પ	-	-	ધ
ગી	-	-	ને	-	સ	-	જા	-	-	વા	-	-	ર
ગ	-	-	રે	-	-	સા	રે	મ	-	પ	-	સાં	-
તૂ	-	-	છે	-	-	ખ	લ	ક	-	ના	-	ખુ	-

(અસ્તાઇ પાછી લઇ બાકીની લાઇનો અંતરા મૂજબ ગાવી વગાડવી.)

દાદાર અહુરમજદની સ્તુતિ

કાફી-પશ્તો (ગઝલ) તથા લાવણી.

દાદગર દાદાર અહુરમજદ સર્જનારો તું ખુદા,
દેહ બક્ષી, જીવ બક્ષી, પાળનારો તું ખુદા—દાદગર૦
સર્વવ્યાપી, સર્વજ્ઞાની, સર્વરક્ષક બાપ તૂં,
પાક મીનોતુમ અશોતુમ બક્ષનારો તૂં ખુદા—દાદગર૦
કારણોનું મૂલ કારણ, સૃષ્ટિનો આધાર તૂં,
અંતકાલે દુઃખથી છે તારનારો તૂં ખુદા—દાદગર૦
શક્તિ બેહદ, જ્ઞાન બેહદ, તુજ કરામત બેમિસાલ,
ગાઇએ ઉત્તમ સિફત, તેથી બી ન્યારો તૂં ખુદા—દાદગર૦
તુજ વિના હરગેજ પરસ્તેશ કોઇની કરશું નહીં,
મજદયસ્નાનો અમે-ગમખાર અમારો તૂં ખુદા—દાદગર૦

૦		-		-		૦		-	-		-		
પ	-	સાં	સાં	ની	ની	ધ	પ	-	ધ	પ	મ	ગ	-
દા	-	દ	ગ	ર	દા	-	દા	-	ર	અ	હુર	મજદ	-
દે	-	હ	બ	-	ક્ષી	-	જી	-	વ	બ	-	ક્ષી	-
રે	-	ગ	સા	-	રે	-	પ	-	મ	ની	ધ	પ	-
સ	-	જ	ના	-	રો	-	તૂં	-	ખુ	દા	--	-	-
પા	-	ળ	ના	-	રો	-	તૂં	-	ખુ	દા	-	-	-
×													
પધની	-	ની	ની	-	ની	-	નીધ	-	સાં	ની	ધ	પ	-
: સ,,	-	ર્વ	વ્યા	-	પી	-	સ,	-	ર્વ	જ્ઞા	-	ની	-

પધની - ની	સાં -	સાં -	નીસાંરે - સાં	ની ધ	પ -		
સ,, - વં	ર -	ક્ષક -	બા,, - પ	તું -	- -		

લાવણી

+	-	૦	-	+	-	૦	-
- પ	- સાં	ની -	ની ધ	- પ	- ધ	પ મ	ગ -
- પા	- ક	મી -	નો -	- તુમ	- અ	શો -	તુમ -
- રે	- ગ	સા -	રે -	પ -	- મ	ની ધ	પ -
- બ	- ક્ષ	ના -	રો -	તૂ -	- ખુ	દા -	- -
- પ	- સાં	ની -	ની ધ	- પ	- ધ	પ મ	ગ -
- પા	- ક	મી -	નો -	- તુમ	- અ	શો -	તુમ -

(પશ્તો)

- રે	- ગ	સા -	રે -	પ - મ	ની ધ	પ -	
- બ	- ક્ષ	ના -	રો -	તૂ - ખુ	દા -	- -	R 1-2

(બાકીની સર્વ લાઇનો અંતરા મુજબ ગાવી વગાડવી.)

દોઆ

પીલુ-લાવણી.

ખોદાવંદ આપ સુખાકારી, અરજ હમારી સ્વીકારો,
ખાલેશ દીલ ખુશનુદી ભારી, કૌવત અશોનું શુભકારી—ખોદાવંદ૦
આબાદી કબીલાની ખેશ, કીર્તિ શુભ કામોની હમેશ,
આશીર્વાદ રાસ્તીના જારી, અરજ હમારી સ્વીકારી—ખોદાવંદ૦
ફરોહર પધારો તમ આ ઘર, મુરાદો હમારી લાવી બર,
સલાહ સંપ નમનતાઇ સારી, અરજ હમારી સ્વીકારી—ખોદાવંદ૦
ખજાનો નેકીનો આપી, જીગરમાં સત્યતા સ્થાપી,
અશીસ્વંઘ દોસ્તી લાભકારી, અરજ હમારી સ્વીકારી—ખોદાવંદ૦
કરીમો રહીમ તું મહેર કર, હસ્તી તમામ જગત ઉપર,
આબાદી મહેર બક્ષી સારી, અરજ હમારી સ્વીકારી—ખોદાવંદ૦

+	-	૦	-	+	-	૦	-
- ની	સા ની	ધ ધ	- પ	ની ની	સા -	ગ રે	
- ખો	દા -	વં દ	- આ	પ સુ	ખા -	કા -	
- ખા	લે શ	દી લ	- ખુ	- શનુ	દી -	ભા -	

ગ઼ – | – સા | રે રે | સા ની઼ ‖ સા – | – રે | ગ઼ – | રેસા ની઼
રી – | – અ | ર જ | હ મા ‖ રી – | – – | સ્વી – | કા, –
રી – | – કો | વ ત | અ શો ‖ નું – | – – | શુ ભ | કા, –

×
સા – |: – ની઼ | સા – | ગ મ ‖ પ – | પ મ | પ ધ | ની઼ ધ
રી – |: – આ | બા – | દી ક ‖ બી – | – – | લા – | ની –
રી – |

પ – | – પ | મ – | ગ઼ રે ‖ ગ઼ ગ઼ | મ – | પ મ | ગ઼ રે
ખે – | – શ | કી – | તિં – ‖ શુ ભ | કા – | મો – | ની હ

સા – :| – ની઼ | સા ની઼ | ધ઼ – ‖ – પ઼ | ની઼ ની઼ | સા – | ગ઼ રે
મેશ – :| – આ | શી ઇર | વાદ – ‖ – રં | – સ્તી | ના – | જા –

રેગ઼ મપ | – મ | ગ઼ રે | સા ની઼ ‖ સા – | – રે | રેગ઼ મગ઼ | રેસા ની઼
રી, – | – અ | ર જ | હ મા ‖ રી – | – – | સ્વી, – | કા, –

સા – | (ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લઇ બાકીની લાઇનો અંત
રી – | મુજબ લેવી.)

ઇશ્વર સેવા

બરવા–લાવણી.

સરજનાર જે જગનો સ્વામી, સેવા તેની કરિયે,
સકલ સુખો તેથીજ પામિયે, જેથી દિલ હરખે ભરિયે.
અલ્પમતિ થકી પૂર્ણ ન પામિયે, કાં તે થકી નહિ આદરિયે,
કારીગર બિન કારીગરી છે, એમ કહી મુર્ખો નહિં ઠરિયે.
કોઇ કસુર જો કરે જગતમાં, ક્રોધે ફૂટી કોપ ઉચરિયે,
માનવ પાપ અમાપ છતે પ્રભુ દયા કરે, શા શા ગુણ સ્મરિયે.
અમપર જેની કૃપા બહુ નિત, કેમ કરી કૃપાનિધિ વિસરિયે,
પરમ શુદ્ધ ભક્તિએજ પૂંજી, આ ભવસાગર પાર ઉતરિયે.
હે દાતા ! તૂં આપ અમોને હિમ્મત કે વિઘ્નને નહિ ડરિયે,
નિર્મળ મન વાચા કામોથી તુજ ચરણે અમ શિરને ધરિયે.

\+ – ૦ – + – ૦ –
રે મ | મ મ | – મ | ગ મ ‖ પ પ | પ – | પ – | પ ધ
સ ર | જ ના | – ર | જે – ‖ જ ગ | નો – | સ્વા – | મી –

ધ સાં | સાં – | સાં ની઼ | ની઼ ધ ‖ પ મ | ની઼ ધ | પ – | – –
સે – | વા – | તે – | ના – ‖ ક રિ | યે – | – – | – –

પ ની	ની ની	ની -	ની ધ	પ ધ	ધ પ	મ મ	ગ -
સ ક	- લ	સુ -	ખો -	તે -	થી જ	પા મિ	યે -
સા -	ગ મ	પ ધ	ધ પ	રે મ	ગ રે	સા -	ની સા
જે -	થી -	દી લ	હ ર	ખે -	ભ રિ	યે -	હા રે
રે ગ	ગ ગ	રે મ	ગ ગ	રે સા	રે ની	સા -	- -
જે -	થી -	દી લ	હ ર	ખે -	ભ રિ	યે -	- -

(બાકીની લાઇનો ઉપલી નોટેશન મુજબ લેવી.)

ખોદાનો તારીફ

પહાડી ઝિંઝોટી-લાવણી.

જુઓ જણ જો જગત સારી, નહી જોડી, ખુદા, તારી,
તનોમંદ જહાન નર નારી, નહી જોડી, ખુદા, તારી—જુઓ૦
જમીન આકાશ તરૂવરમાં, નદી નાળાં સમુદરમાં,
નિયમ છે જોડનો જારી, નહી જોડી, ખુદા, તારી—જુઓ૦
જગતમાં ફક્ત તું યકતા, ખરો તૂં પાક બેહમતા,
નિરંજન તૂં નિરાકારી, નહીં જોડી, ખુદા, તારી—જુઓ૦
સહુની જોડ દે હદની, ગવાહી નેકને બદની,
કહે તુજ વાત તો ન્યારી, નહી જોડી, ખુદા, તારી—જુઓ૦
હિદાયત બક્ષ તું, મજ્દા ! રહે નર નારના યકતા,
યકાઇ તુજ સજાવારી, નહી જોડી, ખુદા, તારી—જુઓ૦

+	-	0	-	+	-	०	-
	- સા	સા ગ	ગ ગ	- રે	રે ગ	મ પ	મ ગ
	- જુ	એ -	જ ણુ	- જો	- જ	ગ ત	સા -
	- ત	નો -	મં દ	- જ	હા ન	ન ર	ના -
રે -	- મ	ગ રે	સા -	ની -	- પ	ધ -	ની રે
રી -	- ન	હી -	જો -	ડી -	- ખુ	દા -	તા -
રી -	- ન	હી -	જો -	ડી -	- ખુ	દા -	તા -

(સમ) ×

સા -	- સા	સા સા	ગ મ	પ -	- મ	પ ધ	ની ધ
રી -	- જ	મી ન	આ -	કા -	- શ	ત રૂ	વ ર
રી -							

પ – | – પ | મ – | ગ – || – રે | – ગ | મ – | ગ રે
માં – | – ન | દી – | ના – || – ળાં | – સ | મુ – | દ ર

સા – :| – સા | સા મ | ગ – || – રે | – ગ | મ પ | મ ગ
માં – :| – નિ | ય મ | છે – || – જો | – ડ | નો – | જા –

રે – | – મ | ગ રે | સા ની || ધ – | – ની | રે – | સા ની
રી – | – ન | હી – | જો – || ડી – | – ખુ | દા – | તા –

સા – | (પહેલી લાઇન પાછી લઇ બાકીની લાઇનો અંતરા મૂજબ
રી – | ગાવી વગાડવી.)

દાદારની કુલ જેહાનને મદદ

જંગલો–દાદરો.

કોણ તુજ બિન દૂર મુશ્કેલી કરે, કોણ તુજ બિન દુખ હૈડેથી હરે.
કોણ તુજ બિન પ્રભુ, હાથ હિણાંનો ધરે, દાદગર, દાદાર, અહુરા, તું ખરે.
દોસ્ત તું, મા બાપ તું, વળી છે ગમખાર તું,
જો ઉગારે તુંજ જણ ડુબતું તરે—કોણ૦
આશરો છે તારો ખરો, વળી છે આધાર તું,
રહેનુંમાઇ કર સહુ શુભ આચરે—કોણ૦

૦ – ૦ –

ધ – સા | રે ગ રે || સા રે સા | ની ધ પ
કો – ણ | તુ – જ || બિ – ન | દૂ – ર
કો – ણ | તુ – જ || બિ – ન | દુ – ખ

ધ સા સા | રે ગ સા || રે – – | – – –
મુ – શ્કે | લી – ક || રે – – | – – –
હૈ – ડે | થી – હ || રે – – | – – –

|: રે – રે | રે – ગ || મ – મ | પ પ –
કો – ણ | તુ – જ || બિ – ન | પ્ર ભુ –

મ – ગ | મ – પ || ગ – ગ | રે – – :|
હા – થ | હિ – ણા || નો – ધ | રે – –

સા – સા | રે ગ રે || સા રે સા | ની ધ પ
દા – દ | ગ – ર || દા – – | દા – ર

ધ સા સા | રે ગ સા || રે – – | – – –
અ હુ રા | તું – ખ || રે – – | – – –

(બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.) R. 1-2

આમદાદની ખુદાની બંદગી

ભયરવ-ત્રિતાલ (વિલંબિત લય)

ઉઠો ખલક યાદ કરો દાદગર ખુદાની,
દાદગર ખુદાની, અહુરમજદે તવાનાની—ઉઠો૦
જલ જમીન વાયુ અગ્નિ તે તણી નિશાની,
સૂર્ય ચંદ્ર સાક્ષ પૂરે શકિત તેની માની—ઉઠો૦
અબજો અબજ વર્ષ વહ્યાં, તોબી જે ન ફાની,
યુગ ગુજરશે બેશુમાર તોબી જાવેદાની—ઉઠો૦
ના પિતા ન માત જેણે, ના મિસલ ન સાની,
દો-જેહાંની નાવ ઉપર અચુક તે સુકાની—ઉઠો૦
જે કરે દાદાર યાદ, ધન્ય૦તેની વાણી,
મૂર્ખ નાસ્તિકો ખરાં કરેજ આપદાની—ઉઠો૦

		૦	–
		: – મ મ –	ગ મ પ પ
		: – ઉ ઠો –	– ખ લ ક
+	–		
ધ – ધ ધ	પ – – –	મ ગ મ રે	ગ પ મગ મગ
યા – દ ક	રો – – –	દા – – દ	ગ ર ખુ, –
રે – સાની સારે	સા – – – :	ધ – – ધ	ની ની સા –
દા – – –	ની – – – :	દા – – દ	ગ ર ખુ –
રે – રે –	સા – – –	મ ગ મ રે	ગમ પ – મ
દા – – –	ની – – –	અ હુ – ર	મજ દે – ત
ગ મ રે –	સાની સારે સા –	(ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લેવી.	
વા – ના –	– – ની –		
		×	
		: ગ મ પ ધ	– ધ ની –
		: જ લ જ મી	– ન વા –
સાં – સાં ની	સાં સાં – –	ધ – – ધ	ની – સાં સાં
યુ – – અ	ગ નિ – –	તે – – ત	ણી – – નિ
રેં – સાં નીસાં	ધ – પ – :	મ – ગ મ	પ – ધ ધ
શા – – –	ની – – – :	સુ – – ર્ય	ચં – – દ્ર
નીસાં – સાં	સાં ની સાં –	પ ધ સાં –	સાં ની ધ પ
સા – – ક્ષ	પૂ – રે –	શ – કિત –	તે – ની –:

મગ મગ રે - | સાની સારે સા - | (ગાયનની પહેલી લાઇનિ પાછી લઇ બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)
મા, - - - | - - ની - |

⇝ સંતોષી જીગરની ખુદાને અરજ ⇜

દેશ–દીપચંદી.

નથી હું માગતો માલેક તમ પાસે ખજાનો રે,
મને બક્ષો તમે મારી અરે આ અર્જ માનો રે—નથી૦
બગીચા બાગને કાજે નથી હું જોડતો હાથો,
તમો વણુ કોઇનો મ્હોતાજ ના કરશો દીવાનો રે—નથી૦
નથી હું માગતો મેવા, લહેજતદાર પકવાનો,
મને રોટી નિમકથી રાખશો બસ ના બિગાનોરે—નથી૦
પડી હું તો પગે, નહિ માંગતો ઘોડા ગાડી,
અરે બસ બેવુ પગ હાથે મને રાખો મઝાનોરે—નથી૦
સખાવતનાં સવાબો જો બને નહીં મુજ ગરીબીમાં,
બદી બસ હું કરૂં નહિ કે મળે સુખનાં મકાનો રે—નથી૦
જવાહિરથી નથી હું ચાહતો શોભાવવા તનને,
કરો મુજ સિકલપર બસ શાન્તિ સુખની શુભ નિશાનોરે—નથી૦
અરે દાદાર! મુજ બંદા ઉપર રેહજો તમે રેહમી,
નથી મુજને કશી દરકાર, જો રૂઠે જમાનો રે—નથી૦

+				-			0			-			
			-	-	મ	-	ગ	રે	-	ગ	-	સા	-
			-	-	ન	-	થી	-	-	હું	-	-	-
			-	-	મ	-	ને	-	-	બ	-	-	-
રે	-	-	મ	-	મ	-	પ	-	-	ની	-	ની	-
મા	-	-	-	-	ગ	-	તો	-	-	મા	-	-	-
ક્ષો	-	-	-	-	ત	-	મે	-	-	મા	-	-	-
સાં	-	-	-	-	રેં	-	સાં	ની	-	ધ	-	પ	ધ
લે	-	-	-	-	ક	-	ત	મ	-	પા	-	-	-
રી:	-	-	-	-	અ	-	રે	-	-	આ	-	-	-
મ	-	-	પ	-	પ	-	ધ	પ	-	મ	-	ગ	-
સે	-	-	-	-	ખ	-	જા	-	-	નો	-	-	-
અ	-	-	-	-	ર્જ	-	મા	-	-	નો	-	-	-
			×										
રે	-	-	-	-	મ	-	મ	-	-	મ	-	-	-
રે	-	-	-	-	ગું	-	ગું	-	-	ગું	-	-	-
રે	-	-	-	-	બ	-	ગી	-	-	ચા	-	-	-

પં – –	**પં – પં –**	**ની – –**	**ની – – –**
રેં – –	સાં – સાં –	રેં – –	સાં ની – –
બા – –	– – ગ –	ને – –	કા – – –
સાં – –	**– – સાં –**	**સાં – –**	**સાં – – –**
સાં – –	– – સાં –	સાં – –	સાં – – –
જે – –	– – ન –	થી – –	હું – – –
સાં – –	**– – રેં –**	**ની – –**	**સાં – – –**
સાં – –	– – રેં –	ની – –	સાં – – –
જો – –	– – ડ –	તો – –	હા – – –
રેં – –	**– – રેં –**	**ની – –**	**ની – ની –**
રેં – – :	– – ત –	મો – –	વ – ણું –
થો – –			
સાં – –	**સાં – રેં –**	**સાં – –**	**ની – ધ –**
કો – –	– – ઈ –	નો – –	મ – હો –
પ – –	**પ – ધ –**	**મ – –**	**મ – મ –**
તા – –	– – જ –	ના – –	ક – ર –
પ – –	**પ – પ –**	**ધ પ –**	**મ – ગ –**
શો – –	– – દી –	વા – –	નો – – –
રે – –	(ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લઇ બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)		
રે – –			

પાપીનો અંત વખતનો પસ્તાવો

જંગલો–લાવણી.

દિલ દર્દમંદ, દાદાર, કર તૂં દવા, ખુદાવંદ,
પાપે પિડાય બીમાર, દે તૂં શફા ખુદાવંદ—દિલ૦
દિન રાત પાપ ભારે, તનમાં રવા પુકારે,
દાદાર, તું ઉગારે, મુશ્કેલ-કુશા ખુદાવંદ—દિલ૦
સર ખાકમાં ધરૂંછું, પસ્તાવે દિલ ભરૂંછું,
સાચી પતેત કરૂંછું, કર તું દયા ખુદાવંદ.
ઉત્તમ ધર્યો જનમ મેં, કીધો પછી અધમ મેં,
રાખી ન કંઇ શરમ મેં, થઇ બેવફા ખુદાવંદ—દિલ૦
ગરચે ગુનાહ અમારા, દોજખમેં લઇ જનારા,
તોપણ ગુલામ તારા, છૈયે ખરા, ખુદાવંદ.

બચ્ચાં અમે ગુનેહગાર, તું છે પિદર બખશનારે,
છેયે રેહમ તલબગાર, ઓ એજ્દા ખુદાવંદ—દિલ૦

```
+        -        ०        -        +        -        ०        -
      | સા - | રે ગ | રે પ || પ મ | મ ગ | ગ રે | રે સા
      | દિલ - | દ - | - દં || મં - | - દ | દા - | દા ર
      | પા - | પે - | - પિ || ડા - | - ય | બી - | મા ર

ની ધ | ની પ | - ધ | સા - || - રે | મ ગ | રે - | - -
ક ર  | તૂં - | - દ | વા - || - ખુ | દા - | વંદ - | - -
દે - | તૂં - | - શ | ફા - || - ખુ | દા - | વંદ - | - -

      ×
- - | સા - | રે ગ | રે રે || રે મ | મ મ | પ - | પ -
- - | દિન - | રા - | - ત || પા - | - પ | ભા - | રે -

- - | પ પ | મ પ | મ ની || ની ધ | ધ પ | પ મ | મ ગ
- - | ત ન | મા - | - ર || વા - | - પુ | કા - | રે -

ગ રે | સા - | રે ગ | રે પ || પ મ | મ ગ | ગ રે | રે -
- -  | દા - | દા - | - ર || તૂં - | - ઉ | ગા - | રે -

- - | સા - | રે ગ | રે પ || પ મ | મ ગ | ગ રે | રે સા
- - | દા - | દા - | - ર || તૂં - | - ઉ | ગા - | રે -

ની ધ | ની પ | - ધ | સા - || - રે | મ ગ | રે - | - -
મુ શ | કે લ | - કુ | શા - || - ખુ | દા - | વંદ - | - -
```

(સાખી) R. 1-2

સા રે મ પ, ની ની, ની, ની ની, સાં સાં, સાં,
એ - - -, સ ર, ખા, ક માં, ધ રૂં, છું,

ની સાં, રેં, રેં, રેં, રેં રેં, સાંરેંગં*, રેં - -, સાં - -,
પ સ, તા, વે, દિલ, ભ રૂં, છું,, , - - -, - - -,

ની - -, પ - -, ગ - -, રે - -, સા - -
- - -, - - -, - - -, - - -, - - -

ની, ની, ની ની, ની ની, ની*, મ પ,
સા, ચી, પ તેત, ક રૂં, છું, - -,

સા સા રે ગ*, સા પ, મ પ.
કર તું દ યા, ખુ દા, - વંદ.

"ઉત્તમ ધર્યો"—"દિન રાત પાપ" માફક લેવું.
"રાખી ન કંઈ"—"દાદાર, તું ઉગારે" " R. 1-2

(બાકીની લાઇનો "સાખી"થી નોટેશન મુજબ ગાવી વગાડવી.)

અહુરાની સ્તુતિ

ધાનો—ત્રિતાલ.

અહુરા, તું જગ સરજનહારો, તું અજબ કિસબ કરનારો.
જમીન નભ તું અલગ ધરે, રબ, પડવા નહિ દેનારો—અહુરા
આબ સૂર્જે ઉરવરો શોભતાં, ખુબ તરી ભંડારો—અહુરા
વાયૂ ફુંકે, ચમકે વિજલી, મેઘ વૃષ્ટિ જલધારો—અહુરા
તુજ બિન ભકિત ઘટિત નહી, ખાલિક, અમને તું અતિ પ્યારો-અહુરા
દાદ દાદગર લે તું અમારી, અંતે તુંજ અમારો—અહુરા

+	–	૦	–
।: ગ – ગ સા	ગ મ પ ની	પ ની સાં ગં	સાં ની પ મ
અહુ – રા –	તું – – –	– – જ ગ	સ ર જ ન
ગ – ગ મ	પ ની પ મ	ગ મ ગ રે	સા રે ની સા :।
હા – રો તું	અ જ બ કિ	સ બ ક ર	ના – રો –

×			
।: પ પ – પ	પ મ ગ મ	પ ની ની ની	સાં – સાં સાં :।
જ મી – ન	ન ભ તું –	અ લ ગ ધ	રે – ર બ
પ સાં સાં –	મં ગં સાં ની	પ ની પ મ	ગ રે ની સા
પ ડ વા –	ન હિ દે –	ના – – –	– – રો –

R. 1-2

(બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

પાક પરવરદેગારની આરાધના

માલકોશ—દીપચંદી

ખુદાવંદે ખાવંદ પરવરદેગાર, નમું તારી દરગાહે હું ખાકસાર.
થયો રોજ આખર શરૂ થઇ છે રાત, તને રાજી કરવાથી છું હું ખચીત—
દયાલુ ખુદાવંદ જગના રે આપ! દયા કર, મને સારૂ ડાહપણ તું આપ.
કે ભૂલો સુધારૂં હવે રોજ, ભલાઇ વધારૂં, કરી નિત્ય ખોજ.
ભલું હકમે મારા તે જાણું નહિ, ભલું જે મને તે તું જાણે સહી.
બહુ આજેજીથી નમીને, ખુદા! કરૂં છું દુઆ, આશીશો દે સદા.
કે તારી મદદથી હું રાખું વિવેક, મનસ્ની, ગવસ્ની, કુનસ્નીજ નેક.
મને પાસબાનીમેં તારી સુવાડ, ભલાં કામો કરવા સહવારે ઉઠાડ.

+	–	૦	–
	– – ‖: ગ –	મ – –	સા – ની –
	– – ‖: ખુ –	દા – –	વં – દે –
સા – –	ધ – ની –	સા સા –	મ – ગ –
ખા – –	વં – દ –	પ ર –	વર – દે –
મ – –	– – ‖ ગ –	મ – –	ધ – ની –
ગા – –	આર – ‖ ન –	મું – –	તા – રી –
સાં સાં –	સાં – સાં –	સા – –	સા – – સા
દ ર –	ગા – હે –	હું – –	ખા – – ક
મ – –	મ – ગ –	મ – –	સા – ની –
સા – –	આર – ખુ –	દા – –	વં – દે –
સા – –	ધ – ની –	સા – –	મ – ગ –
ખા – –	વં – દ –	પર – –	વર – દે –
	×		
મ – –	– – ‖: ગ –	મ – –	ધ – ની –
ગા – –	આર – ‖: થ –	ગો – –	શે – જ –
સાં – –	ધ – ની –	સાં – –	ગં – ગં –
આ – –	ખર – શ –	રૂ – –	થઇ – છે –
સાં – –	– – ‖ – સાં	સાં – –	સાં – સાં –
રા – –	આત – ‖ – ત	ને – –	રા – જી –
ની ની –	ધ – મ –	ગ મ –	ધ – સાં –
ક ર –	વા – થી –	છું – –	હું – પ –
ની – –	મ – ગ –		
છા – –	આત – ખુ –		

(ગાયનની પહેલી લાઇન "પરવરદેગાર" સુધી પાછી લઇ બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

ઇશ્વર સ્તુતિ

બિલાવલ-ત્રિતાલ (વિલંબિત લય)

પાક તૂં પરવરદેગાર, સુખ સંપતનો તૂં બખ્શનાર.
દુખીનું દુખ તૂં નિવારનાર, કરો બેડો પાર, જાઉં બલિહાર.

+ – ० –
|: સાં – ધ પ | મ ગ મ રે | ગ મ પ મગ | મ રે સારે સા :|
પા – ક તૂં | પ ર વ ર | દે – – – | ગા – – ર
સા સા ગ મરે | ગ પ ની ની | સાં – સાંસાં ગંરેં | સાંરેં સાંની ધપ મગ
સુ ખ સં – | પ ત નો – | તું – બ, ખ્શ, | ના, – – ,ર

R. 1

×
|: પ – ની ની | સાં – સાં સાં | સાં ગં ગં મં | ગં રેં સાં સાં :|
દુ – ખી તું | દુ – ખ તું | નિ વા – ર | ના – – ર
ગં મં પં મંગં | મં રેં સાં સાં | ની ની સાંસાં ગંરેં | સાંરેં સાંની ધપ મગ
ક રો એ ડો, | પા – – ર | જા ઉં બ, લ, | હા, – – ,ર

R. 1

દાદગરનાં હુકમ વિના એક કીડી પણ મરતી નથી.

ભિમપલાસી–ત્રિતાલ (વિલંબિત લય)

અહુર ! તુજ હાથે કાજ સરે, જન મિથ્યા ગર્વ કરે.
ગાડાં નીચે શ્વાનજ ચાલે, માને ધુર ધસરે,
મૂરખ માને મારી કલાએ નાવ જગતની તરે—અહુર૦
યુકિત બિન સંજોગે નિષ્ફળ આલમ તણી ખરે,
માનવ યુકિત ખુદા ફતેહ જશ સાથ મલી સુધરે—અહુર૦
અહુર ! અચલ છે અમલ સદા તુજ, તારી આણજ ફરે,
હુકમ વિના તુજ, અરે દાદગર ! કીડી એક ના મરે—અહુર૦

० –
| – ની ધ પ | ગ રે સા –
| – અ હુ ર | તુ જ હા –

+ –
ની સા સા – | ગ રે સા – | – ની ધ પ | ગ રે સા –
થે – કા – | જ સ રે – | – અ હુ ર | તુ જ હા –
ની સા સા – | ગ રેસા ગમ પ | – ની પધ મપ | ગ રે સા –
થે – કા – | જ સ, રે, – | – અ હુ, ર, | તુ જ હા –
ની – સા સા | ગ રેસા નીસા ગમ | પની ની ધ પ | ગ રે સા –
થે – કા – | જ સ, રે, – | – અ હુ ર | તુ જ હા –
ની – સા સા | ગ રેસા પધ પમ | ગમ ની ધ પ | ગ રે સા –
થે – કા – | જ સ, રે, – | – અ હુ ર | તુ જ હા –

ની - સા સા	ગ રેસા પ ની	સાં ની ધ પ	ગ રે સા -
થે - કા -	જ સ રે -	- અ હુ ર	તુ જ હા -
ની સા સા -	ગ રે સા -	- સા - રે	ની - સા મ
થે - કા -	જ સ રે -	- જ - ન	મિં - થ્યા -
- મ - પ	ગ મ ગમ પ	- ની ધ પ	ગ રે સા -
- ગ - ર્વ	ક - રે, -	- અ હુ ર	તુ જ હા -
		×	
ની - સા સા	ગ રે સા -	- પ પ પ	મ પ ગ મ
થે - કા -	જ સ રે -	- ગા ડાં -	ની - ચે -
- પ ની પ	ની સાં સાં -	નીસાં ની ધ પ	પધ મપ ગ મ
- શ્વા ન જ	ચા - લે -	- ગા ડાં -	ની, - ચે -
- પ ની પ	નીસાં રેં સાં -	નીસાં ની ધ પ	મપ ધપ ગ મ
- શ્વા ન જ	ચા, - લે -	- ગા ડાં -	ની, - ચે -
- પ ની ની	પની સાંગં રેં સાં	: - ની સાં સાં	નીસાં મંગં રેં સાં
- શ્વા ન જ	ચા, - લે -	: - મા - ને	ધુ, - - ર
રેં સાં નીસાં રેં	ની ની ધ પ :	: - ની ની ની	પની સાંગં રેં સાં
ધ સ રે, -	- - - -	- મુ ર ખ	મા, - ને -
- પ મ પ	ગ - મ - :	ની - સા મ	ગ રે સા -
- મા રી ક	લા - એ -	ના - વ જ	ગ ત ની -
નીસા ગમ પની પસાં	સાંની નીધ ધપ મપ	- ની ધ પ	ગ રે સા -
ત, - - -	રે, - - -	- અ હુ ર	તુ જ હા -
ની - સા સા	ગ રે સા -	(બાકીની લાઇનો અંતરા મૂજબ લેવી.)	
થે - કા -	જ સ રે -		

દાદાર અહુરમજદની સ્તુતિ

શહાના-દિપચંદી.

એક તુંજ અહુરમજદ, દાદાર છે ખરો,
પાળનાર, પોષનાર તું, દિલદાર છે ખરો—એક૦
તુજ શક્તિઓ અનંત, ના ગણાય કોઇથી,
ગેબી રચના અનેક, રચનાર છે ખરો—પાળનાર૦

અજબ કળા અનેક, ઠામ ઠામ તારી,
જીવજંતુ સર્વનો તું આધાર છે ખરો—પાળનાર૦
ખુબી ગાઇએ શી તારી તે, નાદાન અમે તો,
દુઃખે ડુબતાંનો હાથ, ધરનાર છે ખરો—પાળનાર૦
છીએ બાળક, દે ધર્મનીતિ બોધ અમોને,
એજ જગતમાંહિ, સાર માંહિ સાર છે ખરો—પાળનાર.

+			−				0			−		
‖: ની	ધ	−	ની	−	પ	−	ધ	મ	−	મ	−	પ −
એ	ક	−	તૂ	−	જ	−	અ	ચુર	−	મ	−	જદ −
સાં	−	−	નીધ ની		પ	−	પમ	પ	−	ગ	−	મ − :‖
દા	−	−	દા,	−	ર	−	છે,	−	−	ખ	−	રો −
મ	પ	−	ગ	−	મ	−	રે	રે	−	સા	−	સા −
પા	ળ	−	ના	−	ર	−	પો	ષ	−	નાર	−	તું −
સા	મ	−	મ	−	પ	−	પમ	પ	−	ગ	−	મ −
દિ	લ	−	દા	−	ર	−	છે,	−	−	ખ	−	રો −

R. 1-2

×												
‖: ની	પ	−	ની	−	ની	−	સાં	ની	−	સાં	−	સાં −
તુ	જ	−	શ	−	ક્તિ	−	એ	અ	−	નં	−	ત −
ની	સાં	−	રેં	−	સાં	−	ની	સાં	−	નીધ ની		પ − :‖
ના	ગ	−	ણા	−	ય	−	કો	ઇ	−	થી,	−	− −
ધ	પ	−	ની	−	પ	−	મ	મ	−	પ	−	પ −
ગે	બી	−	ર	−	ચ	−	ના	અ	−	ને	−	ક −
સાં	સાં	−	ની	−	પ	−	પમ	પ	−	ગ	−	મ −
ર	ચ	−	ના	−	ર	−	છે,	−	−	ખ	−	રો −

(બાકીની લાઇનો અંતરા મૂજબ લેવી.) R. 3, 4, 1, 2.

દાદગર જગતનાં સર્વ કાર્યો જાણે છે.

દરબારી કાનડા-ત્રિતાલ (વિલંબિત લય)

દાદગર ! ઘટ ઘટનું તું જાણે, રાસ્તી નારાસ્તી સઘળી પિછાણે.
જે જે મનશની, જે જે ગવશની, જે જે કુનશની, જે ટાણે,

જે જે જગે, માનવીઓ બજાવે, રોશન તને તે પ્રમાણે—દાદગર૦
ચાંદ હથેલીમેં, "મેહેર દરૂજી," લોક રમી ગર્વ આણે,
પણ તે સહુના ફંદા ફરેબો, તૂં જોઇ વિંધે છે બાણે—દાદગર૦
સાગર તળીએ કે ગારોમેં ઉંડા, પાપી છુપી પાપ હાણે,
જાણે ન કોઈ જુએ મને અહીંઆં, ત્યાં ઉતરે તું ઉંડાણે—દાદગર૦
મજદ ! અહુંર ! તારો ડર રાખી, ભજીએ તને અમ પ્રાણે,
મૂંગી ભલી જીભ જે તારી કીર્તિ, પ્રેમી ડરે ના વખાણે—દાદગર૦

		○	–
		ગ ગમ રે સા	રે રે સા ની
		દા ,આદ ગ ર	ઘ ટ ઘ ટ
+			
– સા રે –	રે પ ગ –	ગ ગમ રે સા	રે રે સા સા
– તું તું –	જા – ણે –	દા ,આદ ગ ર	ઘ ટ ઘ ટ
ની – સા રે	ધ ની પ –	મ – મ મ	પ – પ –
તું – તું –	જા – ણે –	રા – સ્તી ના	રા – સ્તી –
મ મ પ પ	મપ ની ગ –	મ મ રે સા	રે રે સા ની
સ ઘ ળી પિ	છા, – ણે –	દા ,આદ ગ ર	ઘ ટ ઘ ટ
		×	
– સા રે –	રે પ ગ –	મ – પ પ	ધ ધ ની –
– તું તું –	જા – ણે –	જે – જે મ	ન શ ના –
સાં – સાં સાં	ની સાં સાં –	સાં – સાં ની	રેં રેં સાં –
જે – જે ગ	વ શ ની –	જે – જે કુ	ન શ ની –
ની – સાં રેં	ધ ની પ –	મ – મ મ	પ – પ પ
જે – – –	ટા – ણે –	જે – જે જ	ગે – મા ન
મ – પ સાં	ધ ની પ –	સાં – – સાં	ની ની પ –
વી – ઓ બ	જા – વે –	રો – – શ	ન ત ને –
મ – પ –	મપ ની ગ –	(અસ્તાઇ પાછી લઇ બાકીની	
તે – પ્ર –	મા, – ણે –	લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)	

———

પાપીનો પશ્ચાત્તાપ

સુહા–દીપચંદી.

દયાવંત દાદાર કરજો દયા, જોડી હાથો પાપી માંગે છે મયા.
કરી દુષ્ટ પાપો, હવે છું હું થાકો, દુખો મારાં કાપો, ફેરાવી નેગાહ.

	+	–	o	–
	– – |: – પ	સાં – –	નીસાં રેં – સાં
	– – |: – દ	યા – –	વં, – – ત
ની – –	પ – – મ	ગ – –	મ – – પ
દા – –	દા – – ર	કર – –	જો – – દ
રે – –	સા :| – સા	મ – –	મ – – મ
યા – –	– :| – જો	ડી – –	હા – – થો
પ – –	પ – – પ	રેં – –	રેં – – સાં
પા – –	પી – – મા	ગે – –	છે – – મ
નીસાં – –	ની – – પ	સાં – –	નીસાં રેં – સાં
યા, – –	– – – દ	યા – –	વં, – – ત
ની – –	પ – – મ	ગ – –	મ – – પ
દા – –	દા – – ર	કર – –	જો – – દ
		×		
રે – –	સા – |: – મ	પ – –	નીપ ની – ની
યા – –	– – |: – ક	રી – –	દુ, – – ષ્ટ
સાં ની –	સાં – – સાં	રેં – –	રેં – – સાં
પા – –	પો – – હ	વે – –	છું – – હું
ની સાં –	ની – :| – પ	મ – –	મ – – મ
થા – –	કો – :| – દુ	ખો – –	મા – – રાં
પ – –	પ – – પ	રેં – –	રેં – – સાં
કા – –	પો – – ફે	રા – –	વી – – ને
નીસાં – –	ની – – પ	સાં – –	નીસાં રેં – સાં
ગાહ – –	– – – દ	યા – –	વં, – – ત

R,–2

પ્રભુ પ્રાર્થના

બાગેશ્રી-તેવરા (વિલંબિત લય)

દીનનાથ દયાળ નટવર, હાથ મારો મૂકશો માં.
આ મહાભવસાગરે, ભગવાન ! હું ભૂલો પડ્યો છું,
ચૌદ લોક નિવાસ ચપલા-કાન્ત ! આ તક ચૂકશો માં—દીન૦
માત તાત સગાં સહોદર, જે કહું તે આપ મારે,
હે કૃપામૃતના સરોવર ! દાસ સારૂ સૂકશો માં—દીન૦
શરણ કેશવલાલનું છે ચરણ, હે હરિરામ ! તારૂં,
અખિલ નાયક ! આ સમય ખોટે મશે પણ ખૂટશો માં—દીન૦

+				–		–		+		–		–	
સાં	– નીસાંરેં	ની	–	ધ	ધ	પધની	– ધ	મ	ગ	રે	સા :‖
‖: દી	– ,,ન	ના	–	થ	દ	યા,,	– ળ	ન	ટ	વ	ર

રેસાનીધસા	– સા	ધ	–	ધ	–	ધ	– ની	ધનીસાંરેં	ગરે	સાંનીધપ	ધ
હા,,,,	– થ	મા	–	રો	–	મૂ	– ક	શો,,,	–	માં,,,	–

R.–1

મ	– મ	ધ	–	ધ	ની	સાં	– સાંની	સાં	–	ની	સાં
‖: આ	– મ	હા	–	ભ	વ	સા	– ગ,	રે	–	ભ	ગ

નીસાંરેંગં	– રેં	સાં	–	સાં	–	નીસાંરેં	– સાં	ની	–	ધ	– :‖
વા,,,	– ન	હું	–	ભૂ	–	લો,,	– પ	ડ્યો	–	છું	–

રેં	ગં રેં	સાં	–	ની	ની	ધમ	– મ	ગ	ગ	રે	સા
ચૌ	– દ	લો	–	ક	નિ	વા,	– સ	ચ	પ	લા	–

રેસાનીધસા	– સા	ધ	–	ધ	ધ	ધ	– ની	ધનીસાંરેં	ગરે	સાંનીધપ	ધ
કા,,,,	– ન્ત	આ	–	ત	ક	ચૂ	– ક	શો,,,	–	માં,,,	–

R.—1

(બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

પ્રભુ પ્રાર્થના

હમીર–એક તાલ.

મંગલમય પરમદેવ દરશન શુભ દેશો,
તવ કૃપાથી દૂર થાય દુરીત કર્મ દોષો—મંગલ૦
બિનતિ કરીએ વિશ્વનાથ, જોડી હમે ઉભય હાથ,
કૃતિ હમારી માત તાત, નવ કદાપિ જોશો—મંગલ૦

	+		૦		–		૦		–		–	
	સાં	–	ની	ધ	પમં	પ	મં	પ	ધ	પ	મં	પ
|:	મં	–	ગ	લ	મ,	ય	પ	ર	મ	દે	–	વ
	પ	પ	પ	પ	પ	મ	ગ	મ	ધ	–	–	– :|
	દ	ર	શ	ન	શુ	ભ	દે	–	શો	–	–	–
	ગ	ગ	ગ	ગમ	પધ	પ	ગ	મ	રે	સા	–	સા
	ત	વ	કૃ	પા,	–	થી	દૂ	–	ર	થા	–	ય
	પ	પ	પ	પ	–	પ	મગ	મ	ધ	–	–	ની
	દુ	રી	ત	ક	–	મં	દો,	–	ષો	–	–	–

R. 1–2

×											
પ	પ	સાં	સાં	સાં	સાં	સાં	–	સાં	સાં	રેં	સાં
બિ	ન	તી	ક	રી	એ	વિ	–	શ્વ	ના	–	થ
સાં	ધ	ધ	સાં	રેં	–	ની	સાં	ની	ધ	પમં	પ
જો	–	ડી	હ	મે	–	ઉ	ભ	ય	હા	–	થ
સાં	સાં	સાં	રેંગં	મં	રેં	સાં	–	સાં	ધ	પમં	પ
કૃ	તિ	હ	મા,	–	રી	મા	–	ત	તા	–	ત
મં	પ	ધ	મં	પ	પ	મગ	મ	ધ	–	–	ની
ન	વ	ક	દા	–	પી	જો,	–	શો	–	–	–

R. 1–2

———

પ્રભુને પ્રથમ હું નમન કરૂં

ખમાજ–દાદરો.

પ્રથમ કરૂં હું નમન તે પરબ્રહ્મને, સદય મને,
આશા સહુ સફલ કરીને પ્રકટ દરશ દે છે—પ્રથમ૦
સુમતિ કરણ, કુમતિ હરણ, દીન સુજન, દુખ હરણ,
કરૂં હું નમન સુકૃતિ ભરણ, પ્રકટ સતત જે છે—પ્રથમ૦

	+			o			+			o			
‖:	પ	ધ	પ	સાં	સાં	ની	ધ	પ	ધ	મ	પ	પ	
	પ્ર	થ	મ	ક	રૂં	હું	ન	મ	ન	તે	પ	ર	
	ધપ	ધ	મ	ગ	–	–	ની	સાં	રેં	સાં	ની	ધ	:‖
	બ્ર	–	હ્મ	ને	–	–	સ	દ	ય	મ	ને	–	
	સા	–	ગ	મ	પ	ધ	ની	સાં	ની	સાં	ની	સાં	
	આ	–	શા	–	સ	હુ	સ	ફ	લ	ક	રી	ને	
	રેં	ગં	રેં	સાં	રેં	ની	સાં	ની	સાં	ની	ધ	ની	
	પ્ર	ક	ટ	દ	ર	શ	દે	–	–	છે	–	–	

R. 1–2

	×												
‖:	મ	મ	મ	ની	ધ	ની	સાં	સાં	ની	સાં	સાં	સાં	
	સુ	મ	તિ	ક	ર	ણ	કુ	મ	તિ	હ	ર	ણ	
	પ	ની	ની	સાં	સાં	રેં	સાં	–	ની	ધ	ધ	ધ	:‖
	દી	–	ન	સુ	જ	ન	દુ	–	ખ	હ	ર	ણ	
‖:	સાં	મં	ગં	મં	ગં	મં	રેં	ગં	રેં	સાં	ની	સાં	:‖
	ક	રૂં	હું	ન	મ	ન	સુ	કૃ	તિ	ભ	ર	ણ	
	સાં	ની	ની	સાં	સાં	રેં	સાં	ની	સાં	ની	ધ	ની	
	પ્ર	ક	ટ	સ	ત	ત	જે	–	–	છે	–	–	

R. 1–2

પ્રભુ સ્તુતિ.

સૈંધવી–તેવરા.

તમે સર્વથી મહાન, આપો રૂડું નીતિ જ્ઞાન,
આશ્રય આધાર સત્ય રાખીયે તમારો—તમે૦

પ્રભુ સત્વ ગુણમય, કરીયે અતિ વિનય,
અલ્પજ્ઞ જીવોની સ્થિતી મનમાં વિચારો—તમે૦
પાપ કર્મ પર હરો, વિઘ્ન સર્વ દૂર કરો,
મંદ છે અમારી મતિ, પ્રભુ તે સુધારો—તમે૦

+	–	–	+	–	–
‖: રે મ –	પ –	ધ પ	સાં ની ધ	ધ –	પ –
ત મે –	સ –	ર્વ –	થી – મ	હા –	ન –
રે મ –	પ –	ધ પ	ધપ ધની ધપ	મધ પમ	ગુરે સા
આ પો –	રૂ –	ડું –	નીં, – તિ,	જ્ઞા, –	ન, – :‖
રે ગુ રે	સા ની	ધપ ધ	સા – રે	મ ગુ	રે સા
આ – શ્ર	ય –	આ, –	ધા – ર	સ –	ત્ય –
રે – મ	પ –	ધ પ	ધપ ધની ધપ	મધ પમ	ગુરે સા
રા – ખી	યે –	તહે –	મા, – –	રો, –	– –

R. 1-2

×					
‖: રે મ –	પ –	પ –	ધ ની –	ધ –	પ –
પ્ર ભુ –	સ –	ત્વ –	ગુ ણ –	મ –	ય –
ધ સાં –	રેં –	ગં રેં	મં ગં રેં	સાં ની	ધ પ :‖
ક રી –	યે –	અ –	તિ – વિ	ન –	ય –
ધ સાં –	રેંગં રેંગં	રેંમં ગંરેં	ધ રેં સાં	સાં ની	ધ પ
અ લ્પ –	જ્ઞ, –	જી, –	વો – ની	સ્થિ –	તી –
સાં ની ધપ	ગુ –	રે સા	પસાં સાંની ધપ	ધની ધપ	મગુ રેસા
મ – ન,	માં –	વિ –	ચા, – –	રો, –	– –

R. 1-2

(બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

ગહન તારી છે, રે પ્રભુ ગતિ

મધ્યમાદી સારંગ-ત્રિતાલ.

સકલ વિશ્વના, નાથ રે તમે, શરણ આવીને વંદિયે અમે,
મનુષ અલ્પ તે, શું કરે સ્તુતિ, ગહન તારી છે, રે પ્રભુ ગતિ—સકલ૦

નિયમ તેં પ્રભુ જે કીધા હશે, તદનુસાર તો, તે ક્રિયા થશે,
નહીં કદી ફરે, એક રે રતી, ગહન તારી છે, રે પ્રભુ ગતિ—સકલ૦

+	-	0	-
પ મ ની પ	નીની પમ રેસા નીસા	રે મ રે પ	મ રેપ મરે નીસા
|: સ ક લ વિ	- શ્વ, ના, -	ના - થ રે	- ત, મે, -
રે ની પ ની	સા સા રેમ રેમ	પ ની પ મપ	નીની પમ રેસા નીસા :|
શ ર ણુ આ	- વી ને, -	વં - દિ યે,	- અ, મે, -
×			
મ પ ની ની	પ ની સાં -	નીસાં રેં સાં નીસાં	નીરેં સાંની નીપ મપ
મ નું ષ અ	- લ્પ તે -	શું, - ક રે,	- સ્તુ તિ, -
પ મ રે સા	- સા સાં -	ની - પ મપ	નીની પમ રેસા નીસા
ગ હ ન તા	- રી છે -	રે - પ્ર ભુ,	- ગ, તિ, -

R.-1, 2

(બાકીની લાઇનો અંતરા મૂજબ લેવી.)

ખુદાની બંદગી

આનંદ ભયરવી-ત્રિતાલ (આ દક્ષિણ પદ્ધતિનો રાગ છે.)

ઓ ખુદા તને હું તજી, કોણ કને જાઉં,
કોણ બીજા પાસ જઇ હું ગરજ સરાઉં—ઓ ખુદા૦
તારૂં હું રાજ તજી, કયાં બદન છુપાઉં,
દાસ રહી તુજ પાસ, આસ શુભ પુરાઉં—ઓ ખુદા૦
શાન્ત મને શાન્ત તને, ભ્રાન્તિ ભય મિટાઉં,
જંત્ર મંત્ર તંત્ર તજી યંત્ર તન નિભાઉં—ઓ ખુદા૦
નરસ તજી સરસ સજી, ભૂષણો રિઝાઉં,
શકિત ધરી ભકિત કરી, ભાવભજન ગાઉં—ઓ ખુદા૦
સત્ય જ્ઞાન સત્ય ધ્યાન, સત્ય ચાલ ન્હાઉં,
નિશદિન તુજ ધ્યાન ધરી, પળપળ હરખાઉં—ઓ ખુદા૦
નાથ તું અનાથ તણો, શિર તને નમાઉં,
જેથી ત્યાં સુખી રહી, ત્યાં નહિ પસતાઉં—ઓ ખુદા૦

+	-	0	-
- - |: મ પ	સાં - - -	ધ સાં ની ધ	પ ધ પ મ
- - |: ઓ ખુ	દા - - -	- - - -	- - - -
ગ મ પ ધપ	મ - પ મ	ગ રે સા ગ	રે ધ - ની
- - ત ને,	હું - ત જી	કો - ણ ક	ને - - જા

સા - રે રે | ગ - મ મ | નીધ પમ પ ગ | રે ધ - ની
ઉં - ત ને | હું - ત જી | કો, - ણુ ક | ને - - જો

સા - :|| - - | - - - - | ની સા ગ મ | પ - ગ મ
ઉં - - - | - - - - | કો - ણુ બી | જા - - -

પ સાં - ની | ધ પ મ પ | પ મ ગ રે | ગ રેગ મપ મ
પા - - સ | જ ઇ હું - | ગ ર જ સ | રા - - -

પ - મ પ | મપ રેં સાં - | ધ સાં ની ધ | પ ધ પ મ
ઉં - ઓ ખુ | દા, - - - | - - - - | - - - -

×
R.2-3

સા - - - |: - - ધ સાં | રેં સાંરેં ગં રેં | સાં ની સાં રેં
ઉં - - - | - - તા - | રૂં - - - | રા - જ ત

ગં રેં સાં - :| - - ધ ની | રેં સાં - ની | ધ પ મ પ
જી - - - | - - ક્યાં - | બ દન - છુ | પા - - -

નીધ નીધ પ - | - - રે ગ | પ મ - મ | ગ રે સા રે
ઉં, - - - | - - ક્યાં - | બ દન - છુ, | પા - - -

પ મ ગ રે | સા - - - | ની સા ગ મ | પ - ગ મ
- - - - | ઉં - - - | દા - સ ર | હી - તુ જ

પ સાં - ની | ધ પ મ પ | - મ ગ રે | ગ રેગ મપ મ
પા - - સ | આ - - સ | - શુ ભ પુ | રા - - -

પ - મ પ | મપ રેં સાં - | ની સાં ની ધ | પ ધ પ મ
ઉં - ઓ ખુ | દા, - - - | - - - - | - - - -

R. 2-3

સા - - - | (બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)
ઉં - - - |

દયાળુ દાદારની વખાણ

પીલુ બરવા-લાવણી.

દાદાર દયાળુ, કેમ કરી હું, વિસરૂં તુજ ઉપકાર,
દયાળુ વિસરૂં તુજ ઉપકાર.
વણુ ભાડે ધરતી તેં દીધી, વણુ દામે જળધાર,
દીધો મુજ જીવકાજ મુફત તેં, પવનતણો આધાર—વિસરૂં૦

ચંદ્ર સુર્યની અજબ રોશની, મેઘ પડે નવધાર,
અગણિત તારા ચમકાવે છે, ગગનતણો વિસ્તાર—વિસરૂં૦
ઝાડપાન ને ફુલ ફળો દે, દુનિયાને આહાર,
મુજ સુખનાં સહુ સાધણુ સાધી, સરજ્યો તેં સંસાર—વિસરૂં૦
ઉંચા પ્હાડો શોભિત લાગે, સાગરનો નહિ પાર,
ભરપુર જળથી નદી સરોવર, સહુનો તું કરતાર—વિસરૂં૦.
પશુથી પામી મદદ, કરૂં છું આય જગત વ્યવહાર,
પક્ષી મુજને ગાઇ રિઝાવે, સરસ સજી સણગાર—વિસરૂં૦
સકલ સૃષ્ટિનાં જીવજંતોપર, તેંજ કિધો સરદાર,
ઓ દાતાર ! કેમ હું વરણું અગણિત તુજ આભાર—વિસરૂં૦

− + − ० −
| સા − ‖ સા રે | રે સાં | સાં ની | ની ધ
| દા − ‖ દા − | ર દ | યા − | ળુ −

\+ − ०
ધ પ | પ મ | મ પ | ગુરે સારે ‖ રે પ | મ પ | ગ રે | સા ની
કે − | મ ક | રી − | હું, − ‖ વિ સ | રૂં − | તુ જ | ઉ પ

સા − | : − ગ | ગમ રેગ | સા રે ‖ રેમ પધ | મ પ | (ગ) રે | સા ની
કાર − | : − દ | યા, − | ળુ − ‖ વિ, સ, | રૂં − | તુ જ | ઉ પ

(સા)− : | − − | − − | સા − ‖ સા રે | રે સાં | સાંરે સારે | ની ધ
કાર − : | − − | − − | દા − ‖ દા − | ર દ | યા, − | ળુ −

પ ધ | પધ મપ | ગમ રેગ | સા રે ‖ રેની ધની | પધ મપ | ગમ રેગ | સારે સાની
કે − | મ, ક, | રી, − | હું − ‖ વિ, સ, | રૂં, − | તુ, જ, | ઉ, પ,

×
સા − | − − | − − | − − ‖ ની ની | ની − | ની − | ની ની
કાર − | − − | − − | − − ‖ વ ણ | ભા − | ડું − | ધ ર

પની સા | સા − | સા − | સા − ‖ નીસા રેગ | ગ − | રેગ મપ | ગ રે
તી, − | તેં − | દી − | ધી − ‖ વ, ણ, | દા − | મે, − | જ ળ

ની સા | નીસા રેગ | રે − | − − ‖ મ − | મ − | પ પ | ની ની
ધા − | − − | આર − | − . ‖ દી − | ધો − | મુ જ | જી વ

સાં − | સાં સાં | સાં સાં | સાં − ‖ મ − | મ − | પ પ | ની ની
કા − | જ મુ | ક્ર ત | તે − ‖ દી − | ધો − | મુ જ | જી વ

સાં -	સાં સાં	નીસાં રેં	રેં સાં	સાં ની	ની ધ	ધ પ	મ પ
કા -	જ મુ	દ, ત	તેં -	પ વ	ન ત	ણો -	આ -
મપ ધની	ધ પ	ગુ રે	સા રે	રે પ	મ પ	ગ રે	સા ની
ધા, -	- -	- -	- ર	વિ સ	રૂં -	તુ જ	ઉ પ
સા -	:- ગ	ગમ રેગ	સા રે	રેમ પધ	મ પ	ગ રે	સા ની
કાર -	- દ	યા, -	ળુ -	વિ, સ.	રૂં -	તુ જ	ઉ પ
સા -							
કાર - :							

(ગાયનની પહેલી બે લાઇનો પાછી લઇ, બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

અશો જરથોશ્તની સિફત

આશા-દિપચંદી (વિલંબિત લય.)

સરસ સહુથી ખરો રેહબર, અશો જરથોશ્ત પયગમ્બર,
દરૂદ તારાં રવાંન ઉપર, અશો જરથોશ્ત પયગમ્બર.
અમારી દાદ તેં લીધી, તજાવી તેં બદી દીધી,
ઉતારી નેક રાહેપર, અશો જરથોશ્ત પયગમ્બર—સરસ૦
જગતને કાજ તેં દુખને, લીધું માથે તજી સુખને,
કિધો દુખનો દિલે નહિ ડર, અશો જરથોશ્ત પયગમ્બર—સરસ૦
લડાઇ તું લડયો સતની, અહુરમજદની મહોબતની,
મુકી માલો મહેલો જર, અશો જરથોસ્ત પયગમ્બર—સરસ૦
ખુદાની રાહપર ચાલી, અશોઇને સદા પાળી,
સદા રાજી કિધો પરવર, અશો જરથોશ્ત પયગમ્બર—સરસ૦
બદી, અજ્ઞાન અંધારૂં, કિધું તેં જહાંનથી ન્યારૂં,
ભલો તું નેક તાલેવર, અશો જરથોશ્ત પયગમ્બર—સરસ૦
પઢી સહુ આફરિન લાખો, ફિદા જાનો કરી નાખો,
કહો તું રેહનુમાઇ કર, અશો જરથોશ્ત પયગમ્બર—સરસ૦
ભલે દાદાર તેં સ્થાપ્યો, જનમ જરથોશ્તને આપ્યો,
ખુલ્યું જેથી સુખોનું ઘર, અશો જરથોશ્ત પયગમ્બર—સરસ૦

+	-	०	-
	:- - પ -	સાં સાં -	સાં - સાં -
	- - સ -	ર સ -	સ - હુ -
સાં - -	- - સાં -	સાં રેં -	સાં - ની -
થી - -	- - ખ -	રો - -	રે - હ -

ધ	–	–	–	–	પ	–	ધ	પ	–	મ	–	ગ	–
બર	–	–	–	–	અ	–	શો	–	–	જ	–	ર	–
રે	–	–	–	–	રે	–	સા	–	–	ગ	રે	ગ	–
થો	–	–	–	–	સ્ત	–	પચ	–	–	ગ	–	અમ	–
સા	–	–	–	–	સાં	–	મ	મ	–	મ	–	–	–
બર	–	–	–	–	દ	–	રૂ	ડ	–	તા	–	–	–
મ	–	–	–	–	મ	–	રે	રે	–	મ	–	પ	–
રાં	–	–	–	–	ર	–	વા	ન	–	ઉ	–	–	–
ધ	–	–	–	–	પ	–	ધ	પ	–	મ	–	ગ	–
પર	–	–	–	–	અ	–	શો	–	–	જ	–	ર	–
રે	–	–	–	–	રે	–	સા	–	–	ગ	રે	ગ	–
થો	–	–	–	–	સ્ત	–	પચ	–	–	ગ	–	અમ	–
					×								
સા	–	– :	: –	–	સાં	–	સાં	–	–	સાં	–	–	–
બર	–	–	–	–	અ	–	મા	–	–	રી	–	–	–
સાં	–	–	–	–	ની	–	ધ	ની	–	પ	–	ધ	–
દા	–	–	–	–	દ	–	તેં	–	–	લી	–	–	–
સાં	–	–	–	–	સાં	–	પ	–	–	ધ	–	સાં	–
ધી	–	–	–	–	ત	–	જા	–	–	વી	–	–	–
રેં	–	–	–	–	રેં	–	સાં	–	–	ગં	રેં	ગં	–
તેં	–	–	–	–	બ	–	દી	–	–	દી	–	–	–
સાં	–	– :											
ધી	–	–											

"ઉતારી નેક" આ લાઇન "સરસ સહુથી" મુજબ લેવી. ત્યાર પછી અસ્તાઇ પાછી લઇ બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

જરથોશ્તી મજહબ

સીંધ ભયરવી–મુસ્તજાદ.

એક ખુદાનેજ માનનારો, જરથોસ્તી છે મજહબ અમારો,
બુત પરસ્તીથી તો ન્યારો, જરથોસ્તી છે મજહબ અમારો.
સાતો સદ્ગુણ તેના જાણી, અમશાસ્પંદો સદા વખાણી,
નિરાકાર તે ભજવા પ્યારો, જરથોશ્તી છે મજહબ અમારો.
મ્હેર માહ ને આતશ ઝાડો, પાણી ધરતી બુલંદ પ્હાડો,
સરસ નૂર તેનાં ગણનારો, જરથોસ્તી છે મજહબ અમારો.

સાચાં મનથી સાચું બોલી, સાચાં કામ કરો અનમોલી,
એ ત્રણ શિખ સાચી દેનારો, જરથોસ્તી છે મજહબ અમારો.
જીવતાં જીવત દુખ કાપે ત્યાં, બ્હેસ્ત મુવા પાછળ આપે ત્યાં,
તનમનનાં સહુ દુખ હરનારો, જરથોસ્તી છે મજહબ અમારો.
ભલે અહૂર જનમ તેં આપ્યો, જરથોસ્તને પયગમ્બર સ્થાપ્યો,
ટળિયા જેથી ભવના ભારો, જરથોસ્તી છે મજહબ અમારો.

સાખી-(બહુ વિલંબિત લયે બુલંદ અવાજે ગાવું.)

ધ, ધ, સાં રેં, ગં*; રેં સાં, સાંરેંસાંમં, ગં;
એ, ક, ખુ દા, નેજ; મા ન, ના,,, , રો;

ગં, ગં, ગં*; ગંરેંસાંની; સાં સાં; ,ની, સા રે સા;
જર, થો, સ્તી; છે,,, ; મ જહબ; ,અ, મા,રો ;

ગં, રેં ગં*; રેંસાંની; સાં; ,ની, નીસાંરેં, સાં,
બુત, પ ર; સ્તી,, ; થી; ,તો, ન્યા,, , રો,

લાવણી

+	–	०	–	+	–	०	–
ધ ની / જર થો	– ધ / – સ્તી	**ની –** / છે –	**ધ પ** / – –	**ધ સાં** / મ જહબ	**– ની** / – અ	**સાં –** / મા –	**રેં સાં** / રો –
– ધ / – જર	**ની ધ** / થો –	**ની –** / સ્તી –	**ધ પ** / છે –	**ધ સાં** / મ જહબ	**– ની** / – અ	**સાં –** / મા –	**સાં –** / રો –
– ગં / – બુ	**– રેં** / ઉત પ	**ગં –** / ર –	**રેંસાં ની** / સ્તી, –	**– સાં** / – થી	**– ની** / – તો	**નીસાં રેં** / ન્યા, –	**સાં –** / રો –
– મં / – બુ	**– મં** / ઉત પ	**મં –** / ર –	**ગંરેં સાંની** / સ્તી, –	**સાં –** / થી –	**– ની** / – તો	**સાં રેં** / ન્યા –	**સાં –** / રો –
– ધ / – જર	**ની ધ** / થો –	**ની –** / સ્તી –	**ધ પ** / છે –	**ધ સાં** / મ જહબ	**– ની** / – અ	**સાં –** / મા –	**રેં સાં** / રો –
– ધ / – જર	**ની ધ** / થો –	**ની –** / સ્તી –	**ધ પ** / છે –	**ધ સાં** / મ જહબ	**– ની** / – અ	**સાં –** / મા –	**સાં –** / રો –

(બાકીની લાઇનો "**સાખી**" થી સર્વ નોટેશન મુજબ લેવી.)

પ્રભુ પ્રત્યે પ્રીત લગાડવા વિષે

પીલુ બરવા—લાવણી.

પ્રભુ પ્રત્યે પ્રીત લગાવો રે, હમદીનો પ્યારા, પ્રભુ પ્રત્યે પ્રીત લગાવો.
અભીમાન ને અંતર તજો, સદ્‌ગુણ સદા તમ સજો,
પ્રભુને હમેશ ભજો ભજાવો રે—હમદીનો૦
દુખી જનના દુખ ટાળો, ગરીબોને સદા સંભાળો,
ભલાઇના કામો કરો કરાવો રે—હમદીનો૦
કુસંપને સદા તમ ત્યાગો, દેશભાવ કરો તમ આગે,
સમય સમજો સમજાવો રે—હમદીનો૦
સુબુદ્ધીથી શરીર શોભાવો, બંદગી ઉપર મન લોભાવો,
આતશની પરેસતશ કરો કરાવોરે—હમદીનો૦

+		−		0		−		+		−		0		−	
પ	ધ	પ	ધ	પધ	ની	ધ	પ	મ	પ	ગ	મ	ગમ	પધ	પમ	પ
પ	સાં	સાં	સાં	નીસાં	રેંગં	રેંસાં	નીધ	પ	મ	ગ	મ	ગમ	પધ	પમ	પ
પ્ર	ભુ	પ્ર	ત્યે	પ્રી,	−	ત	લ	ગા	−	વે	−	રે,	−	−	−
−	મ	મ	મ	મ	−	ગમ	પ	−	−	મગ	−	−	મ	ગમ	પધ
−	હમ	દી	નો	પ્યા	−	રા,	−	−	−	પ્ર,	−	−	ભુ	પ્ર,	−
પમ	પ	−	−	−	મ	ગ	ગ	ગમ	રેગ	સા	−	−	−	−	−
ત્યે,	−	−	−	−	પ્રી	ત	લ	ગા,	−	વે	−	−	−	−	−

×   R. 1–2–3

−	−	મ	મ	મ	પ	−	પ	ની	−	ની	ની	સાં	−	સાં	−
−	−	અ	ભી	મા	−	આન	ને	અં	−	ત	ર	ત	−	જો	−
−	−	ની	−	ની	ધ	પ	ધ	ની	સાં	સાં	ની	ની	ધ	પ	−
−	−	સદ	−	ગુ	−	ણ	સ	દા	−	ત	મ	સ	−	જો	−
−	−	પ	પ	પ	ધ	ધ	સાં	સાં	ની	ની	ધ	ધ	પ	પ	મ
−	−	પ્ર	ભુ	ને	−	−	હ	મે	−	−	શ	ભ	જો	−	ભ
મ	ગ	ગ	મ	ગમ	પધ	પમ	પ	−	−	પ	પ	પ	ધ	ધ	સાં
જા	−	વો	−	રે,	−	−	−	−	−	પ્ર	ભુ	ને	−	−	હ
સાં	ની	ની	ધ	ધ	પ	પ	મ	મ	ગ	ગ	મ	ગમ	પધ	પમ	પ
મે	−	−	શ	ભ	જો	−	ભ	જા	−	વો	−	રે,	−	−	−

R. 2, 3

(બાકીની લાઇનો અંતરા મૂજબ લેવી.)

પરચુટણ બાબતો, નીતિની શિખામણો, વગેરે.

તન એક આતશખાનું

જોનપુરી-ત્રિતાલ (વિલંબિત લય)

આ તનનું કર આતશખાનું, રૂહ કેબલો ભાઇ રે,
મન મોબેદ કને દેવાડો, બોય ત્યાં હરખાઇ રે—આ૦
જીગર પાતરે રૂહ પરઠ તું, જે દે સુખ ઝલકાઇ રે,
શુભ કરણીની કાઠી બાળો, ખુશબોદાર સવાઇ રે—આ૦
હુમતેની તો ચમચ હાથ લઇ, હુખતે ચિમટો ચ્હાઇ રે,
હુવરેશ્તેનો ઘંટ વજાડો, પાંચો ગેહ ગુણ ગાઇ રે—આ૦
અજ્ઞાની અંધારૂં ટાળી, બહુજ કરી રૂશનાઇ રે,
ભીતરની ચશમોથી જો ત્યાં, ખાલિસ નૂર ખુદાઇ રે—આ૦
તેના ઉજાસથી તું જોશે, બહેસ્ત રાહ સુખદાઇ રે,
અરે ભાઇઓ ખુદ ખુદાય ત્યાં, વસેછ નિત મલકાઇ રે—આ૦

+				−				૦				−			
				મ	−	પ	સાં	ધ	−	પધ	મપ	રેગ	સારે	મરે	મ
				આ	−	ત	ન	તુ	−	ક,	ર,	આ,	−	ત,	શ
				મન	−	મો	−	બે	−	દ,	ક,	ને,	−	દે,	−
પ	−	પ	−	ની	−	−	ની	સાં	−	સાં	સાં	ની	સાં	રેં	સાં
ખા	−	નું	−	રૂ	−	−	હ	કે	−	બ	લો	ભા	−	−	−
વા	−	ડો	−	બો	−	−	ય	ત્યાં	−	હ	ર	ખા	−	−	−
				×											
ધ	−	પ	−	મ	−	પ	પ	ધ	−	ની	ની	સાં	−	−	સાં
ઇ	−	રે	−	જી	−	ગ	ર	પા	−	ત	રે	રૂહ	−	−	પ
ઇ	−	રે	−												
રેં	ની	સાં	−	ની	−	ની	−	સાં	સાં	સાં	સાં	નીસાં	રેંગં	રેંસાં	નીસાં
ર	ઠ	તું	−	જે	−	દે	−	સુ	ખ	ઝ	લ	કા,	−	−	−
ધ	−	પ	−	પધ	ની	ધ	પ	ધ	મ	પધ	મપ	ગ	−	રે	સા
ઇ	−	રે	−	શુ,	−	−	ભ	ક	ર	ણી,	ની,	કા	−	ઠી	−

રે - સા - | સા સા ગું - | રેં - સાં સાં | રેં સાં નીસાં નીસાં રેં સાં
બા - બો - | ખુ શ બો - | દા - ર સ | વા, - - -

ધ - પ - | (ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લઇ બાકીની
ઇ - રે - | લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

પાપીનો પશ્ચાતાપ

બરવા–લાવણી.

પ્રભુ તારે શરણે હું આયો રે, બહુ ભમી ભમી પસતાયો.
દુષ્ટ ગુણોનો દોસ્ત બનીને, તજીયો શોખ સવાયો;
નીચ બદીને ગુલામ થઇને, દોજખ ખાડ ડટાયોરે—બહુ૦
જુઠ્ઠાંની જંજાલ કરીને, લ્યાનત લાભ કમાયો,
હારે મનની સેવા કીધી, તારો ગુણ નહિ ગાયો રે—બહુ૦
ખસલતમાં હેવાન હટાવ્યાં, બની માનવી જાયો,
ઓ દાદાર! તજી હું તુજને, હાડમાર બહુ થાયો રે—બહુ૦

(**દાદરા** તાલમાં પણ ગોઠવી શકાશે.)

|: સાં સાં
|: પ્ર ભુ

\+ - ૦ - + - ૦

સાં રેં | ગું રેં | સાં ની | ધ મ ‖ પ ધ | ની ધ | પ - | મ પ
તા - | ર શ | ર ણે | હું - ‖ આ - | યો - | રે - | બ હુ

રે ગ | રે મ | ગ રે | સા રે ‖ ની - | સા - | - - :| - -
ભ મી | - ભ | મી - | પ સા ‖ તા - | યો - | - - :| - -

|: રે ગ | રે મ | ગ રે | સા - ‖ રે - | મ મ | પ ધ | ની ધ
|: દુ - | ષ્ટ ગુ | ણો - | નો - ‖ દો - | સ્ત બ | ની - | ને -

ધ પ | પ મ | મ ગરે | સા રે ‖ ની - | સા - | - - | - - :|
ત જી | યો - | શો - | ખ સ ‖ વા - | યો - | - - | - - :|

સાં - | સાં સાં | સાં ની | ધ પ ‖ - ધ | સાં સાં | રેં રેં | ગું - :|
|: - રેં મં | ગું રેં | સાં ની | ધ પ ‖ - ગુ | લા મ | થ ઇ | ને - :|
|: ની - | ચ બ | દી - | નો - ‖
- ની, |

રેં સાં | સાં ની | ની ધ | ધ મ ‖ પ ધ | ની ધ | પ - | મ પ
દો - | જ ખ | ખા - | ડ ડ ‖ ટા - | યો - | રે - | બ હુ

રે ગ | રે મ | ગ રે | સા રે ‖ ની - | સા - | - - | સાં સાં
ભ મી | - ભ | મી - | પ સ ‖ તા - | યો - | - - |: પ્ર ભુ

(ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લઇ બાકીની લાઇનો ગાયનની બીજી તથા ત્રીજી લાઇનની માફક લેવી.)

અમર કોઈ નથી

મિશ્ર ધનાશ્રી-ત્રિતાલ.

મેળિ ગયા આ દામ, ભાઇ સહુ, મેળિ ગયા આ દામ.
મોટા મોટા મ્હેલો બાંધી, લખપતિ રાખ્યાં નામ,
પણ વાયૂ સ્થળ જળનું પ્રભૂને, દીધું ન દમડી દામ—ભાઇ સહુ૦
બાટલીવાલા જેવા શેઠો, ધર્મિં કરી શુભ કામ,
અંતે કાળ શરણ થઇ કીધો, વાસ બેહેસ્ત મુકામ—ભાઇ સહુ૦
રાવણ બહુ અભિમાની જેણે વેર કર્યું સહ **રામ,**
દુર્યોધન નૃપપદને માટે લડયો ધરી બહુ હામ—ભાઇ સહુ૦
ફિરોઝ સહુ જન જાશે એ પથ, છોડિ જગતનું દામ,
ધરણિ માતને અરપણ થાશે, હાડ માસ ને ચામ—ભાઇ સહુ૦

0 —
| પ - પ પ | પ ધ પ મ
:| ની - ની ની | સા ગ ગ મ
| મે - ળિ ગ | યા - આ -

\+ —
ગ રે ગ સા | ગ મ પ પ | - મ પ મ | ગ રે ગ રે
દા - - મ | ભા ઇ સ હુ | - મે ળિ ગ | યા - આ -

×
સા - - - | - - - - :|: - મ ગ મ | ગમ પધ પ -
દામ - - - | - - - - :|: - મો ટા - | મો - ટા -

- નીધ ની સાં | ની ધ પ - :|: પ પ પ પ | પ ધ પ મ
- મ્હે, લો - | બાં - ધી - :|: લ ખ પ તિ | રા - ખ્યાં -

મ - ગ સા | ગ મ પ - :|: - પસાં સાં - | સાં - સાં સાં
ના - - - | - - આમ - :|: - પણ વા - | યુ - સ્થ ળ

ની ધ ની સાં | ની ધ પ - :|: સા પ પ પ | પ ધ પ મ
જ ળ નુ પ્ર | ભૂ - ને - :|: દી - ધું ન | દ મ ડી -

ગ રે ગ સા | ગ મ પ પ :| - મ પ મ | ગ રે ગ રે
દા - - મ | ભા ઇ સ હુ :| - મે ળિ ગ | યા - આ -

સા - સા ની | સા ગ મ પ | - મ પ મ | ગ રે ગ રે
દા - - મ | ભા ઇ સ હુ | - મે ળિ ગ | યા - આ -

સા - - - | - - - - | (ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લ
દામ - - - | - - - - | બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.

અંતે સર્વને આ દુનિયા છોડી જવાનું છે

ઝાંઠ-ત્રિતાલ.

જાવું છેજ જરૂર, અંતે જાવું છેજ જરૂર.
તન, મન, ધન, જોબનની શી મગરૂરી, અંતે થાશે દુર—જાવું૦
જોબન, જોર રહે નહિ દાયમ, જેમ નદીનું પૂર,
ક્યાં છે **રૂસ્તમ,** ક્યાં **કેખુસરો** ક્યાં **એરચ** ક્યાં **તૂર**—જાવું૦
અગણિત આવી પાછાં ફરિયાં, જેમ સિહાએ નૂર,
નેકી કરિયે સફલ કરે ભવ, નહિ પસ્તાઇયે ઉર—જાવું

		0	–
		રે રે મ મ	પ ધ પ ધ
		જા – વું –	છે – જ જ
+	–		
સાં – – –	સાંની ધપ મગ રેસા	– રે મ મ	પ ધ પ ધ
રૂર – – –	અં, – તે, –	– જા વું –	છે – જ જ
સાં – – –	ની – ધ –	પ ધ ગ મ	પ પધ નીસાં ધ
રૂર – – –	અં – તે –	જા – વું –	છે – જ, જ
સાં – – –	સાંની ધધ ધ –	ગ મ ધ ધ	ની ધની સાં ધ
રૂર – – –	અં, – તે –	જા – વું –	છે – જ જ
સાં – – –	નીસાં ની ધ –	સાં – સાં –	સાં નીસાં નીધ ધધ
રૂર – – –	અં, – તે –	જા – વુ –	છે – જ, જ,
સાં – – –	સાં સાં સાં સાં	ધસાં રેંગં રેંસાં –	ની રેં સાં –
રૂર – – –	ત ન મ ન	ધ, ન, જો, –	બ ન ની –
સાં ની ધ ધ	પની ધપ મ –	ગ પ (મ) –	– પ ધ –
શી – મ ગ	રૂ, – રી –	અં – તે –	– થા શે –
પધ પધ નીરેં સાંની	ધપ મગ રેગ સા	– રે મ મ	પ ધ પ ધ
દૂ, – – –	– – – ઉર	– જા વું –	છે – જ જ
			×
સાં – – –	ગપ ધની પધ સાં	– – – –	– ધ પ ધ
રૂર – – –	– – – –	– – – –	– જો બ ન
સાં રેં સાં સાં	ધ સાં રેં સાં	સાંરેં ગં સાં –	– ધ પ ધ
જો – ર ર	હે – ન હી	દા, – યમ –	– જો બ ન

સાં રેં સાં સાં	**ધ સાં રેં સાં**	સાંરેં મંગં રેંગં **સાં**	- **ધ પ ધ**
જો - ર ર	હે - ન હી	દા, - - યમ	- જે મ ન
સાં - (**સાં**) -	**ની સાં ની ધ**	પની ધપ **મ મ**	- **ધ પ ધ**
દી - તું -	પુ - - -	- - - ર	- ક્યાં છે -
પધ નીસાં **સાં સાં**	- **ધ સાં સાં**	ધસાં રેંગં રેંસાં -	- **રેં સાં** -
રૂ, - સ્ત મ	- ક્યાં કે -	પ્રુ, ,શ રૂ, -	- ક્યાં એ -
સાં ની ધ -	પની ધપ **મ મ**	**ગ પ** (**મ**) -	- **પ ધ ધ**
ર ચ ક્યાં -	તુ, - - ર	જા - વું -	- છે જ જ
પધ નીરેં સાંની ધપ	સાંની ધપ મગ રેસા	- **રે મ મ**	**પ ધ પ ધ**
રૂ, - - -	- - - ,ર	- જા ણું -	છે - જ જ
સાં - - -	(બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)		
રૂર - - -			

(ઉપલી નોટેશનમાં **પંચમને** બદલે **કોમલ ધૈવતનો** બેમાલુમ ઉપયોગ કેટલેક ઠેકાણે કરવામાં આવ્યો છે, જે ફક્ત રાગ મઝેહદારી માટેજ સમજવો.)

દુનિયાના ઢંગ

માંડ-લાવણી.

આ તે કેવા તારા ઢંગ, છે જુઠડી જગતનાં રંગ.
સર્વ કહે કે દુઃખથી છુટા, મુવા તજી જે અંગ,
પણ દેખ્યો નહિ એક પણ જેને, મરવા થાય ઉમંગ—આ તે૦
નેકીને સહુ કોઇ વખાણી, ગાય વજાડી ચંગ,
પણ મુખ રામ બગલમાં છુરી, દેખિ થયો ઃહું દંગ—આ તે૦
કોઇ કહે કે દોલત બૂરી, જૂઠ જવાહિર નંગ,
તોએ તે મેળવવા કાજે, લડે કપટના જંગ—આ તે૦
દાન દિએ બસ માન માંગવા, કરી દયાનો ભંગ,
પત્ર ધારા પ્રખ્યાત થવાને, જાએ નામ સલંગ—આ તે૦
સ્વર્ગ સિફત પોકારી પોતે, કરે નર્કનો સંગ,
ફિરોઝ એવા આંખ છતે મેં, જોયા ઘણા અપંગ—આ તે૦

								ધ સા
								આ તે
+	−	૦	−	+	−	૦		
સારેગ −	ગ મ	ગ રે	રે ગ	સા રે	સા મ	મ −	મ પ	
કે,, −	વા −	તા −	રા −	ઠં −	− −	અંગ −	છે −	
− મગ	ગ મ	ગરે સા	રે ગ	ગરેસા −	− −	− − :	− −	
− જુ,	ઠડી જ	ગ, ત	નાં −	રંગ −	− −	−	− −	
મ −	મ મ	મ મ	મ રે	રે મ	મ પ	પ ધ	ધ ધ	
જુ −	ઠડી જ	ગ ત	ના −	રં −	− −	− ગ	હા રે	
− પધ	પ મ	ગરે સા	રે ગ	સા −	− −	− −	ધ સા	
− જુ,	ઠડી જ	ગ, ત	નાં −	રંગ −	− −	− −	આ તે	

R.–2, 3

×							
|: મ −	મ મ	મ −	ગ મ	પ −	પ પ	પ −	પ −
સ −	ર્વ કં	હે −	કે −	દુ −	ખ થી	છુ −	ટા −
− ધ	ધ ધ	ધ પ	મગ મ	પ −	− −	− −	− − :|
− મુ	વા ત	જી −	જે, −	અંગ −	− −	− −	− −
મ મ	મ −	મ −	મ મ	રે −	મ પ	પ ધ	ધ ધ
પ ણ	દે −	ખિ −	ચો ન	એ −	− ક	પ ણ	જે ને
− પધ	પ મ	ગ સા	રે ગ	ગરેસા −	− −	− −	ધ સા :|
− મર	વા −	થા −	ગે ઉ	મંગ −	− −	− −	આ તે

R. 2–3

(બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

ઠગારો દુનિયા

બિહારી-લાવણી.

ભરી છે ઠામે ઠામ બુંડી ઠગાઇ, જગમાં રાખો નવ કોઇનો ભરોશો ભાઇ.
પુત્ર પિતા તણું ખૂન કરે છે, સસરો હણે જમાઇ,
નાર પતિની ગરદન વાઢે, જાણે ખુની કસાઇ—જગમાં૦
ભાઇ બ્હેનને માત પિતા શું, ધુળની સર્વ સગાઇ,
અજાણુની ગાંઠે ધન જોઇ, સહુ કહે મારી મમાઇ—જગમાં૦

પરણી નારી પુત્રો સ્નેહી, ખાશે છેલ્લી પાઇ,'
રંક સમે તો ઘેલો કહિને, લોક કરે ચતુરાઇ—જગમાં૦
કહે ફિરોઝ જુવાની સુંદર, એ પણ જૂઠ જણાઇ,
આ તન જે તું તારૂં કહે છે, એમાં નથી સચ્ચાઇ—જગમાં૦

\+ – ૦ – + – ૦ –

|: સા પ | – પ | પ – | પ ધ ‖ મ પ | મ ધ | ધ પ | પ મ
ભ રી | – છે | હા – | મે – ‖ હા – | આમ ભું | ડી – | – હે

ગ – | – મ | ગ રે | સા ની ‖ સા મ | મ – | મ – | મ પ
ગા – | – ઇ | જ ગ | માં – ‖ રા – | ખો – | નવ – | કો ઇ

ગ – | – મ | ગ રે | રે ગ ‖ સા – | – – | – – | – – :|
નો – | – ભ | રો – | શો – ‖ ભાઇ – | – – | – – | – – :|

|: પ – | ની ની | ની – | ની ની ‖ – પ | ની ની | સા – | સા રે
પુ – | ત્ર પિ | તા – | ત બ્ ‖ – ધુ | ન ક | રે – | છે –

રે ગ | ગ મ | ગ ગ | રે ગ ‖ સા – | – – | – – | – – :|
સ સ | રો – | હ ણે | – જ ‖ ભાઇ – | – – | – – | – – :|

રે – | મ મ | મ – | મ – ‖ રે મ | રે મ | મ – | મ પ
ના – | ર પ | તી – | નીં – ‖ ગ ર | દ ન | વા – | હે –

પ ધ | ધ – | ધ પ | પ મ ‖ ગ – | – મ | ગ રે | સા ની
જ ન | ણે – | ખુ – | ની ક ‖ સા – | – ઇ | જ ગ | મા –

સા મ | મ – | મ – | મ પ ‖ ગ – | – મ | ગ રે | રે ગ
રા – | ખો – | નવ – | કો ઇ ‖ નો – | – ભ | રો – | શો –

સા – | – – | – – | – – ‖
ભાઇ – | – – | – – | – – ‖ R. 1-2-3

×

|: પ ની | ની ની | ની ની | ની – ‖ – પ | સાં સાં | સાં – | સાં રેં
ભા – | ઇ બ | હે ન | ને – ‖ – મા | ત પિ | તા – | શું –

– ની | ની ની | – ની | ની ધ ‖ પ ધ | ની ધ | પ – | – – :|
– ધુ | ળ ની | – સ | ર્વ સ ‖ ગા – | – – | ઇ – | – – :|

રે મ | રે મ | મ – | મ – ‖ રે મ | રે મ | મ – | મ પ
અ જા | – ણુ | ની – | ગાં – ‖ ઠે – | ધ ન | જો – | ઇ –

પ ધ | ધ ધ | ધ પ | પ મ ‖ ગ – | – મ | ગ રે | સા ની
સ હુ | કે હે | મા – | રી મ ‖ મા – | – ઇ | જ ગ | માં –

સા? મ | મ – | મ – | મ પ ‖ ગ – | – મ | ગ રે | રે ગ
રા – | ખો – | નુત્ર – | કો ઇ ‖ નો – | – ભ | શે – | શો –

સા – | – – | – – | – – ‖
ભાઇ – | – – | – – | – – ‖ R. 1, 2, 3.

(બાકીની લાઇનો " પુત્ર પિતા તણુ " થી " મારી અમાઇ " સુધીની નોટેશન મુજબ ગાવી વગાડવી.)

દયા ઉપદેશ

ભયરવી-લાવણી.

દુ:ખી કે દર્દી કે કોઇ ભુલેલા માર્ગવાળાને,
વિસામો આપવા ઘરની ઉઘાડી રાખજો બારી—દુ:ખી॰
ગરીબની દાદ સાંભળવા, અવરનાં દુ:ખને દળવા,
તમારાં કર્ણ નેત્રોની ઉઘાડી રાખજો બારી—દુ:ખી॰
પ્રણયનો વાયરો વાવા, કુછંદી દુષ્ટ વા જાવા,
તમારાં શુદ્ધ હૃદયોની ઉઘાડી રાખજો બારી—દુ:ખી॰
થયેલાં દુષ્ટ કર્મોમાં છૂટા જંજીરથી થાવા,
જરા સત્કર્મની નાની ઉઘાડી રાખજો બારી—દુ:ખી॰

\+ – ○ – + – ○ –
– – |: – સા | સા પ | પ – ‖ – પ | ધ સાં | ની સાં | ધ ની
– – |: – દુ: | ખી – | કે – ‖ – દ | – ર્દી | કે – | કો –

પ – | – સા | સા પ | પ – ‖ – પ | ધ સાં | ની સાં | ધ ની
ઇ – | – ભુ | લે – | લા – ‖ – મા | – ર્ગ | વા – | ળા –

પ – | – સા | સા – | સા – ‖ સા મ | – મ | મ – | મ ગ
ને – | – વિ | સા – | મો – ‖ આ – | – પ | વા – | ઘ ર

ગમ પ | – મ | ગ મ | ગ – ‖ – સા | – રે | ગ રે | સા રે
ની, – | – ઉ | ઘા – | ડી – ‖ – રા | – ખ | જો – | બા –

×
સા – :| – સાં | સાં – | સાં – ‖ – સાં | – સાં | ની સાં | ની ધ
રી – :| : ગં | ગં – | ગં – ‖ – ગં | – ગં | રેં સાં | ની ધ
| – ગ | રીબ – | ની – ‖ – દા | – દ | સાં – | ભ ળ

પ મ | પ – | – – | પ પ ‖ પ ધ | ધ સાં | ની સાં | ધ ની
વા – | – – | – – | અ વ ‖ ર નાં | દુ – | ખ ને | દ ળ

પ – : | – સા | સા – | સા – ‖ – મ | – મ | મ – | મ ગ

વા – : | – ત | મા – | રાં – ‖ – ક | – ર્ણું | ને – | ત્રો –

ગમ પ | – મ | ગ મ | ગ – ‖ – સા | – રે | ગ રે | સા રે

ની, – | – ઉ | ઘા – | ડી – ‖ – રા | – મ | જો – | બા –

સા – | (અસ્તાઇ પાછી લઇ બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

રી – |

નારીઓને વિદ્યા લેવા માટે શિખામણ

મિશ્ર ધનાશ્રી–દાદરા અથવા ખેમટો (ગરબી)

ચાલો બહેનો ચાલો ભણવાને જઇએ,
ભણી ગણી વિદ્યા, સંસાર સુખ લઇએ,
માટે ધરી ઉમંગ બહેનો, ચાલો ભણવાને જઇએ—ચાલો૦
સદગુણો સજી દુર્ગુણો તજી, સુકીર્તિ વધારીએ,
ભાવ ધરી દીલે બહેનો, ચાલો ભણવાને જઇએ—ચાલો૦
ઉદ્યમ જોડી આળસ છોડી, માન ચાન પામિએ,
શિખ આ ધરી દીલે બહેનો, ચાલો ભણવાને જઇએ—ચાલો૦

\+ ○ + ○

પ – પ | ની પ મ ‖ ગ મ ગ | ગમ પધ પમ

ચા – લો | બ હે નો ‖ ચા – – | લો, – –

રે ગ રે | સા – રે ‖ ની સા ની | નીસા ગમ પ

ભ – ણ | વા – ને ‖ જ ઇ – | એ, – –

પ – પ | ની પની પમ ‖ ગ મ ગ | ગમ પધ પમ

ચા – લો | બ હે, નો, ‖ ચા – – | લો, – –

રે ગ રે | સા – રે ‖ ની સા ની | સારે નીસા –

ભ – ણ | વા – ને ‖ જ ઇ – | એ, – –

નીસા ગમ પ | ની પ મ ‖ ગ મ ગ | ગમ પની પમ

ચા, – લો | બ હે નો ‖ ચા – – | લો, – –

રે ગ રે | સા – રે ‖ ની સા ની | સા – –

ભ – ણ | વા – ને ‖ જ ઇ – | એ – –

ની સા રે | ની સા – || સા મ – | મ – મ
ભ ણી – | ગ ણી – || વિ – – | ધા – સં

ગ – મ | પ – ધ | મ પ મપ | ધ પ –
સા – ર | સુ – ખ | લ ઇ – | એ – –

પ ની ધ | ધ ની ધ || પ ધ પ | મપ ધ પ
મા ટે – | ધ રી – || ઉ મં ગ | અ, હે નો

ગ મ ગ | ગમ પધ પમ || રે ગ રે | સા – રે
ચા – – | લો, – – || ભ – ણ | વા – ને

ની સા ની | સા – – ||
જ ઇ – | એ – – || R. 1–2

×
પ મ પ | પ ગ મ || પ ની ની | સાં સાં –
|: પ પ પ | પધ મપ ગમ || પ ની ની | પની સાંરેં નીસાં
સદ્ ગુ ણો | સ, જી, – || દુ ર્ગુ ણો | ત, જી, –

ની સાં સાં | પની સાંગં રેં || સાં ની ની | ધ પ –
સુ – કીર | તિ, – વ || ધા – રી | એ – – :|

પ ની ધ | ની ધ ની || પ ધ પ | મપ ધ પ
ભા – વ | ધ રી – || દી – લે | અ, હે નો

ગ મ ગ | ગમ પધ પમ || રે ગ રે | સા – રે
ચા – – | લો, – – || ભ – ણ | વા – ને

ની સા ની | સા – – || (ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લ
જ ઇ – | એ – – || ખાઇની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.

સારી સંગત કરવા વિષે બાળકોને શિખામણ

માંડ-દ્વિપચંદી (ગરબી)

બાળક સર્વે સાંભળો તમ શિખ આ સારી,
રૂડાંની સંગત કરજો, તજજો સોબત નઠારી—બાળક૦
સારાંની સોબતમાં છે ગુણો સુખકારી,
બુરાંની સંગતમાં છે દુર્ગુણો બહુ ભારી—તજજો૦

સદ્‌ગુણોથી બીજું કાંઇ નથી લાભકારી,
માટે બાળક સર્વે તમો કરજો સંગત સારી—તજન્તેળ

+			–				૦			–			
ધ઼	–	–	સા	–	રે	–	ગ	–	–	મ	–	ધ	–
બા	–	–	ળ	–	ક	–	સ	–	–	ર્વે	–	–	–
પ	–	–	ધ	–	મ	–	મ	પ	–	ગ	–	–	–
સાં	–	–	–	–	ભ	–	ળો	–	–	તમ	–	–	–
ગ	પ	–	મગ	-મ		–	ગ	રે	–	સા	–	–	–
શિ	–	–	ખ,	–	આ	–	સા	–	–	રી	–	–	–
સાં	–	–	સાં	–	ની	–	ધ	–	–	ધ	–	ની	–
રૂ	–	–	ડાં	–	ની	–	સં	–	–	ગ	–	ત	–
પ	ધ	–	પ	–	મ	–	મ	પ	–	ગ	–	–	–
ક	ર	–	જો	–	–	–	ત	જ	–	જો	–	–	–
ગ	પ	–	ગ	–	મ	–	ગ	રે	–	સા	–	–	–
સો	–	–	બત	–	ન	–	દા	–	–	રી	–	–	–

(Repeat signs: the first three rows are enclosed between |: and :|, and the last three rows are also enclosed between |: and :|.)

R. 1–2–3

(સાખી)

પ, પ પ, પ, પ પ, પ,* મગ; રે ગ, રે રે, પ મ ગ;
સા, રા ની, સો, બ ત, માં, છે, ; ગુ ણો, સુ ખ, કા – રી;

પ, પ પ, પ, પ પ, પ,* મગ;
બુ, રાં ની, સં, ગ ત, માં; છે, ;

ધ઼	–	–	સા	–	રે	–	ગ	–	–	મ	–	ધ	–
દુ	–	–	ર્ગુ	–	–	–	ણો	–	–	બ	–	હુ	–
પ	–	–	ધ	–	મ	–	મ	પ	–	ગ	–	–	–
ભા	–	–	–	–	રી	–	ત	જ	–	જો	–	–	–
ગ	પ	–	મગ	–	મ	–	ગ	રે	–	સા	–	–	–
સો	–	–	બત	–	ન	–	દા	–	–	રી	–	–	–

R. 1–2–3

(બાકીની લાઇનો "**સાખી**" થી નોટેશન મુજબ લેવી.)

———

તન બદનની સફાઇ રાખવા વિષે

ભયરવી–દાદરા.

હરરોજ તન બદનની સફાઇ રાખીએ,
અહો જો તનદુરસ્તી તો ચોખાઇ રાખીએ—હરરોજ૦
કપડાં મલીન પેહેરતાં, બદન મેલું થશે,
માટે વિચારી મન ન મલીનાઇ રાખીએ—હરરોજ૦
કરો કસર ભલે કદાપિ ખાનપાનમાં,
કપડામાં કશી નાજ કંજુસાઇ રાખીએ—હરરોજ૦
સાદા ને સ્વચ્છ પોશાકો, બાળકો સજીયે,
છટેલ છેક થઇ નહી, છેલાઇ રાખીએ—હરરોજ૦
ફરમાન આ ખુદાનું, બાળકે વિચારવું,
તન મન વચનની તો, પવિત્રાઇ રાખીએ—હરરોજ૦
મેલાંઘેલાંને પાસ કોઇ, બેસવા ન દે,
માટે સફાઇ સાથ તો, સગાઇ રાખીએ—હરરોજ૦
કહે છે સર્વ દેશ તેવો વેશ છાજશે,
હરવખ્ત એજ અંતરે, સચાઇ રાખીએ—હરરોજ૦

+			0			+			0		
			–	–	સા	પ	–	પ	પ	ધ	પ
			: –	–	હર	રો	–	જ	ત	ન	બ
			–	–	ચ	હો	–	જો	ત	ન	દુ
મ	મ	મ	ગ	રે	ગ	સા	–	રે	ગરે	સા	રે
દ	–	ન	ની	–	સ	ફા	–	ઇ	રા	–	ખી
ર	–	સ્તી	તો	–	ચો	ખા	–	ઇ	રા	–	ખી
						×					
સા	–	–	–	–	–	ધ	ધ	મ	ધ	ધ	ની
એ	–	– :	–	–	–	ક	પ	ડાં	મ	લી	ન
એ	–	–	–	–	–						
સાં	સાં	સાં	સાં	–	સાં	ની	–	ની	સાં	–	સાં
પે	હે	ર	તાં	–	બ	દન	–	મે	લું	–	થ
રેં	સાં	ની	ધ	પ	મ	ગ	ગ	મ	ધ	ધ	ની
શે	–	–	–	–	–	ક	પ	ડાં	મ	લી	ન
સાં	ગં	રેં	સાં	–	સાં	ની	–	ની	સાં	–	સાં
પે	હે	ર	તાં	–	બ	દન	–	મે	લું	–	થ

રેં	સાં	<u>ની</u>	<u>ધ</u>	પ	<u>ગ</u>	પ	-	પ	પ	<u>ધ</u>	પ
શે	-	-	-	-	મા	ટે	-	વિ	ચા	-	રી
મ	પ	મ	<u>ગ</u>	રે	<u>ગ</u>	સા	-	રે	<u>ગ</u>રે	સા	<u>રે</u>
મ	ન	ન	મ	લી	-	ના	-	ઈ	રા,	-	ખી
સા	-	-	(ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લઇ બાકીની								
એ	-	-	લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)								

સાચું બોલવા વિષે

મધ્યમાદી સારંગ-ત્રિતાલ.

સાંભળ સજની શિખ આ સારી, જૂઠું તજની સાચ ઉચારી.
સાચે સ્વામી અંતર જામી, રાજી થઇ દે, ધામ સુધારી.
સાચે જય છે, ના કો ભય છે, સાચે તરશે, શિલા ભારી,
ફિરોઝ સાચું, છે નવ કાચું, સાચ વિપત દે, પાર ઉતારી.

+				–				o				–			
પ	-	<u>ની</u>	<u>ની</u>	સા	સા	સા	-	રે	મ	રે	સા	<u>ની</u>સા	<u>ની</u>સા	રે	-
સાં	-	ભ	ળ	સ	જ	ની	-	શિ	-	ખ	આ	સા,	-	રી	-
રે	-	મ	-	પ	પ	પ	-	મ	-	રે	સા	<u>ની</u>સા	<u>ની</u>સા	રે	-
જૂ	-	ઠું	-	ત	જ	ની	-	સા	-	ચ	ઉ	ચા,	-	રી	-
×														R. 1	
રે	-	મ	-	પ	-	પ	-	મ	-	પ	મ	મપ	<u>ની</u>પ	મ	રે
‖: રે	-	મ	-	પ<u>ની</u>	પસાં	<u>ની</u>પ	મપ	રે	-	મ	પ	મપ	<u>ની</u>પ	મ	રે :‖
સા	-	ચે	-	સ્વા	-	મી	-	અં	-	ત	ર	જા,	-	મી	-
મ	-	મ	-	રે	મ	પ	પ	રે	મ	રે	સા	<u>ની</u>સા	<u>ની</u>સા	રે	-
‖: મ	-	મ	-	રે	મ	પ	પ	રેમ	પ<u>ની</u>	સાં<u>ની</u>	પમ	રેસા	<u>ની</u>સા	રે	- :‖
રા	-	જી	-	થ	ઇ	દે	આ	ધા,	-	મ	સુ	ધા,	-	રી	-
														R. 1-2	

(બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

સારી શિખામણો

મિશ્ર પહાડી-દાદરો.

જૂઠું જીભે બોલો મારે, પરની ખામી બોલો મા,
બુરી નજરે જોશો મારે, લોકોમાં પત ખોશો મા—જૂઠું૦
કીનો દીલમાં રાખો મારે, દુર્વચનો ભાખો મા,
લોભે લાભો લેશો મારે, દાન દુષ્ટને દેશો મા—જૂઠું૦
સુખ પામી ફુલાશો મારે, દુઃખ દેખી દુબાશો મા,
આશા ખોટી રાખો મારે, ચોરી ચીજો ચાખો મા—જૂઠું૦
પાપીને પંપાળો મારે, સર્પ કદી સંભાળો મા,
ચાડી ચુગલી કરશો મારે, ભુંડા સંગે ફરશો મા—જૂઠું
ખોટે રસ્તે જાશો મારે, ભીખી ભાખર ખાશો મા,
ગુસ્સાને વશ થાશો મારે, આપ-કીર્તિ ગાશો મા—જૂઠું૦

	+	0	+	0	
‖:	સા - સા	સા - સા	ની રે સા	ની સા ધ	:‖
	જૂ - ઠું	જી - ભે	બો - લો	મા - રે	

	ની રે રે	ગ મ ગ	રે ગ રે	સા ની ધ	
‖:	પ ર ની	ખા - મી	બો - લો	સા - -	:‖
				મા - -	

‖:	સા - સા	સા સા સા	નીસા રેગ રેગ	સારે નીસા ધ	:‖
	બુ - રી	ન જ રે	જો, - શો,	મા, - રે	

	ની રે રે	નીરે ગમ ગમ	ગરે ગ રે	સાની રેસા નીધ	
‖:	લો - કો	મા, પ, ત,	ખો, - શો	સા - -	:‖
				મા - -	

× R. 1-2

	પ - પ	પ પ પ	મં ધ પ	મં પ ગ	
‖:	પ - પ	પ પ પ	મંપ ધની ધની	પધ મંપ ગ	:‖
	કી - નો	દી લ માં	રા, - ખો,	મા, - રે	

	ગ ગ રે	ગમં પધ મંપ	ગરે ગ રે	સાની સા ધ	
‖:	ની રે રે	ગ મ -	ગરે ગ રે	સાની સા -	:‖
	દુ ર વ	ચ, નો, -	ભા, - ખો	મા, - -	

("**લોભે લાભો**" આ લાઇન "**બુરી નજરે જોશો**" આ લાઇન માફક લેવી. ત્યાર પછી પહેલી લાઇન પાછી લઇ, બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

ઉદ્યમ કરવા વિષે

જંગલો-લાવણી.

મુરખ કાં કરે છે કરમની આસ, જા ઉદ્યમ કરની ખાસ.
કરમ ખેતનો ઉદ્યમ ખેડુત, છે જય જેનો દાસ,
ખેડયા વિના નહિ ધાન્ય પાકશે, રહેશે ઘાસનું ઘાસ—મુરખ૦
ઉદ્યમ વિન કેમ જશે પેટમાં, ભોજન રાખ્યું પાસ,
કવલ કરે લઇ મુખ નહિ નાખો, તો કરશો ઉપવાસ—મુરખ૦
પંખા હલાવ્યા વિન વાયુ કેમ, ખાશો ચૈતર માસ,
ફિરોઝ માખણ કેમ નિકળશે, જો ન વલોવો છાસ—મુરખ૦

+	–	૦	–	+	–	૦	–
– –	– સા	ની ધ	પ – ‖	– ધ	સા સા	રે રે	મ ગ
– –	– મુ	ર ખ	કાં – ‖	– ક	રે છે	ક ર	મ ની
રે ગ	રે સા	ની ધ	પ – ‖	– ધ	સા સા	રે રે	મ ગ
આ –	સ મુ	ર ખ	કાં – ‖	– ક	રે છે	ક ર	મ ની
રે –	– –	– –	ગ – ‖	ગ –	ગ ગ	ગ ગ	રે ગ
આસ –	– –	– –	જા – ‖	ઉ –	દ્ય મ	ક ર	ની –
સાગ રેગ	સારે નીસા	ધની પધ	પ – ‖	– ધ	સા સા	રે રે	મ ગ
ખા, –	સ, મુ,	ર, ખ,	કાં – ‖	– ક	રે છે	ક ર	મ ની

× R.-2

રે –	– –	– –	– – ‖	ગ ગ	ગ ગ	– ગ	ગ –
આસ –	– –	– –	– – ‖:	પ પ	પ પ	– ધ	ની –
				ક ર	મ ખે	– ત	નો –
ગ રે	રે રે	રે ગ	રેગ મ ‖	– ગ	ગ રે	રેસા નીસા	રે ગ
ધ પ	પ મ	મ ગ	મ –	– છે	જ ય	જે, –	નો –
ઉ –	દ્ય મ	ખે –	ડુ, ઉત				
			ડુત –				
રે –	– –	– –	– – :‖:	સા –	સા –	સા સા	સા સા
દાસ –	– –	– –	– –	ખે –	ડયા –	વિ ન	ન હિ
– ધ	સા સા	રે રે	રે – :‖	રે પ	પ મ	મ ગ	ગ રે
– ધા	– ન્ય	પા ક	શે – :‖	ર હે	શે –	ઘા –	સ નું
સા ગ	રે સા						
ઘા –	સ મુ						

(અસ્તાઇ પાછી લઇ બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

ટંટા બખેડા ટાળવા વિષે શિખામણ

ભયરવી-ખેમટા (ગરબી)

છળ ટંટા બખેડા તમે ટાળજો રે; ટાળજો, ટાળજો, ટાળજો રે.
દ્વેશ કલેશનો અંત કુલે આણજો રે, દેશી ખેશીને સ્નેહથી નિહાળજો રે.
મૂળ કુસંપ છે કમબખ્ત હાલજો રે, તજી કુસંપ કુટુંબમાં મહાલજો રે.
જાત પરજાતને પ્રીતથી તમ પાળજો રે, સંપ મેલથી સર્વ સંગ ચાલજો રે.

\+
| - - - ધ - ની
| - - - છ - ળ

\+ | \+
|: સા - સા - - ની | સા - રે ગ મ - | રે ગ રે મ ગ રે
ટં - ટા - - બ | ખે - ડા ત મે - | ટા - ળ જો - -

સા - ની ધ - ની :|
સા - - - - - | સા - ધ પ - - | ગ - પ ધ ની -
રે - - છ - ળ | ટા - ળ જો - - | ટા - ળ જો - -
રે - - - - - |

મ મં મ ગ મ રે | ગ - - રેસા ધ ની | સા - સા - - ની
ટા - ળ જો - - | રે - - છ, ળ - | ટં - ટા - - બ

સા - રે ગ મ - | રે ગ રે મ ગ રે | સા - - - - -
ખે - ડા ત મે - | ટા - ળ જો - - | રે - - - - -

×
સા - - સા - રે | ગ - ગ મ - - | ગ - ગ મ - પ
|: સા - - સા - રે | ગમ પધ નીધ પમ ગમ - | ગ - ગ મ - પ
દ્વે - - શ - ક | લે, - ,શ નો, - - | અં - ત કુ - લે

ગમ પ મ ગ - રે :|
મપ ધની ધપ મગ રેસા રેની | સા - - સારે ગમ પધ | પ - પ પ - -
આ, - ,ણ જો, - - | રે - - |: દે, - ,શી | ખે - શી ને - -

ગ - પ ધ - ની | મ મં મ ગ મ રે | ગ - - :| રેસા ધ ની
સ્ને - હ થી - નિ | હા - ળ જો - - | રે - - | છ, ળ -

R.-2, 3, 4, 5.

("મૂળ કુસંપ છે" આ લાઇન **અંતરાની** નોટેશન મુજબ લેવી, પછી **અસ્તાઈ** પાછી લઇ નીચે મુજબ આગળ વધવું.)

ધ - મ ધ ધ ની	સાં - સાં નીસાં રેં સાં	ની - ની સાં - સાં
⁝ ધ - મ ધ ધ ની	સાં ગં રેં સાં - -	ની - ની સાં - સાં
જા - - ત પ ર	જ્ઞા - ત ને - -	પ્રી - ત થી - તમ

નીસાં રેં સાં ધ - પ ⁝		
ધની સાંગં રેંસાં ધ - પ	પધ નીસાં નીધ પમ ગરે સાની	સા - - સા - ધ
પા, - ,ળ જો - -	રે, - - - - -	- - - સં - પ

પ - પ પ - -	ગ - પ ધ - ની	પ ધ પ મ મ મ
		પ ધ પ મપ ધની સાંની
⁝ મે - લ થી - -	સ - ર્વ સં - ગ	ચા - લ જો, - -

ગ - - સા - ધ ⁝	
ધપ મગ રેસા - ધ ની	
રે - - સં - પ	(અસ્તાઇ પાછી લેવી.)
રે, - - - છ ળ	

બુરૂં શું છે

ભિમપલાસી-દિપચંદી

તજી જેણે ખુદા ભક્તિ, બુરો સંસાર તેનો છે,
ફરજ જેણે ન પીછાણી, બુરો અવતાર તેનો છે—તજી૦
ગણે ના રાવ રાયાને, બની ખાલી અભિમાની,
કરજ માથે ચહડાવે જે, બુરો વ્યાપાર તેનો છે—તજી૦
હજારો બોધ દે સૌને, બની બગલા ભગત કાની,
તને ધોળો મને કાળો, બુરો વ્યવહાર તેનો છે—તજી૦
ગણી "મ્હારૂં બધું મ્હારૂં," ભર્યું દીલ પુર ગરૂરીથી,
જગતના નાથનો નહી ડર, બુરો એતબાર તેનો છે—તજી૦
અરે આદમ ! તું અજ્ઞાની, જીવન દીધું તને કોણે,
નથી પ્રેમી ખુદા કાજે, બુરો આચાર તેનો છે—તજી૦
કહે હયરત ભજી લે રબ, વિના ભક્તિ નહી ઇન્સાન,
સુખે દુખે સદા જગમાં, ખરો આધાર તેનો છે—તજી૦

+	⁝ - - રે -	ની - -	ની - - -
	- - ત -	જી - -	જે - - -
સા - -	મ - મ -	મગ - -	ગ સા મ ગ
ણે - -	- - ખુ -	દા, - -	ભ - - -

પ - -	- - પ -	ગ - -	મ - મ -
ક્તિ - -	- - બુ -	રૈ - -	સં - - -
પ - -	ની - ની -	સાં - -	ની - ધ -
સા - -	- - ર -	તે - -	નો - - -
પ - -	- - પ -	પ પ -	ગ - - -
છે - -	- - ફ -	ર જ -	જે - - -
મ - -	- - મ -	મ પ -	ગ - રે -
ણે - -	- - ન -	પી - -	છા - - -
સા - -	- - રે -	ની - -	ની - ની -
ણી - -	- - બુ -	રૈ - -	અ - વ -
સા - -	- - મ -	ગ - -	રેગ રેગ રે -
તા - -	- - ર -	તે - -	નો - - -
	×		
સા - - :|	:- - પ -	પ - -	ગ - - -
છે - -	- - ગ -	ણે - -	ના - - -
મ - -	- - મ -	પ - -	ની - - -
રા - -	- - વ -	રા - -	યા - - -
સાં - -	- - સાં -	ની - -	ની - - -
ને - -	- - બ -	નીં - -	ખા - - -
સાં - -	- - ગં -	રેં સાં -	ની - ધ -
લી - -	- - અ -	બી - -	મા - - -
પ - - :|			
ની - - :|			

“ કરજ માથે ” આ લાઇન “ કરજ જેણે ” આ લાઇન માફક લેવી. ત્યાર પછી અસ્તાઇ પાછી લઇ, બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

આજનો શુભ દિવસ

યમન-ચૌતાલ.

આજ બીરાજે રાજ્ય પ્રસંગ રંગનો,
ધન્ય દહાડો દીપે દેખામણો, શુભ કાજ સમાજ આજનો—આજ•
વાદ્યો વાગે રાગે શોભિત મોહિત, હંહંહેહે, શોભિત મોહિત,
સનમાન કાજે દીન આજે શુભ જ્ઞાનનો—આજ•

				- સા	ગરે ગ
				- ॥: આ	જ, બી

+	०	−	०		
પ મંપ	ગ રે	સા રે	ગ રે	સા -	- ની
રા -	જે -	રા -	- -	જય -	- પ્ર
ધ ની	સા ની	ધ પ	પ નીધ	સા -	રેગ નીરે
સં ગ	રં ગ	નો -	ધ ન્ય	દહા -	ડો, -
સા -	રે સા	ગપ ગરે	ગ રે	સા -	સા રે
દી -	પે દે	ખા, -	- મ	ણો -	શુ ભ
ગ રે	ગ મં	પ રે	ગ રે	સા સા	ગરે ગ
કા જ	સ મા	- જ	આ જ	નો :॥ આ	જ, બી
×					
પ મંપ	ની ધ	પ -	પ મં	મંપ ધ	પ -
વા -	ઘો -	વા -	ગે -	રા, -	ગે -
પ ગ	પ ધપ	સાં -	નીધ ની	ધ પ	ધ ની
શો -	ભિ ત,	મો -	હિ, -	- ત	હે હે
સાં રેં	ધ -	ની રેં	સાં -	નીધ ની	ધ પ
હે હે	શો -	ભિ ત	મો -	હિ, -	- ત
ગ રે	સા રે	સા સા	સા -	ગ રે	ગ ગ
સ ન	મા -	- ન	કા -	જે -	દી ન
પ મંપ	ગ રે	પ રે	ગ રે	સા સા	ગરે ગ
આ -	જે -	શુ ભ	જા ન	નો આ	જ, બી

નવજોતની મુબારકબાદી

દેશ-ત્રિતાલ.

મુબારક હોજો આજે, નવજોત ભલી જે ગાજે રે.
બધિયો એક આજ જરથોસ્તી, સુદરેહ કુસ્તી સ્હાજે,
ભલો ધર્મ હરખાઇ કબૂલી, આજ બુલંદ અવાજે રે—મુબારક.

ચોક ચાંદને ફૂલ તોરણો, રૂડું સર્વ બિરાજે,
મંગળ ગાઇ સખી સહુ આશિષ, દેછે જેને છાજે રે—મુબારક૦
જરથોસ્તને પગલે ચાલી, રિઝજો નેકી કાજે,
સદા રહી સુખ લેજો દેજો, તમવાલીને રાજે૦ રે—મુબારક૦
કરણી એવી નિત કરજો કે, ઝલકો જશને તાજે,
સદા જગતમાં સર્વ સુખોથી, તમને ખુદા નિવાજે રે—મુબારક૦

\+   -   o   -

| - - |: **ગ સા** | **રે - રે રે** | **મ - પ -**
| - - |: મુ - | બા - ર ક | હો - જો -

ની - - - | **સાં - સાં રેં** | **ની ધ પ ધ** | **મ - પ -**
ની - - - | પની સાંરેં રેંસાં સાંનું | નીધ ધપ પ પધ | **મ - પ -**
આ - - - | જે, - ન, વ, | જો, - ત ભ, | લી - જે -

મપ ધની ધપ મગ | **રે - :| ની ની** | ધસાં નીધ પ પધ | **મ - પ -**
ગા, - જે, - | રે - :| ન વ | જો, - ત ભ, | લી - જે -

મપ ધની ધપ મગ | **રે - ગ સા** | **રે - રે રે** | **મ - પ -**
ગા, - જે, - | રે - મુ - | બા - ર ક | હો - જો -

×

ની - - - | **સાં - - -** | **મ - મ -** | **પ - ની ની**
આ - - - | જે - - - |: - રેંગું રેં **સાં** | **રેં ની સાં સાં**
| | વ - ક્યો - | એ - - ક
| | - વ, ક્યો - | એ - - ક

- સાં સાં રેં | **ની સાં રેં -** :|
- ની ધ મ | મપ નીસાં રેં - | **- ની ની -** | **ધ** ધનું **પ ધ**
- આ જ જર | થો, - સ્તી - |: - સુદ રેહ - | ક - સ્તી -

સાં ની સાં રેં | **ની ધ પ -** :| **- સા રે રે** | **મ મ પ પ**
રહો - જે - | - - - - :| - ભ લો ધ | - મં હ ર

ની - ની ની | પની સાંરં રેંસાં સાંનીં | નીધ ધપ પ પધ | **મ - પ પ**
આ - દા ક | ખુ, - લે, - | આ, - જ ખુ, | લં - દ અ

મપ ધની ધપ મગ | **રે - ગ સા** |
વા, - જે, - | રે - મુ - |

(અસ્તાઇ પાછી લઇ બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

———

શાદીની મુબારકબાદી

ભયરવી-દાદરા.

શાહજાદીની આબાદીભરી શાદી થઇ રે,
વધાઇ દો ખુશીનાં ઢોલ તમ વગાડી દઇ રે—શાહ૦
ખાશ ખુશીની ઉમેદે દાબી છાતી સાથે દીલ,
લીધો જે હાથે હાથ, ગમ હંકાડી દઇ રે—શાહ૦
મોહબત દીલભરીનો જોશમાં કલી નીકળી,
દીલો છે બાગો બહાર, પ્રીત ઉંચાડી દઇ રે—શાહ૦
ખાલેસ પ્યાર ખોલાસાથી ખોલે તેનો આ ખેલ,
ખુશબો મધુર ફુલોની ફુલવાડી થઇ રે—શાહ૦

+			૦			+			૦		
|: સા	પ	સા |	પ	-	પ ||	ધ	પ	મ |	ગ	-	મ
શા	-	હ |	જા	-	દી ||	ની	-	આ |	બા	-	દી
ધ	ની	ધ |	પ	ગ	મ ||	સા	રે	ની |	સા	-	- :|
ભ	-	રી |	શા	-	દી ||	થ	-	ઇ |	રે	-	-
|: ની	ધ	ની |	સા	-	સા ||	મ	ગ	રે |	સા	-	સા :|
વ	ધા	ઇ |	દો	-	ખુ ||	શી	-	ના |	ઢો	-	લ
ગં	રેં	સાં |	ની	સાં	ની ||	ધ	પ	મ |	પ	-	-
ત	મ	વ |	ગા	-	ડી ||	દ	-	ઇ |	રે	-	-

R. 1-2

×											
ધ	-	મ |	ધ	-	ની ||	સાં	-	સાં |	સાં	-	સાં
|: ખા	-	શ |	ખુ	-	શી ||	સાં	ગં	રેં |	મે	-	દે
		|			||	ની	-	ઉ |			
ની	-	ની |	સાં	ગં	રેં ||	સાં	ની	ધ |	પ	-	પ :|
દા	-	બી |	છા	-	તી ||	સા	-	થ |	દી	-	લ
|: સા	પ	પ |	પ	ધ	ની ||	ધ	પ	મ |	ગ	રે	સા :|
લી	-	ધો |	જે	-	- ||	હા	-	થે |	હા	-	થ
ગં	રેં	સાં |	ની	સાં	ની ||	ધ	પ	મ |	પ	-	-
ગ	મ	હં |	કા	-	ડી ||	દ	-	ઇ |	રે	-	-

R. 1-2

(બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

નવરોજ મુબારક

ધનાશ્રી-એમટા તથા લાવણી.

સખી નવલ દીવસ આજ આવો સજની,
નવરોજ મુબારક કાજ ગાવો સજની—સખી૦
આજ દિવસનો મહિમા રૂડા હર્ષથી ડોળે રે,
એકમેકની ભેટ લઇ શુભ આશિર્વાદો બોલે રે—સખી૦
બાળક બુઢાં તરૂણ સઘલાં, સરસ કરે સણગાર રે,
ગળી ગળીએ વાજાં વાગે, સરણાઇનો પોકાર રે—સખી૦
મુસલમાનની મ્હોરમ તેવી, હિંદુની દિપવાળી રે,
ઇંગરેજો નાતાલ કરે છે, પારશી પતેતી પાળી રે—સખી૦
ઘણા વરસ સહુ સુખથી જીવો, ઘણા જુઓ તહેવાર રે,
જરથોસ્તીનો નવલ વર્ષમાં, ખિલજો જશનો બહાર રે—સખી૦
ઉલટ ધરી ઉદ્યોગી રહેજો, ધરી ધરમપર ધ્યાન રે,
વડીલનીં શુભ નકલ કરી, સુધ રૂડી રાખો સાન રે—સખી૦
ફિરોઝ હર્ષી આશિષ દે છે, ફળજો સહુને નેક રે,
અહુરમજદને યાદ કરી, જરથોશતી રાખો ટેક રે--સખી૦

\+ + +

– – – ‖: ગુરે **ની** – | સા ગ – – સા – | ગ મ – પ પમ –
– – – ‖: સ, ખીં – | ન બલ – – દી – | વ સ – આ જ, –

ગ – પ મગ રે – | સા – – :‖: ગ મ – | પ પ – – પ –
આ – વો સ, જ – | ની – – :‖: ન વ – | રો જ – – મુ –

પ – ધ પ પમ – | ગ મ – ગ પ – | મ – – :‖
પ – સાં ની ની – | પ મ – ગ પ – | મ – – ‖: ગુરે **ની**
બા – રક કા જ, – | ગા વો – સ જ – | ની – – ‖: સ, ખીં

સા ગ – – સા – | ગ મ – પ પમ – | ગ – પ મગ રે –
ન બલ – – દી – | વ સ – આ જ, – | આ – વો સ, જ –

×

સા – – :‖ – – – | – પ – પ પ – | પ – મ ગ – મ
ની – – :‖ – – – |: – આ – જ દી – | વ – સ નો – –
| – એ – ક મે – | – – ક ની – –

- પ - ની ની -	પની સાં રેં સાં - -	- ની - સાં મં -
	પની સાં ગં રેં સાં -	
- મ -• હી માં -	રૂ, - - ડો - -	- સ - - વં -
- ભે - ટ લ -	ઇ, - - શુ ભ -	- આ - શી ર -
ગં - - રેં સાં -	ની - ધ ની - ધ	પ - - - - -:|
		પ - - ગંરેં ની -
હ - - પં થી -	ડો - - - - લે	રે - - - - -
વા - - દો - -	ઓ - - - - લે	રે - - સ, ખી -

(લાવણી)

+	-	૦	-	+	-	૦	-
|: સા ગ	- સા	ગ મ	પ સાં ||	નીસાં ધની	પધ મપ	ગમ રેગ	સારે ની :|
ન બલ	- દી	વ સ	આ જ ||	આ, વો,	સ, જ,	નો, -	સ, ખી

("**નબલ દીવસ**" થી અસ્તાઇ પાછી લઇ, બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

સાલ મુબારક
ભયરવી-લાવણી.

તમે સુખમાં સદા રહેજો, અરે ઓ હમદીનો મારા,
દુ:ખીની દાદ નીત લેજો, અરે ઓ હમદીનો મારા—તમે•
નેક સખુન જરથોસ્તનાં, કરજો હરદમ યાદ,
કે દુખિયારાની સદા, લેજો દીલથી દાદ.
બતાવી તોખમ ખુદ જાતે, સદા એમજ ભલી દાઝે,
દીલાસાના સુખન કહેજો, અરે ઓ હમદીનો મારા—તમે•
તોખમ તજે ન તોખમી, નેક તજે ન ખવાસ,
ભાગોજ પણ કુવો જુઓ, બુજવે સૌની પ્યાસ.
દફા હો જો બલાઓ સૌ, સફા સુખનાં ઝરાઓ બહુ,
તમારે આંગણે વહેજો, અરે ઓ હમદીનો મારા—તમે૦
પામી સુખ સૌ જહાનનું, જીવો અમ્મર સાલ,
બાળગોપાળ કુટુંબી સહીત, રહેજો સદા ખુશાલ.
નીખાલસ દીલની મારી, **ફિરોઝી** સૌ દુઆ સારી,
સફલ પરવર કરી દે જે, અરે હમદીનો મારાને—તમે૦

દુઆ

ચાહું કામને "**સાલ મુબારક**", ઓ ખલકતનાં બાપ !
આ નાનો ખોળો અરે, આજ ભરી તું આપ—તમે•

\+   –   ૦   –   +   –   ૦   –

– – |: – ની | સા – | ધ ધ || પ – | – પ | પધ ની | ધ પ
– – |: – ત | મે – | સુ ખ || માં – | – સ | દા, – | ર હે

મ – | મ મ | ગ – | રેસા ની || સા – | – રે | ગ રે | સા રે
જો – | – અ | રે – | ઓ, – || હમ – | – દી | નો – | મા –

સા – :| – સા | સારે સાની | ધ ની || સા – | – સા | ગ ગ | ગ મ
રા – :| – દુ | ખી, – | – ની || દા – | – દ | નિ ત | લે –

ગમ પધ | પ મ | ગ – | રેસા ની || સા – | – રે | ગ રે | સા રે
જો, – | – અ | રે – | ઓ, – || હમ – | – દી | નો – | મા –

સા – | (ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લેવી.)
રા – |

સાખી

સાં, સાં સાં, સાં સાં, સાં સાં, સાં, સાં સાં; ધ ધ ધ, સાં સાં સાં સાં,
ને, ક સ, ખુ ન, જ ર, થો, શ ત ના; ક ર જો, હ ર દ મ,

નીસારે; સાં, ની, ધ, પ, મ, ગ, રે, સાનીસા.
યા,, ; –, –, –, –, –, –, –, ,,આદ

સા, ગ, રે ગ, રે ગ, રે ગ*; રેસા, સા રે, ગ મ ગ રે, સા.
કે, દુ, ખિ યા, રા ની, સ દા; લે, જો –, દી લ થી –, દાદ.

\+   –   ૦   –   +   –   ૦   –

– – |: – સા | સાં – | સાં – || સાં – | – સાં | સાં સાં | સાં –
– – |: – પ | ગં – | ગં – || ગં – | – ગં | ગં ગં | ગં –
| – બ | તા – | વી – || તો – | – ખમ | ખુ દ | જા –

સાં – | – સાં | ની – | ધ – || પ – | – ધ | ની સાં | ની ધ
ગં – | – રેં | રેં સાં | ની ધ || પ – | – ધ | ની સાં | ની ધ
તે – | – સ | દા – | એ – || મજ – | – ભ | લી – | દા –

પ – :|: – સા | સા – | ધ – || પ – | – પ | પધ ની | ધ પ
ઝે – :|: – દી | લા – | સા – || ના – | – સુ | ખ, ન | ક હે

મ – | મ મ | ગ – | રેસા ની || સા – | – રે | ગ રે | સા રે
જો – | – અ | રે – | ઓ, – || હમ – | – દી | નો – | મા –

સા – :| (ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લઇ બાકીની લાઇનો
રા – :| "સાખી" થી નોટેશન મુજબ લેવી.)

જમશેદી નવરોઝ મુબારક

સુહા-ત્રિતાલ.

કર ખાવર તું આ રૈનક નવરોઝી મુબારક,
કુલ કુદરતપર તું પરવરની, ખલકતના સરવરની પુર :દીલસોજી
મુબારક—કર૦
નવ રંગી મ્હોરો સઉ ઝુલે ઝુલે,
હોજો બહાર નવો ફિરોઝી મુબારક—કર૦

+				−				०				−			
‖: સાં	રેં	રેં	સાં	ની	સાં	સાં	ની	પ	ની	ની	પ	ગ	રે	સા	રે
ક	ર	ખા	−	વ	ર	તું	−	આ	−	રૈ	−	ન	ક	ન	વ
ગ	−	−	−	ગ	મ	−	પ	રે	−	−	−	સા	−	−	− :‖
રો	−	−	−	−	ઝી	−	મુ	બા	−	−	−	રક	−	−	−
ની	ની	ની	ની	સા	સા	સા	સા	પ	રેં	રેં	રેં	રેં	રેં	સાં	−
કુ	લ	કુ	દ	ર	ત	પ	ર	તું	−	પ	ર	વ	ર	ની	−
ની	સાં	સાં	ની	પ	ની	ની	પ	મ	પ	પ	મ	ગ	રે	સા	રે
ખ	લ	ક	ત	ના	−	સ	ર	વ	ર	ની	−	પુ	ર	દી	લ
ગ	−	−	−	ગ	મ	−	પ	રે	−	−	−	સા	−	−	−
સો	−	−	−	−	જી	−	મુ	બા	−	−	−	રક	−	−	−

R. 1–2

×															
મ	મ	મ	−	પ	નીપ	ની	−	સાં	−	સાં	−	રેં	ની	સાં	−
ન	વ	રં	−	ગી	−	મ્હો	−	રો	−	સઉ	−	ઝુ	−	લે	−
સાં	રેં	રેં	સાં	ની	સાં	સાં	ની	પ	ની	પ	મ	ગ	રે	સા	રે
ઝુ	−	લે	−	હો	−	જો	−	બ	હા	ર	ન	વો	−	ફિ	−
ગ	−	−	−	ગ	મ	−	પ	રે	−	−	−	સા	−	−	−
રો	−	−	−	−	ઝિ	−	મુ	બા	−	−	−	રક	−	−	−

R.–1, 2.

Parsee Boy Scouts

Georgia March–તાલ કેરવા.

MARCH

\+ ○ + ○ + ○ + ○

ધ ,પ | મ પ || ધ સા | સા સા || સા મ | મ પ || મ – | – –
સ્કા ,ઉ | ટીંગ ના || ફાય દા | ત મે || સમ જો | ધ રી || ધ્યાન – | – –

ધ ,પ | મ પ || ધ સા | સા સા || રે પ | પ ધ || પ – | – –
આ ,પ | શે – || તે ત | મો ને || કુલ હ | ન્યા નું || ભાન – | – –

મ – | પ ધ || ની રે | રે રે || સા મ | મ પ || ધ – | – ,ધ
સા – | ચવ શે || સ દા | તે જ || તમ ધ | રમ નું || માન – | – –

પ ,પ | પ ,પ || પ ,પ | ધ ,પ || મ – | મ પ || મ – | – ,ધ
કા ,યમ | રહે ,શે || સ ,દા | ત ,મા || રૂં – | અ ભી || માન – | – ,વે

2nd PART.

સાં – | – ,ધ || સાં – | – ,ધ || મ ,પ | મ ,રે || મ – | – ,ધ
કો – | – ,ઉ || ટો – | – – || ગા ,વો | સ ,ઉ || આ – | – ,જ

સાં – | – ,ધ || સાં – | – ,ધ || પ ,મં | પ ,ધ || પ – | – પ
બી – | – ,પ્રી || પે – | – ,ડ || કામ ,વ | તન ,ને || કા – | – જ
Be – | – Pre || pa – | – ,red ||

મ – | પ ધ || ની રે | રે – || સા મ | મ પ || ધ – | – ,ધ
સ્કાઉ– | ટીંગ ના || કાય દા | દસ – || હૈ યે | ધ રી || દા – | – ,ઝ

પ ,પ | પ ,પ || પ ,પ | ધ ,પ || મ – | – પ || મ – | – ,ધ
સર ,પર | કા ,યમ || રહે ,બ્રિ | ટીશ ,નું || રા – | – જ || તાજ – | – |: ,સર
,Sir

સાં સાં | – ,ધ || સાં – | – ,રે || મ – | – રે || મ – | – ,ધ
બે ડન | – ,પો || વેલ – | – ,હુ || રરા – | – હુ || રરા – | – –
Ba den | –,Po || well– | – ,Hu || rrah – | – Hu || rrah – |

સાં સાં | - ,ધ ||સાં - | ધ ,મ || પ ,મં | પ ધ || પ - | - -
સે કન્ડ | - ,પુ ||ના - | સ ,દા ||રહે ,શે | વ ફા ||દાર - | - -
Second | -,Poo ||na - |

મ - | પ ધ ||ની રે | રે રે ||સા મ | મ પ || ધ - | - -
સ્કાઉ - |ટીંગ નો || ધ રમ |શીખ વી ||ઉપ કા | રી કી || ધાં - | - -

પ ,પ | પ ,પ || પ ,પ | ધ ,પ || મ - | - પ || મ - | - -
ના ,મ | તા ,રૂં || સ ,દા | તેં ,અ ||મર - | - કી || ધું - | -:| -

TRIO

રે રે | - રે ||સા ની | રે સા || ની - | ની પ || ની - | - -
મ નશ | - ગ || વ શ | ને કુ ||નશ - | ની - ||ના - | - -

મ મ | મ - || રે - | ની - || સા - | - રે || મ ગ | રે સા
સ બ | કો - ||તમ - | જા - || ણો - | - - || - - | જ ર

રે - | - રે ||સા ની | રે સા || ની - | ની પ || ની - | - -
થો - | - સ્તી ||મજ હબ | ના - || છે - | એ - || ત્રણ - | - -

મ - | રે ની ||સા સા | રે સા || ની - | - - || - - |: ની -
ઉ - | ત્ત મ || ફ ર | મા - || નો - | - - || - - |: ફ -

ધ - | - ની || સાં - | મ - || મ - | - પ || મ - | ની -
ત્તેહ - | - રી || રો - | ઝાં - || આ - | - બા || દી - | નોં -

ની - | પ પ || ગ ગ | પ - || મ - | - - || મ પ | મ ગ
છે - | ખુ દા || બ ખ્શા | ના - || રો - | - - || - - | હ રખ

રે - | - - ||સા ની | રે સા || ની - | ની પ || ની - | - -
સા - | - - || થે - | મ ળી || ને - | આ પ || ણે - | - -

મ મ | રે ની ||સા - | રે સા || ની - | - - || - - :| - -
ન મી | યે - || તે - | ને યા || રો - | - - || - - :| - -

સંજાન માર્ચ—એક તાલ (માત્રા ૪)

Introduction

\+ \+ \+ \+

– – ,સા રેગ | મ – ,સા રેગ | મ – – – | મ ,પ ધ ,ની
– – ,ગો રા, | – – ,શુ રા, | – – – – | હમ ,દી નો ,એ

સાં ,રેં સાંની ધ | પ – – – | – – ,રે ગમ | પ – ,રે ગમ
દીન ,કાજ છોડયું ઇ | રાન – – – | – – ,ધી રા, | – – ,વી –

પ – – – | પ ,ધ ની ,સાં | રેં ,સાં નીધ પ | મ – – –
રા – – – | દીવ ,થઇ આ ,ખેર | ફી ,ધો મુકામ સં | જા – – –

March

મ – |: સા ની | ધ – સા – | મ ,પ મ ,પ | ધ – – પ
આન – |: વે દી | દરી – યે – | એ ,શુ મા ,ર | આ – – ફ

મ – સા ની | ધ – સા – | મ ,પ મગ મ | પ – – –
તો – તો એ | દીન – કાજ – | સઉ ,ર હ્યા, ખુ | શા – – –

– – સા ની | ધ – સા – | મ ,પ મ ,પ | ધ – – પ
આલ – જા દવ | રા – ણા – | એ ,દી – ,ધો | આ – – સ

મ – પ ,ધ | નીસાં રેં રેંસાં ની | ધની સાં સાંની ધ | પધ ની ધ ,પ
રો – જે – | ગતિ વંત કહાણી ને | ગો સંગ ની વાણી ને | થયા આજ બાર,સો

2nd Part

મ – પ ,ધ | ની – ની – | – ,ની સાં ,ની | ની – ધ –
સાલ – :|: જેફ ,જા | વા – નો – | – ,સૌ ખુબ ,વ | ખા – ણો –

– – પ ,ધ | ની – ની – | – ,ની સાં ,ની | ની – ધ –
– – અર ,દે | શીર – સમ – | – ,હ તા ,પહેલ | વા – નો –

– – પ ,ધ | ની – ની – | ની – ની – | રેં – સાં –
– – કા ,જે | સં – જાન – | ખો – હ્યા – | જા – નો –

Trio

– સાં રેં ,ધ | ની – પ – | ,પ ધ નીધ પ | મ – :|: મ ,ગ
– સ્થા પ્યા ,ઇ | રાન – શાહ – | ,કામ ની જેથી વાહ | વાહ – :|: ધ ,ન્ય

રે - મ -	ની ,સાં ની સાં	રેં - - સાં	ની - મ ગ
ધ - ન્ય -	ટો ,ળા - જર	થો - - શ્તિ	ઓ - ઉ ભો
રે - ની -	રે - મ -	સા - - -	- - મ ગ
ફી - ધો -	સ્તંભ - યાદ -	ગા - - -	આર - અ શો
રે - મ -	ની ,સાં ની સાં	રેં - - સાં	ની - રેં -
દીન - ની -	ને ,ક બ ર	ક - - ત	થી - ફી -
સાં - સાં રેં	સાં ની ધ પ	મ - - -	- - ,ધ ગ
તિં - બ ના	વી તેં આ શ	કા - - -	આર - ,તો ખમ
રે - મ -	ની ,સાં ની સાં	રેં - - સાં	ની - મ ગ
કયા - ની -	ની ,અ મ ર	ફી - - ર	તિ - જાળ વી
રે - મ -	ની - રેં -	સાં - - -	- - સાં રેં
રાખ - જે -	અય - દા -	દા - - -	આર - ચા હે
ગં - પ -	સાં - ગં -	રેં - - સાં	ની - ધ પ
હૃય - રત -	જગ - જર -	થો - - શ્તિ	ઓ - ર હો
મ - મ -	પ - ધ -	ની - - -	- - - -
શાદ - આ -	બાદ - દીન -	દા - - -	આર -:| - -

Rule Britannia.

રૂલ બ્રિટાન્યા—એક તાલ (માત્રા ૪)

જ્યાર બ્રિટન પ્રથમ ઇશ્વરી હુકમે ઉગ્યું આસમાની ભર દરિયે,
ઉગ્યું, ઉગ્યું, ઉગ્યું આસમાની સાગરે;
તે થયું ચાર્ટર, તે ચાર્ટર વતનનું, ને પાસબાન ફરેસ્તે ગાયું લેહરે.
જીત બ્રિટાન્યા, બ્રિટાન્યા દરિયાઇ લેહેર,
નવ બ્રિટન થશે કદી પણ ગોલામનું ઘેર.
જે ભાગ્યવાન દેશના તું સમાન, જોઇયે જવા જાલેમ રાયો હાથ;
જોઇયે, જોઇયે, જોઇયે જવા જાલેમ રાયો હાથ;
તું રેહશે આબાદ, સ્વતંત્ર, આબાદાન, બીહ બળશે શત્રુઓ ઇર્ષા સાથ.
જીત બ્રિટાન્યા, બ્રિટાન્યા દરિયાઇ લેહેર,
નવ બ્રિટન થશે કદી પણ ગોલામનું ઘેર.

કૂલ દેવીઓ છુટથી થઇ પ્રસન્ન, ઉતરે તારે સુખરૂપ કિનાર,
ઉતરે, ઉતરે, ઉતરે તારે સુખરૂપ કિનાર;
સુખરૂપ તું ટાપુ પરમેશ્વરને પસંદ, દલેર દિલો સંભાળશે તુજના દ્વાર.
જીત બ્રિટાન્યા, બ્રિટાન્યા દરિયાઈ લેહેર,
નવ બ્રિટેન થશે કદી પણ ગોલામનું ઘેર.

+		+		+		+
– – – સા		મ – મ –		મપ ધનીં સાં મ		પ પપ ધ ધનીં
– – – ત્યાર		બ્રિ – ટન –		પ્ર, – થ મ		ઇ શ્વરી હુ કુ,
ધ – – સા		મપ મપ ધનીં ધનીં		સાં પ ધ પ		મ પધ પ મ
મે – – ઉ		ગ્યું, – – –		આ સ મા નીં		ભ ર, દ રિ
ગ – – સા		ગ સા પ ગ		સાં નીંધ પ મ		ગ – રે ,સા
યે – – ઉ		ગ્યું ઉ ગ્યું ઉ		ગ્યું આસ મા નીં		સા – ગ –
સા – – –		મ – મ ,સા		રે ની – રે		ની ધ પ મ
રે – – –		તે – થ ,યું		ચા ર્ટર – તે		ચા ર્ટર વ તન
ગ – – પ		સાં – ની –		ધપ ધનીં સાં ની		ધ – પ ,મ
નું – – ને		પાસ – બાન –		ફ, રે, શ્તે –		ગા – યું ,લેહ

(કોરસ)

મ – – –		ધ – – ધ		ની ની – ધ		ની ધ પ મ
રે – – –		:જીત – – બ્રિ		ટા ન્યા – બ્રિ		ટા ન્યા દરિ યાઇ
ગસા રેગ મપ ધનીં		સાં – ની –		ધપ ધનીં સાં ની		ધ – પ –
લે, – હેર નવ		બ્રિ – ટન –		થશે કદી પણ ગો		લામ – નું –
મ – – – :						
ઘેર – – – :						

(બાકીની લાઇનો ઉપલી સર્વ નોટેશન મુજબ લેવી.)

પહેલો ભાગ સમાપ્ત.

—* ચતુર મત *—

હિંદુસ્થાની

સંગીત વિદ્યા.

સંગીત મંડળોમાં મશહુર થયલા **શ્રિમાન પંડીત વિષ્ણુ નારાયણ ભાટખન્ડે,** બી. એ. એલ એલ. બી., ની સંગીત પદ્ધતી મુજબ આ ગ્રંથ ગુજરાતી ભાષામાં છપાવવામાં આવ્યો છે. આ ગ્રંથમાં સર્વ રાગોને **૧૦** થાટોમાં ગોઠવી તેમની વિગતવાર શાસ્ત્રિય માહિતી, આલાપ, સ્વરૂપ, રાગો ગાવાના સમયનો **Chart,** વગેરે, આપવામાં આવ્યાં છે, કે જેથી સંગીત વિદ્યાનો મહાન હુન્નર શિખવા માટે કેવળ નિરક્ષર ગાયકોની દયાપર પડી રહી અંધારામાં ગોટાં ખાયા કરવા કરતાં, આરતાં તૈયાર કરેલી સુસમંજસ, સુસંગત પદ્ધતીથી પ્રસિદ્ધ થયલા આ ગ્રંથથી ગાયન વિદ્યાના સર્વ પ્રેમીઓને હવે એક ઉત્તમ સગવડ થઈ પડી છે. કેટલીક સંગીત શાળાઓમાં આ ગ્રંથમાંથીજ વિદ્યાર્થીઓને અભ્યાસ કરાવવામાં આવે છે. એકે એક સંગીત પ્રેમીને આ ગ્રંથ અતિશય ઉપયોગી છે. **ભાગ ૧ લો રૂ. ૨, ભાગ ૨ જો રૂ. ૨ા, તથા ભાગ ૩ જો રૂ. ૨ા.**

આખેરીનો **ચોથો ભાગ** થોડા વખતમાં છપાઈ તૈયાર થશે.

કર્તા:—ફીરોઝ ફ્રામજી,

૧૧, મેન સ્ટ્રીટ, કેંપ, પુના.

Printed By S. N. Joshi, at the "Chitra Shala Press"
1026 Sadashiv Peth, Poona City.